

RAJTA FIUK, VIGADJUNK!
NEMZETI DALKÖNYV

WADDITS JOZSEF

VKANIZS

1865.

19

Bulog Pál érem
kés Dalos kőnyv
vete egyfolytós 1865-
ésten alá meyer. Buzgani
szoncsfűsölés né. hajl. az
vára

HONFIDALOK.

Szózat.

Hazádnak rendületlenül
Légy hive oh magyar ;
Bölcsőd ez s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívüül
Nincsen számodra hely ;
Áldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell.

Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt ;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.

Itt küzdtenek honért a hős
Árpádnak hadai ;
Itt törtek össze rabigát
Hunyadnak karjai.

Szabadság ! itten hordozák
Véres zászlóidat,
S elhulltanak legjobbjaink
A hosszú harez alatt.

És annyi balszerencse közt,
 Oly sok vizsály után,
 Megfogyva bár, de törve nem,
 Él nemzet e hazán.

S népek hazája, nagy világ!
 Hozzád bátran kiált:
 „Egy ezredévi szenvedés
 Kér éltet vagy halált.“

Az nem lehet, hogy annyi szív
 Hiában onta vért,
 S keservben annyi hű kebel
 Szakadt meg a honért.

Az nem lehet, hogy ész, erő
 És oly szent akarat
 Hiába sorvadozzanak,
 Egy átoksúly alatt.

Még jőni kell, még jőni fog
 Egy jobb kor, mely után
 Buzgó imádság epedez
 Százezrek ajakán.

Vagy jőni fog, ha jőni kell
 A nagyszerű halál,
 Hol a temetkezés felett
 Egy ország vérben áll.

S a sirt, hol nemzet sülyed el,
 Népek veszik körül,
 S az ember millióinak
 Szemében gyászköny ül.

Légy hive rendületlenül
 Hazádnak oh magyar!
 Ez éltetőd s ha elbukál
 Hantjával ez takar.

A nagy világon e kívül
 Nincsen számodra hely;
 Áldjon vagy verjen sors keze,
 Itt élned halnod kell.

VÖRÖSMARTY.

Hymnus

a magyar nép zivataros századaiból.

Isten áldd meg a magyart
 Jó kedvvel, bőséggel;
 Nyujts feléje védő kart,
 Ha küzd ellenséggel;
 Balsors a kit régen tép,
 Hozz rá vig esztendő!
 Megbühödte már e nép
 A multat s jövődőt.

Óseinket felhozád
 Kárpát szent bérczére,
 Általad nyert szép hazát
 Bendegúznak vére ;
 S merre zúgnak habjai
 Tiszának, Dunának,
 Árpád hős magzatjai
 Felvirágozának.

Értünk Kunság mezein
 Ért kalászt lengettél,
 Tokaj szőlővesszein
 Nektárt csepegtettél.
 Zászlónk gyakran plántálád
 Vad török sánczára,
 S nyögte Mátyás bús hadát
 Bécsnek büszke vára.

Hajh, de bűneink miatt
 Gyult harag kebledben ;
 Elsujtád villámidat
 Dörgő fellegedben.
 Most rabló mongol nyilát
 Zugattad felettünk,
 Majd töröktől rabigát
 Vállainkra vettünk.

Hányszor zengett ajkain
 Ozman vad népének
 Vert hadunk csonthalmain
 Győzedelmi ének !

Hányszor támadt tenfiad
 Szép hazám, kebledre,
 S lettél magzatod miatt
 Magzatod hamvedre!

Bújt az üldözött, s felé
 Kard nyult barlangjában,
 Szerte nézett, s nem lelé
 Honját a hazában,
 Bérczre hág és völgybe száll,
 Bú s kétség mellette;
 Vérözön lábainál
 S lángtenger fölötte.

Vár állott : most kőhalom;
 Kedv s öröm röpkedtek:
 Halálhörgés, siralom
 Zajlik most helyettek.
 Csak szabadság nem virul
 A holtak véreből,
 Kinzó rabság könyje hull
 Árvánk hó szeméből.

Szánd meg Isten a magyart.
 Kit vészek hányának,
 Nyujts feléje védő kart
 Tengerén kinjának.
 Balsors a kit régen tép,
 Hozz rá vig esztendőt,
 Megbünhődte már e nép
 A multat s jövendőt!

KÖLCSEY.

Sz. István hymnusa.

Egy ezredéve lesz majdan,
 Hogy honunk e szép haza!
 Egy ezredes bú s öröme
 Legyen jövőnk záloga.
 Sok vizály és sok csapás ért
 Nemzetet és koronát,
 De im azért most is élünk,
 Isten áld meg e hazát.

Mint az Ocean szigetje
 Elhagyatva, mostohán,
 Állt a nemzet csüggedezve,
 És az elveszés fokán,
 De megszülte jó nemtől
 A hon legnagyobb fiát;
 És a nemzet újra éledt
 Isten áld meg e hazát.

És így baj és veszély között
 Ezredévig áll honunk,
 Majd letűnik a homályba,
 Majd feltámad csillagunk.
 Lelkünk ihletve ismétli
 Sz. István áldás szavát,
 Egy sóhajjal zengi ajkunk :
 Isten áld meg a hazát.

Honfidal.

Tied vagyok, tied, hazám !
 E sziv, e lélek ;
 Kit szeretnék, ha tégedet
 Nem szeretnék ?

Szentegyház keblem belseje,
 Oltára képed.
 Te állj, s ha kell : e templomot
 Eldöntöm érted ;

S az összeroskadó kebel
 Végső imája :
 Áldás a honra, Istenem
 Áldása rája !

De én nem mondom senkinek,
 Ki nem kiáltom :
 Legkedvesebbem, hogy te vagy
 A nagy világon.

Titkon kísérem lépteid,
 S mindegyre hiven ;
 Nem, mint az árny az utazót,
 Csak jó időben.

De mint az árnyék nő, midőn
 Az est közelget :

Nő búm, ha sötétedni kezd,
Hazám, fölötted.

És elmegyek, hol hived
Pohárt emelve
A sorstól új fényt esdenek
Szent életedre ;

S kihajtom egy cseppig borát
A telt üvegnek,
Bár keserü . . . mert könnyeim
Belé peregnek !

PETŐFI.

A nemzeti zászló.

Három színű a nemzeti lobogó
Mind a három becsülettel ragyogó.
Bátran megyünk utánna a csatába,
Fut az ellen alig érünk nyomába.

Az első szín olyan piros, mint a vér.
Ez a jele, hogy vér omlott hazánkért.
Ez az oka, hogy a magyar haragja,
Viharként száll arra, a ki őt bántja.

A második tiszta fehér hószínű,
Ez a jele, hogy a magyar jószívű,

Nem fekete mint az irigy lelkület,
Mely nem tudja, hogy mi az a becsület.

A harmadik gyönyörű zöld reménység ;
Ebben rejlik jövőben a dicsőség,
Rajta pajtás harczolj e dicsőségért,
Nem is magyar, ki érte halni nem ért.

A magyar nemzet.

Járjatok be minden földet,
Melyet Isten megteremtett,
S nem akadtok bizonyára
A magyar nemzet párjára.
Vajjon mit kell véle tenni :
Száni kell-e vagy megvetni ?
Ha a föld Isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta!
Oly szép ország, oly viritó,
Szemet, lelket andalító,
És oly gazdag ! aranyárgán
Ringatózik rónaságán
A kalászos óceánja ;
S hegyeiben mennyi bányá,
És ezekben annyi kincs van,
Meunyt nem látsz álmaidban.
S ilyen áldások daczára
Ez a nemzet mégis árva

Mégis rongyos, mégis éhes,
Közel áll az elveszéshez.
S szellemének országában
Hány rejtettgyöngy és gyémánt van
S mindezek maradnak ott lenn,
Vagy ha épen a véletlen
Föltalálja hozni őket,
Porban, sárban érnek véget,
Vagy az inség zivatarja
Őket messze elsodorja,
Messze tőlünk a világba,
Idegen nép kincstárába.
Es ha ott ragyogni látjuk,
Szánk-, szemünket rájuk tátjuk,
S ál dicsőséggel lakunk jól,
Hogy ez innen van honunkból.
Ez hát nemes büszkeségünk,
Melyről annyiszor mesélünk?
Azzal dicsekedni váltig,
A mi szégyenünkre válik!
Csak a magyar büszkeséget,
Csak ezt ne emlegessétek!
Ezer éve, hogy e nemzet
Itt magának hazát szerzett;
És ha jőne most halála,
A jövődő mit találna,
Mi neki arról beszélne,
Hogy itt hajdan magyar éle?
S a világtörténet könyve?
Ott sem lennénk följegyezve,
És ha lennénk, jaj minékünk!

Ezt olvasnák csak felőlünk :
 Élt egy nép a Tisza táján,
 Századokik lomhán, gyáván ...
 Oh hazám, mikor fogsz ismét
 Vetni egy sugárt, egy kis fényt
 Megrozsdásodott nevedre ?
 Mikor ébredsz önérzetre ?

PETŐFI.

Rákosi szántó.

— A török alatt. —

Miről apám nagy búsan szólt,
 Hogy itt hajdan szebb élet volt,
 Erzi szívem s felsóhajtok,
 Midőn Rákos terén szántok.

Hol Mátyás az igazságos ?
 Te láttad őt boldog Rákos !
 Tán itt nyargalt hajdanában,
 Hol én szántok mostanában.

Mondják, itten vitéz urak
 Összegyültek, tanakodtak ;
 S ha csatára trombitáltak,
 Mint a sasok víni szálltak.

Eltűntek ők ; Rákos, te állsz,
Meződön hány embert táplálsz,
Hej, de magyart alig látok !
S nehéz szívvvel tovább szántok,

Pest-Budáról sok nép kijár,
S alig érti nyelvünket már :
Hej maholnap a magyar szó
Ritka, mint a fehér holló.

Hűs szél támad onnan felül,
Zugó szárnyán sötét köd ül ;
Tán a por is e szép mezőn
Nemes szívek hamvából jön !

Barna leány a faluból !
Hej ne igyál a Rákosból !
Magyar csonton foly a vize,
Könyektől sós annak ize.

Rákos ! Rákos ! hová lettél ?
Szép híredből de kiestél !
Fáj szívem, fáj, ha ezt látom,
S hazám földét sirva szántom.

KISFALUDY K.

Búcsu a hazától.

Kitárom reszkető karom
Ölelni földedet,
Melyre záporként hullatom
Fiui könyemet,
Szülöttidben családkozám
Te hű s igaz valál, hazám!
Hazám, hazám, szegény magyar hazám.

Fogadd fiui eskümet,
Midőn kibujdosom ;
Hogy szende nyájas képedet,
Szivemben hordozom.
S így bármely távol ég alatt,
Tőled nyerem nyugalmamat,
Hazám! hazám! szegény magyar hazám.

Hogy álman édesebb legyen.
Hazám határin túl,
Maroknyi port viszek velem,
Siromba vánkosul,
S a mig koporsóm eltakar,
Leszek külföldön is magyar,
Magyar, magyar, külföldön is magyar.

Nemzeti ima.

Emeld fel lelkünket
Atyánk a magasban!
SZemed hó szivünket
Ne hagyja csak vágyban.
Te vagy, ki alkotád
E nemzet milljóit,
Ezer éves kinját
Most vivandja le itt;
Riaszd fel álmából,
Zavar s iga után,
Gyulaszd, ha jogából
Erélyét vesztné tán.
Oh éleszs észt, erőt:
Tekintsd alkotMányunk,
Mire csak szent erőd
Után támaszkoDunk.
Igazgass bennünket
Jogunk védelmében,
Elégeld hevünket
Jobbjaink vérében,
Rideg Csatak után
Aldj Csendes napokkal,
Tusaink uj szakán
SZenteLj meg azokkal.
Eged tiszta fénye
Ügyünk igazságát,
Korányra ébressze,

Lengje át e hazát.
Erőd, nagy hatalmad
Egységre vezessen,
Zilált bonyoda**L**mat
Tovább ne engedjen!
Legyen e nemzet nagy!
Eljen hi**V**atásban!
Emeld föl, a ki **V**agy
Sent a hatalomban!
Te szólsz, s úgy el nem hagy
Erőnk a tusá**BAN**.

KOVÁCS.

Honnét jössz te . . .

Honnét jössz te oly leverten hej pajtás?
 Mért sir egyik szemed jobban, mint a más?
 Hát orczádon mért látok oly bánatot,
 Mintha elmúlt volna már a jó napod.

Sirok pajtás, sirni fogok örökre,
 Mig élni hágy az Ur Isten kegyelme;
 . . . tól hozom e nagy bánatot,
 Hol hazámnak egy nagy s mély sir ásatott.

A magyarnak nincsen többé hazája.
 Elbujdoshatik már a nagyvilágba.

A temetés roppant volt és nagyszerű,
Százezernél több volt ott a kesergő.

— — — — —

A nap épen akoron alkonyodott,
Midőn az egész magyar nép vérben volt;
Mintha sirt volna az Isten maga is,
Hogy a földön nem lesz több egy magyar is.

— — — — —

Rég veri már . . .

Rég veri már a magyart a Teremtő,
Azt sem tudja, milyen lesz a jövő?
Lesz-e még ezen a földön jó napja,
Örüljön-e, búsuljon-e? nem tudja.

De ha Isten bút adott e nemzetnek,
Azt is adott, mivel a bút ölje meg.
Hol terem több jó bor és több szép leány
Mint itt belül Magyarország határán?

Leányt ide, leányt az én ölembe!
Hadd szorítsam két kezemmel szivemre,
Hadd szívjam ki édes lelkét csókokkal,
Vessek számot sok keserű bajommal.

Hát az a bor? hej a borral ide már;
 Sirja belém piros könyét a pohár!
 Piros könye lángol, mint istennyila,
 A kialudt életet is meggyújtja.

Te meg czigány, huzd rá majd kifizetem,
 De ugy huzd, hogy megrepedjen a szivem,
 Repedjen meg örömébe, bújába . . .
 Így vigad a magyar ember hiába!

PETŐFI.

Szülőföldem . . .

Szülőföldem szép határa!
 Meglátlak-e valahára?
 A hol állok, a hol megyek,
 Mindenkor csak feléd nézek.

Ha madár jön, tőle kérdem
 Virulsz-e még szülőföldem!
 Azt kérdezem a felhőktől,
 Azt a suttogó szellőktől.

De azok nem vigasztalnak,
 Bús szivemmel árván hagynak:
 Árván élek bús szivemmel,
 Mint a fű, mely a sziklán kel.

Kisded hajlék, hol születtem,
 Hej tőled be távol estem!
 Távol estem mint a levél,
 Melyet elkap a forgószelel.

KISFALUDY K.

Fáj a szívem . . .

Fáj a szívem, majd megreped bújában,
 Egyre keserg, titkon eped magában.
 Érted e kin, érted borul reája
 Drága hazám, drága hazám, bús magyarok hazája!

Fáj a szívem, szivemen, nagy az átok;
 A hon egén reménysugárt se látok.
 Repül az év, s vele szívem reményi;
 (De a keserv) nálam marad a régi!

Fáj a szívem, bárha hiszem, hogy egykor
 Árva hazám, derül reád egy szebb kor.
 Oh de mit ér, holtom után mit ér ez,
 (Ha szivemet) hant fedi majd, s nem érez?!.

Jer nosza jer szebb kor aransugára!
 Hozva derkét a szenvedő hazára,
 Végy diadalt, végy erőt e homályon,
 (Hogy epedő) honfi szívem ne fájjon!

LOSONCZY.

Tüzéri temetés.

Mi piroslik ott a sikon távolban?
Magyar tüzer piros vére a hóban.
Sok halált szórt az ellenség sorába
Végre őt is egy golyó eltalálta ;

Agyu helyett koporsót visz a szekér,
Abban nyugszik a megölt magyar tüzer,
Rajta diszlik csákója és fegyvere,
Szemfedelül honvédos köpönyege.

Hű társai kivont karddal kísérik,
Komoly arczezal, csak hogy meg nem könyezik.
Nincs harangszó, egy pár ágyudörrenés.
Ennyiből áll egy tüzéri temetés.

Vitéz búcsudala.

Isten hozzád, ó falu,
Csendes békehely!
Tombol a mén, zúg a had
Nékem mennem kell.

Búsan lépeget fakóm
S vissza vissza néz,

Száz ablakból int felém
Száz leányi kéz :

Hófejéren lengedez,
A vég búcsujel,
Légy szerencsés szép vitéz !
Száz hang idvezel.

Keblem csendes és nyugott
Százak könyein,
Ah, de egy pár kék szemet
Sirni látnom kín !

BAJZA

Isten hozzád.

Bérczről vissza néz a vándor,
Vigan int kies hazája,
Ott mosolyg a róna táj ;
De a messze távozonak
Szive vérzik, szive fáj ;
Zeng felé a búcsuszó :
„Isten hozzád, bujdosó !“

Bércz alatt áll völgyek árnyán,
Csak felhőket lát honából,
Elmerült a róna táj ;

Ámde búja nem maradt el,
 Szive gyászol, szive fáj;
 Zeng felé a távol szó,
 „Isten hozzád, bujdosó.“

Bércz és völgy is elmaradtak,
 Felhőt sem lát már honából,
 Ábrándkép a róna táj:
 Búja mint az ég kíséri,
 Szive vérzik, szive fáj;
 Mély keservvel zeng szava:
 „Isten hozzád szép haza!“

Múlnak évek, fürte ősz már,
 Elfeledte rég hazája.
 Ám a kedves róna táj
 Sirig képben él előtte,
 Szive gyászol, szive fáj,
 S a halónak vég szava:
 „Isten hozzád szép haza!“

BAJZA.

Nem úgy van . . .

Nem úgy van most, mint volt régen;
 Nem az a nap süt az égen;
 Nem úgy illatoz a virág;
 Kétszínűvé lett a világ.

Ne higgy a mézes beszédnek,
Kivált a fehér cselédnek,
Ritka az, a minek látszik :
Csak szembekötősdit játszik.

Nincs becse a hazafinak,
Csak a hajlongó urfinak ;
Világ a német gavarnak,
Jó éjszakát a magyarnak.

Átok fogta meg a magyart,
Mert az soha együtt nem tart ;
Róla igaz a közmondás :
„A mennyi ház, annyi szokás.“

Szép volt halni a hazáért,
Most ritka ontna érte vért,
Hajh ! hallottam azt beszélni :
Szebb a jutalomért élni.

Régi őseink elhaltak,
Kik a közjónak hódoltak ;
Hejh ! ha most feltámadnának,
Ujra sirba szállanának.

Sóhajtás.

Multadban nincs öröm,
 Jövődben nincs remény,
 Hanyatló szép hazám!
 Miattad vérzem én.

Miattad zeng panaszt
 S örök bűt énekem:
 Sötét felhőd alatt
 Ez élet gyász nekem.

Oly sok küzdés után
 Örvény s hullám közül
 Segélni part felé
 Egy csillag sem derül.

Ki szivet alkotál,
 S belé érzelmeket,
 Szeretni lángolón
 Hazát és nemzetet;

Kinek hatalma szab
 Törvényeket határt!
 Oh népek Istene!
 Küldj egy reménysugárt!

BAJZA.

Hazám, hazám. . . .

Hazám, hazám, édes hazám!
 Bárcsak határod láthatnám!
 Füstöt látok, de csak alig,
 Hogy az égen sötétedik.

Majd ha lépek határodba
 Megyek rózsám udvarába;
 Megölelem a rózsámat,
 S elfelejtem bánatomat.

Hazámhoz.

Hirt nem hallok már felőled,
 Erdős völgyes szép hazám!
 Most, hogy távol vagyok tőled,
 Most szeretlek igazán.
 Azt a völgyet azt a bérczet,
 Soha sem feledhetem,
 S kél szivemben vágyó érzet,
 Hogy zokogjak kebleden.

Semmi, semmi ki nem pótol
 El nem mossa képedet.

Kérdem a sebes folyótól :
Mért hagyott el tégedet ?
Kérdem a szálló madártól :
Tán kiszáradt a berek,
Hogy tőled ő is elpártol,
Mint a hűtlen emberek ?

Gondolom a nehéz felhő
Arczod özvegy fátyola ;
Gondolom a siró szellő
Egy ismerős furulya ;
Gondolom a virágillat
Esdő sóhajod talán ;
S pásztortűz az a kis csillag
Kék havasod oldalán.

Téged látlak minden képben,
Mely felém száll messziről
A sik rónán, minden lépten
Bérczid árnya leng körül.
Bucsuzó anya — fiának
Szent ereklye képet ad,
S az — habár az évek szállnak
Mindig kebelén marad.

SZÁSZ KÁROLY.

A magyar fohásza.

Ezer esztendeje annak,
 Hogy a Magyarok itt laknak
 Most akarják kiirtani, kiirtani;
 De az Isten nem engedi, nem engedi.

Busulok én, bánkodom is,
 Rám fér én rám, ha sirok is,
 Mert kivisznek a hazámból, szép hazámból
 El kell válnom a rózsámtól, a rózsámtól.

Ne félj pajtás a haláltól,
 Sem az ellen golyójától;
 Harcban halni a hazáért, dicső halál.
 Czudar az, kit itthon talál, itthon talál.

Árpád apánk . . .

Árpád apánk ne féltsd ősi nemzedet
 Nem vesz az el, ha eddig el nem vezett,
 Hervad régi bűnk és bánatunk,
 Ej haj! újra élünk virradunk.

Tud szeretni a magyar sziv igazán,
 S kit szeretne, ha téged nem szép hazám?

Érted élünk, égünk s lángolunk,
 Erted honfi szívvél áldozunk!

A „bús magyar“ nevezetről leteszünk,
 „Büszke magyar“ újra már a mi nevünk,
 Büszkén félre vágva kalpagunk,
 Hej! mert újra fénylik csillagunk.

Visszavettük a nemzeti ősruhát,
 Gyöngyök vagyunk újra mint a gyöngy virág,
 Eljen a szép magyar viselet;
 Koresvér, a ki idegent szeret.

Magyar szívet magyar dolmány takarjon,
 Magyar ajkról csak magyar szó fakadjon
 Magyar szivben magyar bátorság,
 Ej haj! s boldog lesz Magyarország.

THALY K.

Hadfi búcsuja.

Isten hozzád szép falum határa,
 Elmegyek belőled a csatára,
 Jó magyar nem rakja szegre kardját,
 Ha veszélyben látja szép hazáját.

Jó anyám ne keseregj érettem,
 Azt gondold, hogy szent búcsura mentem,

Búcsu fiát hozok én tenéked,
Ha csatából győzve vissza térek.

Rátekintek még a temetőre.
Ős atyámnak régi nyughelyére ;
Kérem Istent a jámbor porára,
Adjon áldást távozó fiára.

Adjon áldást magyarok hadára,
Ellenfélről zaklatott hazára ;
Ugy imádjuk őtet még buzgóbban,
Szabad ajkkal e szabad hazában.

Itt van már az indulási óra,
Szól a dobszó már az indulóra.
Isten hozzád szép falum határa
Elmegyek belőled a csatára.

Zrinyi dala.

Hol van a hon, melynek Árpád vére
 Győzelemmel csorga szent földére,
 Mely nevével hő szerelmet gyujt,
 S messze képét bujdosó magzatja
 Még Kalypszó keblén is siratja,
 S kart feléje búsan vágyva nyujt?

Itt van a hon, hajh, nem mint a régi!
 Pusztaságban nyulnak el vidéki,
 Többé nem győzelmek honja már.
 Elhamvadtt a magzat hő szerelme,
 Nincs magasra vivó szenvedelme,
 Jégkebelben fásult szivet zár.

Hol van a bércz és a vár fölötte,
 Szondi, melynek sánczait védlette,
 Tékozolva hiven életét;
 Honnan a hir fölszáll, s arczulatja
 Lángsugarit távol ragyogtatja,
 S fényt a késő századokra vet?

Itt van a bércz s omladék fölötte,
 Mely a hőst és hirét eltemette,
 Bús feledség hamván s néma hant;
 Völgyben ül a gyáva kor s határa
 Szük köréből őse saslakára
 Szédeleg, ha néha fölpillant.

És hol a nép, mely pályát izzadni,
 S izzadás közt hősi bért aratni
 Ósz atyáknak nyomdokin tanult?
 S szenvedett bár, s bajról bajra hága,
 Hervadatlan volt szép ifjusága,
 A jelenben mult s jövő virult.

Vándor, állj meg! kores volt anyja vére,
 Más faj állott a kihunyt helyére,
 Gyöngé fővel, romlott, szívtelen . . .
 A dicső nép, mely tanult izzadni,
 S izzadás közt hősi bért aratni:
 Névből él csak, többé nincs jelen.

KÖLCSEY.

Béla futása.

Hunnia nyög, letiporva
 Sírnak a bús magyarok,
 Hazájukban szélyelszórva,
 Sujtják az égi karok!

Sűrű, vastag füstgomlyokban
 Dőlnek össze városok;
 Vértajtékhó patakokban
 Fúladnak a lakósok.

Vértől ázik Buda tere,
 Csontból épült halmain:

Büzhödik a magyar vére,
S fut a szellők szárnyain!

✱

Betellett már a magyarnak
Búval töltött pohara! . . .
Pusztá Béla udvara!

Temetés.

Néma hölgy fut a nagy éjszakán,
Kisdedével reszkető karán .

Egyik éber,
Másik álmodik;
Árva honban
Árva mindenik!

. . . Mésza arcczal kél az éji hold.
Álmiból a gyermek fölsikelt;
Es szavára
A szülőkebel
Rejtekeből
Fájdalom felel:

„Légy nyugodtan árva gyermekem!
Nem sokáig bujdosol velem:
Új világ vár —

Benne béke van —
Ott hazát lel,
A ki hontalan!

Ott szabad lész, annak szültelek;
Békés szomszédid leendenek!
Szűk határon
Szent leend jogod,
S eltapodtan
Látni nem fogod!“

* * *

Osztrolenka gyász határain
Éj borong a hősök álmain;
Es ki áll a
Hamvadók fölött:
Gyermekét, ah!
Eltemetni jött.

„Férjem itt vítt véres harcokon,
Itt esett el érted, drága hon!
Ily apáért,
Néma sirkebel,
A fiu is
Nyugtot érdemel!“

Im, fogadd, nyugodtan átadom!
Rongyban, ősz hajakkal, így tudom
Nem fog ő az

Ösi birtokon
Vánczorogni
Koldulóboton !

Jobb sötét öledben tudnom őt,
Mint görnyedve zsarnokarcz előtt ;
Haljon addig
Öntudatlanul,
Mig rabszolga
Lenni nem tanul !“

S a temetkezési gyász sereg :
Rémletes dalt zugó fergeteg ;
S melybe élőt
Zár őrült anya,
Megrendül a
Bús haláltanya.

* * *

Sirhalomnál, minden éjfélen
A szülő nyugodtan megjelen ;
Gyermekét ott, —
Mint az éjmadár, —
Új honában
Látogatni jár.

TOMPA.

Honvéd dal.

Küszöbről küszöbre járok, hol be, hol ki,
Oh ne mondjátok, hogy nincsen itthon senki,

Ne uszitsátok az ebet, hogy letépjen,
 E pár rongyomnál egyebem nincsen ;
 Nincs mit ennem, a hidegtől testem remeg,
 Adjatok valamit, az Isten áldjon meg.

Áldjon meg téged a magyarok Istene !
 Koldus áll ajtódban se lába se keze,
 Rongy foszlányokban nem ismered ugy-e ?
 Pedig egykor vitéz honvéd vala neve !
 Nincs mit ennem, a hidegtől testem remeg,
 Adjatok valamit, az Isten áldjon meg.

Sok csatában küzdtem, szent ügyért azt tudom,
 El is veszett háboruban a jobb karom
 Balkezemben mankó , mert bal lábom nincsen.
 Azt is kinn felejtettem a csatatéren.
 Ennyi kinért nyomoru éltem hagyák meg,
 Adjatok valamit, az Isten áldjon meg.

Legyen ugy . . .

Legyen ugy mint régen volt,
 Legyen ugy mint régen volt,
 Hogy ne legyen a magyarnak,
 Hogy ne legyen a magyarnak,
 Sem nadrágján, sem csizuján semmi folt.

Legyen úgy mint régen volt,
 Legyen úgy mint régen volt,
 Süvegélje meg a magyart,
 Süvegélje meg a magyart,
 Mind a lengyel, mind a német, mind a tót.

Legyen úgy mint régen volt,
 Legyen úgy mint régen volt,
 Tele legyen a magyarnak,
 Tele legyen a magyarnak,
 Mind az iteze, mind a pineze, mind a bolt.

Isten áldja . . .

Isten áldja meg a magyart,
 Tartson neve míg a föld tart,
 Paradicsom hazájában,
 Eljen, mint hal a Dunában.

Töltse békével napjait,
 Egyezve lássa fiait;
 Török, tatár, s más ellenség
 Nyugtát meg ne rémithessék.

Bölcsek vénekkel a tanácsban
 Tíz ifjakban a csatában,

Bővelkedjék szép szűzekkel,
Deli, karcsu menyecskékkel.

Tisza, Duna minden habja,
Izes halát bőven adja,
Erdeinkben őz, dámvadak
Seregenkint tanyázzanak.

Gulya, ménes, nyárban, őszben
Térdig járjon a jó fűben.
Adná Isten, a juhnyájak,
Mind selymekké változnának.

Csürök, pajták, buzás vermek
Csordultig tömve legyenek !
Miskolcz, Debreczen, Komárom
Süssön czipót olcsó áron.

Hulljon Bakonynak fájáról
Tiz iteze makk minden ágról,
Egy fa alatt kilencz gicza
Meghizhassék egy éjszaka.

De még az se maradjon el,
A mi kedvünket gyujtsa fel ;
Bor öntsön el minden halmot ;
A viz nem kell, hajtson malmot.

Mondják, ki a finom borból
Jól felöntött, megokosul ;
A kukta is diakul tud,
Ha torkán egy pint bor lefut.

Jó bort ide hát és nem mást,
Köszöntsük el az áldomást ;
Isten tartsa királyunkat,
Országunkat, mindnyájunkat.

Lengyel dal.

Búsul a lengyel hona állapotján,
Mert . . . . nincsen a csatáján ;
Kesereg a Vajda és az egész pórság ;
Zokogva kiáltja : oda a szabadság !

A német arany s ezüst után sóhajt,
A portugallus finom gyapjat óhajt.
A magyar jobblétért, az olasz hitéért ;
Egyedül a lengyel küzd a szabadságért.

A török Zultán szereti szerályát,
A porosz büszkén nézi katonáját ;
A hiu francia csak hirért csatázik,
Egyedül a lengyel szabadságra vágyik.

Az angol kincscsel terheli hajóját,
Az orosz fonja durva kancsukáját ;
A spanyol bámulja hajdani nagyságát,
Csak a lengyel érzi veszített szabadságát.

A gyáva illyr bálványozza lányát,
A szász olvassa gyapjújának számát.
A szegény bajornak sör a boldogsága :
Hej ! nincs a lengyelnek kívánt szabadsága !

INDULÓK.

Induló.

Hazám gyászemlékivel
Telve lelkem felsóhajt,
Néked szebb jövődőt
Es virágzó kort óhajt.
Harczolál, de elbukál
Ármány cselszövény miatt
Győzelem vagy hős halál,
Ez, mért onta vért fiad.
Imádlak Istenem
Oh hallgasd meg nemzetem !
A magyar végső szava :
Legyen áldott a haza.
Szóljatok csak ti bús sirok ormai !
Hány kebel hamvada bennetek el !
Szívetek, lelketek
Mily öröm nyugoszsza kebeletek.
Most boruban van hazám,
Nem kel fény nap hajnalán,
Majd borúra derü száll
Szívünk visszhangra talál.

Budai induló.

(A török időkben.)

Ős Buda gyermeke fel szaporán,
Látod a vész zászlója lobog.
Fel! fel! a bajt megelőzni korán,
Kebbe, kinek közjóra dohog.
Itt falaink közt a korona,
Nemzetiségünk szent vagyona,
Eljen a hon! éljen a király!
Bármí felől fenyegetse viszály:
Bátran sikra kiszállj!

Rendszeretet, polgári erény,
S béke legyen hát jelszavatok;
Ám ha zavarja garázda merény,
Megzabolázza azt karotok.
Rajta tehát fegyverre magyar,
Porba tipord, ki tiporni akar,
Eljen a hon, éljen a király!
Bármí felől fenyegetse viszály,
Bátran sikra kiszállj.

Egy legyen a cél és akarat,
Pártszakadás romlásra vezet.
Egyesülés diadalmat arat,
Nyujtson azért kiki erre kezét.
Vállhoz a vállat s a nap alatt,
Nincs mi ledöntse e sziklafalat!
Eljen a hon! éljen a király!
Bármí felől fenyegetse viszály.
Bátran sikra kiszállj.

Induló.

A Rákóczy dallamra.

Isten, adj hazánk feletti
 Tiszta, kéklő, szép eget,
 Partjain Tiszánk- s Dunánknek
 Áldva szálljon felleged!
 Mézet önts Tokaj borába,
 Buzát Alföld ugarába;
 S mely türt annyi éven át,
 Boldogítsd e szép hazát!
 Adj erőt hős nemzetének,
 Hogy szeresse hőn honát!
 Régi szép,
 Tiszta, ép
 Nyelve, hős,
 Bájeros,
 Zengje által a hazát!
 Vezessen csatára
 (A királyért és honért)
 Eltet is áldozván
 (Nyerjen) győzelembabért!
 Es béke napján szilárdul védjen
 Törvényt és jogot;
 És ha rája harcvihar dől,
 Sikra küldjön bajnokot.

Hertelendi indulója.

Hát fiaim! ti vitéz nevetek
 Rablánczczal váltjátok-e fel?
 Ősz fejem is ma tehát veletek
 Nyert koszorúját veszse-e el?
 Nem magyar az, czudar az, ki kivont
 Karddal is esdekel és kér pardont.
 Rajta! tehát velem, a ki vitéz,
 A csatán elül lobogó tollamra néz.
 Ezredem vér mezején vezetem,
 Győzni vagy halni tanulj seregem.

Bács bodroghi serkentő.

Rajta vitézeim a harcra gyerünk,
 Riad a hadi trombita jelszava már,
 Ott ti reátok is őseitek
 Diadalmi vitéz neve s ünnepe vár!
 Századok óta hazájokat őrzik, a
 Harcra, csatára nevelt magyarok,
 S nem remegett soha kardot emelni a
 Harcba dühös törökökre karok.
 Nossza, ti is legyetek ma dicső
 Nagy apátok igaz, de ne korcsfiai!
 Meg ne zavarjanak a mozsaraknak

Akármi özönteleg tűz sorai!
 Vágjatok, öljetek és sok ezert
 Letaszítsa erős kezetek!
 S minden ütésre halált suhogasson,
 Akárhova ér fene fegyveretek.

Szathmári buzdító.

— A török világból. —

Harsog a trombita, riadoz a kürt,
 Puska ropog, kard csörög, bomba-ágyu menny-
 dörög!
 Mit késünk mi tehát? lóra vitéz ezerek!
 Harcz pálmát a hadak fergetegi közt nyerek;
 Győzni tanult karom ontja rakásra
 A török tömött sorát,
 Öldökölve táborát.

Napoleon indulója.

Már siess hazámba vissza vert seregem!
 Nekem ez a muszka klima, nem, nem egem;
 Ritkán volt ennél keményebb fergetegem,
 Nincsen annyi fegyveresem, mint betegem.

Javát, javát seregemnek elvesztettem,
 Egynéhány jó vezéremet eltemettem ;
 Ha van egy két nyert, de véres ütközetem,
 Mint nyereség drága véren, nem szeretem.

Eddig nevem maga vala hódoltató,
 Karom s kardom a szárazon mindenható.
 Magam valék országokat osztogató,
 Hadi vezér, Alpeseken utmutató.

De mi szégyen történt s fordult jobb sorsomon ?
 Szégyen, erős győzhetetlen táboromon ?!
 Mi az a mit haza vinni tudok velem ?
 Drágu áron nyert keserű győzelelem.

Mert nem véthet a muszkának semmi erő
 Nem biztatás, mert engemet nem ismer ő ;
 Ha nagy haddal fenyegetem fegyvert ragad,
 Ha jó barátot mutatok, be nem fogad.

Uj erővel ellentállok a muszkának,
 Nem engedem határait a hazámuak
 Pusztítottani, prédáltatni a kozáknak,
 Ama megrettentetlen (?) katonáknak.

Magam fogom táboromat vezérelni
 Prédáimmal francziákat ingerelni,
 Az elpártolt frigyeseektől megkérdezní,
 Miért kellett a tett hitet úgy megszegnii?

De ha mégis a szerencse balkereke
 Nem nézi, hogy Napoleon a vezére,

Táboromat maga alatt elszenvedi,
Frigyesektől győzettetni megengedi.

Akkor térden állva Ferencz a császárnak,
Ugy mint az én drága kedves apósomnak
Esedezem, ne hagyja el komor vejét,
A muszkáknak megöletni Bonapartét.

TERMÉSZET-
ÉS
SZERELEMDALOK.

Az alföldi halász.

Az alföldön halász legény vagyok én,
Tisza partján kis kunyhóban lakom én.
Jer be hozzám barna kis lány pihenni
Édes anyám majd gondodat viseli.

Sötét felhők tornyosodnak az égen,
Hull a zápor az alföldi térségen ;
Barna kis lány, selyem kendőd megázik,
Hószin nyakad, piros orczád megfázik.

Sem aranyom, sem ezüstöm nincs nekem,
Egy csöndlepte picziny kunyhó mindenem ;
De keblemben dobog forrón érző szív,
Mely a viszonyszeretethez holtig hiv.

Nem akarok szólt a lányka fényleni
Sem aranyban sem ezüstben részt venni,
Megelégszem kis kunyhódban sziveddel
Örök áldást árasztó szerelmeddel.

Szétoszlottak már a sötét fellegek,
Te itt maradsz rózsám, de én elmegyek ;
Élj boldogul, a jó Isten áldjon meg,
Olykor, olykor rólam is emlékezz meg!

BERNÁT G.

Kertem alatt . . .

Kertem alatt a Berettyó folydogál . . .
 Hársfák alatt egy kis leány sirdogál;
 Ne folyj árviz oly sebesen lefelé,
 Hó szin nyakát hadd förössze meg belé.

Récze, rucza fürdik benne csendesen.
 Búsan szól az esti harang Peterden.
 Hej! biz az én szivem is búsan dobog,
 Mert a kis lány szerelme másért lobog.

Hej! jó leány csolnakom eloldoztad,
 A partról a zaj közé taszitottad,
 Meglakolsz még lánykám ezért megálj csak
 Megcsókollak százszor ha feltalállak.

Hej! jó legény eloldom én máskor is,
 Ha megcsókolsz, vissza adom százszor is.
 Ugy is tied szivem, a mig csak élek,
 Csókodtól én barna legény nem félek.

Magyarország . . .

Magyarország édes fia vagyok én,
 Hű páromat csak itt kereshetem én;
 Van itt leány, mint a csillag az égen,
 Szép is jó is, mint a virág a réten.

Gyalog jártam, azért jöttem ily késő,
 Mert elhagyott pejparipám a szellő;
 Hej pedig a magyar legény ha nyalka,
 Nem járkál ő a leányhoz hiába.

*

Ez a falu, de be nagyon kerítve,
 Barna babám! hogyan jössz ki belőle?
 Be vagy a szivembe kerítve;
 De ki soha nem jössz belőle.

Tulsó soron most nyílik ki a rózsa,
 Még ide is illatozik a szaga;
 Leszakasztom azt a legszélső levelét,
 Nem felejttem úgy el galambom nevét.

Ereszkedik . . .

Ereszkedik le a felhő,
 Hull a fára őszi eső,
 Hull a fának a levele,
 Még is szól a fülemile.

Az óra jó későre jár.
 Barna kis lány, alszol-e már?
 Hallod-e a fülemilét,
 Fülemile bús énekét?

Zápor eső csak úgy szakad,
 Fülemile csak dalolgat,

A ki bús dalát hallgatja
Megesik a szive rajta.

Barna kis lány, ha nem alszol,
Hallgasd, mit e madár dalol;
E madár az én szerelmem,
Az én elsőhajtott lelkem! PETŐFI.

Simonyiban . . .

Simonyiban van egy malom,
Búbánatot örlnek azon;
Nekem is van búbánatom —
Oda viszem lejáratom.
Oda viszem lejáratom.

Odvas fába terem a szű;
Vén leányhoz illik a bú;
De én ugyan nem búsulok,
Mint a tücsök szökök, rugók.

Azt az Isten megátkozta,
Ki a bűt módiba hozta;
Nekem Isten adta bűja
Nem kell, akárki módija.

*

Hármat tojott kis fürjecske
Ró-ró rendemre;

Rendem csipke, rendem bokor,
 Ró-ró rekettye.
 Sipittyom, gyere be
 Rózsám az ölembe!

Fütyül a szél . . .

Fütyül a szél, az idő már őszre jár,
 Szebb hazába megy vigadni a madár . . .
 Én is mennék, de mi haszna, ha velem
 Akárhova eljő a bú, szerelem.

Széthullott az árvalányhaj, elveszett . . .
 Bánatfelhők borítják be az eget —
 Nagy sirásuk meglátszik az ugaron;
 Én is szédült nyugodalmam siratom.

Azt kérdezi az a kedves kis leány :
 Mért fáj szívem, mért vagyok oly halovány?
 Az fáj az én bús szívemnek oly nagyon :
 Mért nem tudja az a kis lány mi hajom.
 TÓTH K.

*

Hegedülnek, szépen muzsikálnak,
 Jó kedve van az egész világnak,
 Ugrándoznak, járják a bolondját :
 Én nem tudom, hanem csak ugy mondják.

Nem tudok én semmit a világról,
 Én miattam leeshetik lábról,
 Csak azt tudom, hogy szeretlek téged,
 Hogy, te kis lány! majd meghalok érted.
 TÓTH K.

A szerelem.

A szerelem, a szerelem,
 A szerelem setét verem ;
 Bele estem, benne vagyok,
 Nem láthatok, nem hallhatok.

Őrizem az apám nyáját,
 De nem hallom a kolompját ;
 Rá, rá megy a zöld vetésre,
 Hej ! csak későn veszem észre.

Tele rakta édes anyám
 Eleséggel a tarisznyám,
 Elvesztettem szerencsésen,
 Lesz módom a bőjtölésben.

Édes apám, édes anyám,
 Ne bizzatok most semmit rám ;
 Nézzétek el, ha hibázok !
 Tudom is én, mit csinállok !

PETŐFI.

Eszemadta . . .

Eszemadta kis barnája,
 Ki ne hajolna hozzája!
 Se országa, se hazája:
 Mégis piros az orczája . . .
 Hejehuja hap!

Oh ne mondj . . .

Oh ne mondj engem rózsádnak
 Ne mondj engem galambodnak
 Rózsát a nap elhervasztja,
 Galambot ölyv elriasztja;
 Nem vagyok én se galambod,
 Se hervadó rózsza bimbód:
 Mert én, babám, tied vagyok,
 S a mi vagyok az maradok . . .
 Hogyha körül ölelem
 Karcsu derekad,
 Rám ha mosolygva nyilik
 Bíbor ajakad:
 Felejtí akkor szívem a világot,
 S kebeledről szakítom a
 Legszebb virágot.
 Olyan a szemed járása,

Mint a csillag ragyogása ;
Rózsa ajakad mosolygása
A piros hajnal hasadása.

Elátkozom . . .

Elátkozom ezt a gonosz világot,
Eltem legszebb virágára mért hágott ;
Alig virult már is lehult levele,
Az én éltem búbánattal van tele.

Gyász ruhát adott nekem a szerelem,
Búsan síró csalogány lett belőlem,
Gyász ruhában fájó szivvel könnyezek,
A jó Isten látja mennyt szenvedek.

Elátkozott engem az édes anyám,
Hogy ne legyen se országom, se hazám,
Csipkebokor legyen az én szállásom,
Ott se legyen sokáig maradásom.

Piros rózsza volt eddig az életem,
És virágos kert volt ifju kebelem,
Virágos kert most is ugyan kebelem,
Hej ! de ugyan halvány virágot terem.

Hogyha engem az én babám szeretne,
Szerelmünknek hossza, vége sem lenne,

De mit is fáj az én szívem utána,
Rám sem virul szerelmének sugára.

*

Az én rózsám engem nem szeret,
Szólok hozzá s engem kinevet,
Ne ne vess ki engem violám,
Ugy sem szeretsz engem igazán.

Megizentem . . .

Megizentem az édes anyámnak,
Készítse el az én gyöngy ruhámat,
Piros czipőt fekete sarokra,
Fehér szoknyát hat felhajtásosra.

Megizentem az édes anyámnak,
Gyöngy koszorút kössön a lányának,
Két szélire két szál rozsmaringot,
Közepibe bokros búbánatot.

Ki megyek a temető szélére,
Meg ásatom siromat előre;
Feltekintek sírva az egekre,
Szép angyalom hagylak az Istenre.

Madár az ágon,
 Virág a fákon
 Kap a legény a hamis lányon.
 Virág a mézet,
 Szikla az érczet
 Nem őrizné ugy, mint én téged.

Ha nyíl a rózsa
 Ne hajts a szóra,
 Jer az ölembe forró csókra ;
 Remegve érzem,
 Te lész én nékem
 Halálom avagy üdvösségem.

Volt nekem . . .

Volt nekem egy daruszőrü paripám,
 Eladta a kiskunsági kapitány,
 Ott sem voltam az áldomásivásnál;
 No de se baj több elveszett Mohácsnál!

Volt egy házam, esztendeje leégett ;
 A féltelkem azt sem tudom hova lett,
 Be van írva a szegedi tanácsnál,
 No de se baj több elveszett Mohácsnál!

Volt szeretőm esztendeig sirattam,
 Az volt nekem nagy szivbeli fájdalmam,

Most is él még a hűtelen, de másnál,
No de se baj több elveszett Mohácsnál!

Sírva jön a magyar dal a világra,
Siralmas a magyar ember világa;
Ne szomorkodj atyafiság, rokonság,
Ez a világ ugy is merő bolondság!

Kétségbe esés.

Anyám, édes anyám!
Mit miveltél velem,
Hogy nem adtál annak,
Kiért ég kebelem?
Nem adtál Bandinak
A szegény bújába
Messze bujdosni ment
A széles világba.

Elment, elbujdosott
Isten tudja hova
„Ilus nem látsz többé!”
Ez volt végső szava;
Elment, s nagy sebesen
A Dunának tartott
Én Uram s Istenem!
Tán bele is ugrott.

Hervadj már violám
 Szép kerti virágom ;
 Kis madár ne csattogj
 A zöld nyárfa ágon ;
 Nincs kinek bokkrétát
 Kössek kalapjára ;
 Nincs kivel hallgassak
 Kis madár hangjára.

Édes anyám ! adj lent
 Két három orsóra
 A mennyi elég lesz
 Egy szemboritóra ;
 Fölfonom, könyemmel
 Meg is fehérítem,
 Ugy sem élek soká :
 Szememre terítem.

CZUCZOR.

Ida csárdás.

Mit érne nekem ez élet
 Ha nem birhatnálak téged ?
 Elbujdosnám a világból,
 Siratnálak messze távol.
 Messze távol siratnálak,
 Mig megölne a bubánat,
 A bubánat mig megölne
 Könyeimből tenger lenne.

Látod édes kis angyalom,
 Hogy szeretlek igen nagyon!
 A te pillantásod nékem
 Arany fényü nap az égen.
 Elhidd édes kis angyalom,
 Hogy szeretlek igen nagyon,
 Nem tehetek róla látom,
 De nélküled nincs világom.

Benyujtottam . . .

Benyujtottam a kalapom
 Egy kis lánynak az ablakon;
 S mikor azt kiadta
 Bokréta volt rajta,
 Csak az a kár benne
 Hogy bánatot hajta.

Kalapomnak bokkrétája
 Elhervadott hamarjába;
 Elmentem én másért,
 Másik bokkrétáért,
 Adott is a kis lány
 Mindig, hogy ha ráért.

Soká, soká jártam arra;
 A bokkrétát egyre adta,
 Adta a bokkrétát

Az a kedves kis lány,
Mig egyszer azt mondta,
Hogy virága nincs már.

Megfájdult a szívem erre . . .
Nem tudom, hogy mi lelhetett!
Megszokhattam nagyon
A bokrétát, vagy mi? . . .
Hogy azt az ablakot
Nem tudom elhagyni.

TÓTH K.

Búsulok . . .

Búsulok én majd megöl a búbánat,
Messze utra vitték édes babámat.
Mért nem vagyok kikeletnek lágy szele,
Hadd mehettem volna én is el vele.

Viszik, viszik rónaságon messzire
Hullámidon délibáb nagy tengere.
Mért nem vagyok rónaságon kis madár,
Mely a délibáb közt énekelve jár?!

Kemenesen röngyos csárdák állanak,
Tudom egyikbe majd csak beszállanak.
Mért nem vagyok e csárdában korcsmáros,
Mely ugy is a menyországgal határos.

Édes kincsem akár hol lesz lakásod,
 Ne feledd, hogy boldogságom a társad
 Hozza meg azt nekem angyal kebeled,
 Mint a himes virágot a kikelet.

SZELESTEY.

Kiöntött . . .

Kiöntött a Duna vize messzire,
 Valamennyi szép leány van elvitte ;
 Fogja ki hát mindenki a magáét
 Ne szeresse soha senki, soha senki a másét.

Nincsen kedvem, mert elvitte a fecske,
 Egy száraz jegenyefára letette,
 Akkor leszek édes rózsám a tied,
 Mikor az a jegenyefa föléled.

Nincsen kedvem mert elvitte a gólya,
 Mert ott jártam, a hol nem kellett volna ;
 Lesz még kedvem, majd elhozza a szélvész.
 Füred alatt, Füred alatt majd kifogja a révész.

Angyal Bandi . . .

Angyal Bandi jaj megöl a búbánat,
 Esküvőre viszik a te rózsádat,
 Esküvőre szól a harang az ének,
 Jaj de fáj az Angyal Bandi szívének.

Késő ősszel száll a fecske keletre,
 Jutok én még édes rózsám eszedbe ;
 Könnyű szemmel jössz még engem keresni,
 De a sirban késő lesz már szeretni.

Zöld fübe szokott a harmat leszálni,
 Jaj, de nehéz a rózsámtól megválni,
 Készebb lennék a síromba leszálni,
 Mint te tőled édes rózsám megválni.

Kecskeméti legény.

Az alföldnek sik mezején,
 Ott terem a magyar legény ;
 Magyar leány fonta varta
 Gyolcsing, gatyá lobog rajta.

Perge kalap nyomja fejét,
 Czifra suba válla hegyét ;

S ha föl pattan a lovára,
El- kinyargal a tanyára.

Kecskeméti határ felül
Csillag ragyog éjjél körül.
Én is oda való vagyok.
Hol az a szép csillag ragyog.

Nem vagyok én kósza betyár,
Ki csárdákon szerencsét vár ;
Csak úgy járok a tanyára,
Házasodom nem sokára.

Tisza mentén, Hódviz partján,
Mint a harmat, olyan a lány
Vékony karcsu a dereka,
Csókra csábit az ajaka.

Oda mék én ott akadok
Szerelem madara vagyok,
Még ma szólok az anyámnak,
S neki váltok Csongorádnak.

CZUCZOR.

Kinyilt a . . .

Kinyilt a rozmariuszál,
Mi haszna annak is már.

Kicsiny virága lehull magába,
Hej! a szeretőm de nem bánja.

A hegyről fuj a felszél,
Tudom, hogy még szeretnél;
Tudom, hogy rózsám bejönnél hozzám,
Hiába jössz már kis angyalkám!

Ki mehetsz az országból,
Lehetsz tőlem akárhol,
De ha szeretnél, a régi lennél,
Bennem mindig hű szivre lennél.

Befordultam a . . .

Befordultam a konyhára,
Rá gyújtottam a pipára . . .
Az az rá gyújtottam volna,
Hogyha már nem égett volna.

A pipám javában égett,
Nem is mentem én a végett!
Azért mentem, mert megláttam,
Hogy odabenn szép leány van.

Tüzet rakott eszemadta,
Lobogott is, a mint rakta;

Jaj, de hát még szeme párja,
Annak volt ám nagy a lángja!

Én beléptem, ő rám nézett
Aligha meg nem igazított!
Égő pipám kialudott,
Alvó szívem meggyuladott.

PETŐFI.

Árvalányhaj . . .

Árvalányhaj a süvegem bokkrétája,
Árva leány a szerelmem violája;
Azt magamnak kinn a pusztán szakasztottam
Ezt magamnak a faluban választottam.

Gyönyörű kis szőke leány a kedvesem,
De, hogy jó lesz még abban sem kételkedem.
A kék virág tiszta buza között terem,
Mátkámnak is kék virág van a szemiben.

PETŐFI.

*

Kikeletre virul a rózsá levele,
Kikeletre hevül a lányka kebele.
Nem tudja mi baja mi bántja a szivét.
Pedig a szerelem dagasztja kebelét.

Debreczenben . . .

Debreczenben diszlik egy szép rózsfa,
 Illatozó piros rózsfa van rajta,
 Mit ér nekem a fa piros rózsája,
 Ha semmikép sem férhetek hozzája.

Messziről a postalegény sipja szól,
 Tán aranyos levelet hoz rózsántól,
 Mit ér nekem, mit ér rózsám levele?
 Ha maga is az angyal nem jó vele.

Piros orczád . . .

Piros orczád ragyogása :
 A hajnalnak hasadása.
 Kék szemednek tündöklése :
 Tiszta égnek derengése.

Felém ragyogsz, mint a hajnal
 S el nem érlek karjaimmal ;
 Nagy közöttünk a messzeség :
 Távol vagy, mint földtől az ég.

Mig ölében tart az álom :
 Gyakran veled játszadózom ;

S ha fölélbredek édesem,
Tőled ismét távol esem.

Ha egyebet nem tehetek,
Mint álmomban ölelhetlek,
Ezt kívánom, ezt óhajtom :
Legyen éltém örök álom !

LOSONCZY I

*

Gyöngyömadta (kis madara),
Meglátlak-e (valahára) ?
Összekel, majd összekel az éj a nappal,
Születik a piros hajnal.

Ketté hasadt . . .

Ketté hasadt a czimbalom fája
E miatt hull könnyeimnek árja
Nem bánom, szívem hadd hasadjon
Hisz egy siucs a ki megsirasson.

Zöld vetés . . .

Zöld vetés közt énekel a pacsirta
Bár a vetés bársonya eltakarja,

Énekemben megszólal a szerelem ;
Akár mikép titkolja is kebelem.

Szerelem nélkül az ember kebele,
Elszáradt fa, melynek nincsen levele.
Leveles az én szerelmem zöld fája,
Csakhogy bánat rakott fészket reája.

SZELESTEY L.

Szomoru fűz . . .

Szomoru fűz ága hajlik a virágra . . .
Fáj a szívem érted falu szép leánya ;
Fáj a szívem érted, de te azt nem bánod
Van neked nálamnál gyönyörűbb virágod.

Istenem teremtőm ! hát mit is csináljak,
Hogy vegyem meg szívét annak a kis lánynak
Hiába biztatom, hiába ígérek,
Nem fog rajta semmi aranyos ígéret.

Hej ha e kis lánynak az jutna eszébe,
Hogy idadná nekem a szívét cserébe
Jaj be jól is járna, megtoldanám sokkal
Ezer öleléssel, ezer annyi csókkal.

BORUTH.

Szabadon . . .

Szabadon születtem, mint madár az ágon,
Az Istenemet is magyarul imádom.
Magyar a rózsámnak
Az a csókos szája,
Széles e világon nincs
Magyarnak párja.

Kitették a . . .

Kitették a holttestet az udvarra,
Jaj de nincsen senki a ki sirassa ;
Most tetszik meg, ki az igazi árva,
Senki sem borul a koporsójára.

Nincs több árva, csak egyedül én vagyok,
Mert sir földi azt, kit szivem imádott.
Halvány arczom mutatja nagy bánatom,
E földön nincs már nékem boldogságom.

Fakó lovam . . .

Fakó lovam föl van kantározva,
 Elmegyek én a rózsámhoz rajta,
 Repül fakóm szikrázik a patkó ;
 Ez a kis lány de kedvemre való.

Ez a kis lány nem hiába való,
 Nem hiába fáradt érte hat ló,
 Mind a hatnak kese volt a lába,
 Barna leány annak a gazdája.

Őseimnek háza . . .

Őseimnek háza, benne lakom én,
 Nem vagyok én árva, nem vagyok szegény.
 Dus gazdaságra soha sem vágytam,
 A boldogság karjaim között van.

*

Van neki, van neki
 Van neki van,
 Karika gyűrője,
 Barna szeretője;
 Van neki van neki
 Van neki van.

Tarka készkenője
 Barna szeretője,
 Van neki van neki
 Van neki van.
 Ha nincs neki,
 Majd lesz neki ;
 Jó az Isten majd ád neki,
 Hallod-e te kincsem, kincsem, kincsem!
 Szeretsz e még engem, engem, engem !

Ez a világ . . .

Ez a világ a milyen nagy,
 Te galambom, oly kicsiny vagy ;
 De ha téged birhatnálak,
 A világért nem adnálak !

Te vagy a nap, én az éjjel,
 Teljes teli sötétséggel ;
 Ha szívünk összeolvadna,
 Rám be szép hajnal hasadna !

Ne nézz reám, süsd le szemed
 Élégeti a lelkemet !
 De hisz úgy sem szeretsz engem,
 Égjen el hát árva lelkem !

PETŐFI

Kis furulyám . . .

Kis furulyám szomorufüz ága,
 Temetőben szomorkodik fája,
 Ott metszettem azt egy sirhalomról,
 Nem csoda, hogy oly siralmasan szól.

Ott hunytál le, kedves szép csillagom!
 Ragyogásod többé nem láthatom,
 Hogyne volna hát sötét világom!
 Hogy volna hát élni kívánságom.

Haza ballag nyájam estefelé,
 Én ballagok a temető felé,
 Kél a holdnak halvány orczája,
 Kél furulyám epedő nótája.

Addig epeszt a bánat engemet.
 Addig-addig nyögöm keservemet:
 Mig egyszer a hanggal egyetemben
 Lelkem is a más világba reppen.

PETŐFI.

*

Ej haj! félre te búbánat,
 Meglátom én violámat.
 Habár el is pirulok:
 Lángoló szivére borulok.

Nyisd ki rózsám . . .

Nyisd ki rózsám leveles zöld kapudat,
Hadd vezessem be elfáradt lovamat.

Adjál neki szénát, zabot,
Ugy sem tölt itt harmadnapot
Te nálad.

Kinyitottam zöld leveles kapumat,
Vezesd hát be daruszőri lovadat;

Adok neki szénát, zabot,
Tölthet nálam hat hónapot
A lovad.

Kilenczet ütött az óra, este van,
Haza mennék, jaj, de nagyon setét van,

Kedves rózsám! gyujtsál gyertyát,
Mutasd meg az ország utját,
Merre van.

Esik eső szivárvány van az égen,
Sír a rózsám bánatköny ül szemében

Ne sirj rózsám olyan nagyon,
Nekem is meggyült a bajom
Te veled.

Mély a . . .

Mély a Tiszának a széle,
De még mélyebb a közepe ;
Barna kis lány kerülgeti,
Által akar rajta menni.

Által akar rajta menni,
Bazsarózsát szakítani ;
Bazsarózsa bokrosodjál,
Kedves babám házasodjál.

Az elítélt dala.

Esküvőre kéne menni Szegedre, Szegedre
Hej! de békót vertek a két kezemre, kezemre.
Eskű helyett akasztófára visznek, elvisznek,
Husz csikóért s hat tinóért holnap már fölkötnék.

Te meg rózsám végy fekete pántlikát, pántlikát.
S kösd be vele a szeretőd kalapját, kalapját.
Holnap után már ilyenkor angyalom, galambom,
Mily jó lélek lakik benned, Istennek megmondom.

Tedd le rózsám a szűrődet,
Hadd ugorjam veled egyet;
Nem teszem le a szűrőmet
Igy is ugy is ugrom egyet.

Kicsiny a lány . . .

Kicsiny a lány, nagy a gondja,
Anyja kérdi, még sem mondja.
Ha nem mondja az anyjának,
Mondja meg a galambjának.

Ha én kicsi leány volnék,
Anyám előtt nem busulnék,
Mert az anya, bár mily kegyes;
Igy szidna : mért vagy szerelmes?

De ha látna egy szép legény,
Sóhajtanék : oh én szegény!
S ő így szólna : kis angyalom,
Hej nekem is nagy a bajom!

CZUCZOR.

Cserebogár . . .

Cserebogár, sárga cserebogár,
 Nem kérdem én tőled, mikor lesz nyár.
 Azt sem kérdem, sokáig élek-e?
 Csak azt mond meg : rózsámé leszek-e?

Nem kérdem én tetőled, kis madár!
 Derül-e még életemre több nyár?
 Ugy is hó nyár emészti keblemet,
 Mióta rózsám birja szívemet,

Te a himes virágokat járod,
 Minden bokron hiven követ párod :
 Lám én bokrot, ligetet fölverek,
 Nincsen párom üres minden berek.

Te a virágok szinmézét szivod,
 S kicsinyke párod magadhoz hívod ;
 De nekem nincs boldog pillanatom,
 Mert szeretőm ritkán csókolhatom.

Ez a szemem . . .

Ez a szemem, ez az egyik,
Jobban kacsint, mint a másik,
Ne haragudj édes, ne haragudj kedves,
Édes, kedves galambocskám !

Ez a karom ez az egyik,
Jobban ölel, mint a másik,
Ne haragudj édes, ne haragudj kedves,
Édes, kedves galambocskám !

Buza közé . . .

Buza közé száll a dalos pacsirta,
Hogyha magát már oda fönn kisirta.
S buzavirág buzakalász árnyába
Reá akad rég siratott párjára.

Én is szállok a lelkem száll dalolva
De leszállni nem szállhatok sehova.
Nem fogad be : hova szállnom kellene,
Buzavirág szemű kis lány kebele.

TÓTH K.

Isten tudja . .

Isten tudja mitől lehet
 Hogy rád nézni alig merek —
 Mégis arczod előttem van
 Éjjel, nappal és álmomban
 [Mint a napnak fénye —
 Látjuk azt is, pedig senki
 Nem nézhet beléje.] *)

[Azt gondolnám nap a képed —
 Engem az is csak ugy éget —
 Hej, de a nap lemegy este,
 Nem is látni innét,
 Mig a te szép tündér orczád
 Előttem áll mindég!] TÓTH K.

Mért is gyötör . . .

Mért is gyötör engem a bubánat,
 Találok én szeretőt akárhányat.
 Nem kell nekem senkisem ;
 Nem gondolok senkivel ;
 Volt már — szeretőm
 De a teremtőm
 Elvette tőlem ;
 Nem gondolt velem. TÓTH K.

---

*) A zárjelekkel jelzett sorok nem énekelteknek.

Sírjon ríjon . . .

Sírjon ríjon a hegedű,
 Bánatomat sirja,
 Mig a hajnal az ablakot
 Be nem pirosítja.

Huzd rá cigány huzd rá [ne is álj meg] .
 Setét még az éjjel —
 Muzsika zengésnél
 [Muzsikánál majd az idő]
 A bánat nem kel.
 [Tán hamarébb mén el.]

[Hosszu nekem az éjszaka,
 Ugy szenvedem végig —
 Tán a hajnal az én rózsám
 Szép orcáján késik.]

TÓTH K.

Temetésre . . .

Temetésre szól az ének,
 Temetőbe kit kísérnek?
 Akárki! már nem földi rab,
 Nálam százszorta boldogabb.

Itt viszik az ablak alatt;
 Be sok ember sirva fakadt!
 Mért nem visznek engemet ki,
 Legalább nem sirna senki.

PETŐFI.

*

Hej de mit is tünődöm tünődöm,
 Hej de mit is aggódom, aggódom.
 Hiszen ez csak mind álom, mind álom,
 Hej meglátom édes kedves galambom.

Zöld erdő . . .

Zöld erdő szállásom,
 Ott sincs maradásom,
 Most lesz kis angyalom
 Tőled elválásom.
 Csak azt szánom, bánom,
 Sok éjjeli álmam,
 Mind te rólad volt
 Gyönyörű virágom.

Arany fűrtös . . .

Aranyfűrtös rozmarin szál
Tündöklük a kalapon már,
Arany hajas kis leány áll
Szerелеmmel oldalomnál.

Arany hajas kis leányka
Adj egy csókot ajakamra,
Adj egy csókot, jer szivemre
Elviszlek az esketőre.

Kiöntött . . .

Kiöntött a Sajó a partjára,
Isten hozzád babám utoljára,
Elmegyek a Tisza mellé lakni
Ott fogok majd szeretőt tartani.

Már Miskolczon többé nem szolgállok,
Mert azt mondják, hogy szeretőt tartok,
Ha tartok is, megszenvedek érte,
Pletyka világ, mért hányod szememre.

Zug az erdő . . .

Zug az erdő, zug a malom
Ott sétál az én galambom,
Selyem tüszű a derekán,
Nem hajlik a kasza után.

Az én rózsám szeme, szája,
Többet ér, mint a fajtája,
A fajtája fekete gyász,
Az én rózsám arany kalász.

Bárha bubánat . . .

Bárha bubánat nyomja lelkemet,
Bár az erő mind elhagyna engemet,
Ajkad szava, éltem vigasztalója,
Meggyógyít engem, meggyógyít a csókja.

Kilencz hete, mióta itt halászok,
Könyeimtől egy csepp vizet sem látok ;
Kifogtam a barna babám kendőjét,
Beirattam zöld selyemmel a nevét.

A fejkötőd . . .

A fejkötőd pántlikája magyaros
 Libeg, lobog, úgy meg csillog, aranyos,
 Csillog a szemed is, csillag vagy magad is,
 Úgy ragyogsz te épen, ha e földön vagy is.

A mi csak szép, mind neked van teremtve,
 A fejkötő úgy rá illik fejedre,
 Nagyon, nagyon jól áll, nézek, nézek rája,
 Még is azt szeretném, ha sehogy sem állna.

Csárdás.

Csillag elég ragyog az égen,
 Rózsám legeltet kinn a réten ;
 Nyáját behajtja az akolba,
 [Maga pedig el jó a fonóba :]
 Csicseri borsó
 Nyugszik az orsó,
 Dobog szive tája ;
 Mert eljő rózsája,
 Két szeme csillog,
 Szerelmesen villog,
 Mert rózsája
 Eljő a fonóba.

Ha még egyszer . . .

Ha még egyszer lány lehetnék,
Megnézném, hogy kihez mennék,
Meválogatnám a legényt,
Mind a piacon az edényt.

Megnézném a barnát, szőkét,
Megtapintanám a szivét,
A melyik hozzám hajolna,
Annak lennék én a párja.

Honi szoknyám . . .

Honi szoknyám Sümegen volt fostve . . .
Még a csók is jobban esik estve,
De ha annak az anyám, kit várok,
Azt mondja, hogy estve van, bezárok.

Még azt mondják nem is terhes dolog,
Hogy eszemben mindig a konty forog,
Mondjanak bár akármit nem bánom,
A menyegző napját alig várom.

Honi szoknyát veszek rám akkor is,
Honi lesz a főkötőm fodra is.

Honi lesz a koszoru fejemen,
Mint honi a szerelem szivemen.

Mondtam lányom ne higj a legénynek ;
Mert az bizony téged csak hiteget,
Ha már egyszer bekötöd fejedet,
Szeretetét veréssel kezdi meg.

Ugy-e anyám kendet is megverte,
De kend azért őtet csak szerette,
Ha kend megvolt én is csak megleszek,
Bármit mond kend, én az övé leszek.

Békót tettem . . . . .

Békót tettem kese lovam lábára,
Mért nem hallgat a gazdája szavára ;
Békóba tett engem is a szerelem,
Az alföldön a legszebb lányt szeretem.

Volt egy csikóm ha magam rá vettem,
Száz mértföldre maradt a szél megettem,
Debreczeni szabadságon eladtam,
Áldomásakor csakhogy meg nem sirattam.

De nem bánom! a rózsámnál az ára,
 Neki adtam kendőre, pántlikára,
 Ne zsigorgasd azt a bankót jó lélek,
 Ad az Isten még többet is ha élek.

TOMPA.

Sokszor mondta. . .

Sokszor mondta anyám
 Sokszor mondta nekem
 Hogy mindenkinek van
     Csillaga az égen,
 Lehet másnak, de énnekem
     Nem jutott,
 Vagy ha volt is régen, régen
 Lefutott.

Magasan röpül . . .

Magasan röpül a daru szépen szól...
 Haragszik rám a galambom, mert nem szól,
 Ne haragudj édes rózsám sokáig,
 Tied vagyok, tied leszek koporsóm bezártáig.

Jár a leány . . .

— Az előbbi dallamára. —

Jár a leány virágos zöld mezőben
Fehér kendő lobog picziny kezében ;
Barna legény hej, ne indulj utánna,
Bánat virág, virágozik nyomába !

Fehér kendő a szerelem zászlója,
Nem a világ áll meg, rózsám egy szóra !
Hűs a berek, patak csörög az alján,
Gyere oda buslakodó kis leány.

Gyolcs az ingem, selyem kötő van rajta,
Nézd csak rózsám, föloldott a gallanja ;
Jőszte ide, kösd meg szépen bokorra,
Nem kívánom ingyen, tedd meg csókomra !

Barna legény, nem még én a berekbe,
Gallanbokrot sem kötök az ingedre ;
Egyszer tettem s átkozott volt az óra,
Melyén veled megállottam egy szóra !

CZUCZOR.

Piros kukoricza . . .

Piros kukoricza szár,
 Kapálatlan maradtál,
 Szőke piros kis lány,
 Csókolatlan hagyattál.

Haza, haza rózsaszál,
 Piros hajnal hasad már
 Piros almát ehetném
 Veled enyelegetném.

Falu végén . . .

Falu végén keskeny gát,
 Barna kis lány ugord át
 De te szőke ne próbáld,
 Mert elreped a szoknyád.

Falu végén magas ház,
 Te kis leány mit csinálsz?
 Hej! csinosítom magamat,
 Várom a galambomat.

Vékony deszka kerítés . . .
 Jaj de karsu teremtés;
 Mihelyt őtet megláttam
 Mindjárt magamnak szántam.

Réhfalusi . . .

Réhfalusi kis lány
 Gyere által a Dunán,
 Ha által jössz a Dunán,
 Megcsókollak a partján.

Duna, Tisza zavaros,
 Ez a kis lány, de csinos,
 Ég a szeme, mint a tűz,
 Piczi szája csókra tűz.

Buzával él a galamb,
 Búsan szóll a kisharang,
 Búsan szóll a mint hallom,
 Haragszik rám angyalom.

Szegény legény . . .

Szegény legény bujdosik az erdőbe,
 Azt sem tudja, kijőjön-e belőle,
 Zöld leveles dunnája és párnája,
 Gyöngyharmaton fölvetett nyoszolája.

Híftelen lett a rózsája szegénynek,
 Szemeiben bánat könnyei ülnek,

Le, le pereg nap barnított arczára
Tova futott hűn űrzött boldogsága.

Bús csalogány, az erdő bús madara
Bús nótáját szüntelenül hallatja,
Azt danolja, csak azt zengi szüntelen:
„Verje meg az isten, a ki hűtelen.”

Mi az oka, hogy a Tisza befagyott?
Hogy engemet az én rózsám elhagyott?
Nem bánom én, ha befagy is a Tisza,
Csak a régi szeretőm adjon vissza.

Megölték . . .

Megölték a legényt
Hatvan forintjáért,
A Tiszába bevetették,
Pejparipájáért.

Tisza be nem vette,
Partjára vetette;
Arra ment egy hajós legény
Hajójába vette.

Oda ment az apja
Költi, de nem hallja,
Sárga sarkantyus csizmája
Lábára van fagyva.

Oda ment az anyja,
 Költi, de nem hallja;
 Szép fekete göndör haja,
 Vállára van fagyva.

Oda ment rózsája,
 Költi, de nem hallja,
 Kelj föl, kelj föl kedves rózsám,
 Borulj a nyakamba!

Borulj a nyakamba,
 Hadd vigyelek haza;
 Harmadnapig, negyednapig,
 Nyugodj a házamba.

Nincsen széna ...

Nincsen széna, nincsen abrak
 Édes lovam agyon csaplak!
 Ne csapj agyon édes gazdám!
 Kitelelek árpa szalmán.

Édes lovam ne búslakodj
 Lesz még neked jó abrakod,
 Ha a rózsámhoz elviszel,
 Selyem kötőjéből eszel.

Elviszlek én édes gazdám,
Oly sebesen mint a villám,
Csak az az én egy kérésem,
Bőven legyen eleségem.

Nem magam jöttem ide,
Fakó lovam hozott ide,
Barna kis lány szemöldöke
Csalogatott engem ide.

A menyecske...

Falu mentén és széltében,
Járok, kelek közép télben ;
De sem innen, sem amonnan,
Lányt nem látok a faluban.

Ha elbujtak Isten neki !
Jó helyettök más valaki,
Kökény szemű szép menyecske,
Fürge mint a parti fecske.

A menyecske nyiló virág,
Csak ő tudja mi a világ,
S arany minden gondolatja,
Ha angyalát karolhatja.

CZUCZOR.

Irma . . .

Irma szép, miként az álmok
 Legdicsőbbike,
 És szerény, mint völgy ölében
 Nyiló estike.
 Volnának bár a hazának,
 Mind ily szép leányai,
 Kegygyel intenének arra
 Nyílt egek mosolyai.

Irma jó, miként égre szálló
 Jámbor gondolat,
 S mind a legbuzgóbb imádság
 Mélyen sziv alatt.
 Volnának bár a hazának
 Mind ily jó leányai,
 Ugy örömmel szállanának,
 Rá az ég áldásai.

Irma keble mélyen érez,
 Mindenért mi nagy;
 És te szent hon s szép magyar nyelv
 Főszerelme vagy.
 Volnának bár a hazának
 Mind ily hű leányai,
 Ugy nem érnék azt az égnek,
 Oly kegyetlen átkai.

TÓTH LŐRINCZ.

Mi haszna . . .

Mi haszna, hogy a csoroszlya
Az ugart felhasogatja?
Hogyha magot nem vetsz bele,
Csak kóróval leszen tele.

Hej kis leány pillantatod
Mélyen a szívembe hatott!
Mint a földet a csoroszlya,
Azt keresztül hasogatta.

De hiába hasogatta,
Azért csak bú terem rajta!
Ültesd bele szerelmedet:
Ugy nő rózsza tövis helyett.

PETŐFI.

Édes anyám . . .

Édes anyám adjon Isten jó estét,
Meghoztam a barna piros menyecskét,
De nem azért, hogy igazán szeressem,
Szegény vagyok gazdagságát kerestem.

Reggel óta járok én már ügetve,
Fakó lovam még most sincsen bekötve,
Édes anyám bocsásd meg azt énnekem,
Én biz azt a szőke kis lányt szeretem.

Csipősen fú a szél arra Zalának,
Maradt volna az a kis lány magának,
Ugy ha már a szívemet elrabolta,
A lelkem is hadd fogjon meg miatta.

Ne nézz reám, pillantásod elragad,
Bocsásd inkább karjaimba magadat,
Ugy is ha már szívemet elraboltad,
Hadd haljak meg karjaidban miattad.

Elment a lány...

Elment a lány az apjával szántani
Otthon hagyta a esizmáját patkolni,
De a kovács nem merte fölválalni,
Mert ő nem tud esörgős csizmát patkolni.

Szomorún ég már a gyertya oda benn,
Szomorún néz barna kis lány oda benn,
Ne szomorkodj barna kis lány gyere ki,
Ablakodon vár a rózsád oda ki.

Mint a legjobb...

Mint a legjobb tapló a kova tüzétől,
Ugy ég a szívem a legények szemétől,
Kivált az a barna legény a szomszédból
Ha megcsókol majd elájulok a jótól.

Édes szülém szentem, ha lehet engedjen
Csak nem akarja, hogy szívem megrepedjen,
Hogy kisirjam bánatomban két szememet,
Hogy ha nem bírhatom édes kedvesemet.

Tudok sütni, főzni, szőni, fonni, mosni,
Héhelni, tilolni és kendert taposni,
Itthon is én tartom egész házat rendbe;
Mért nem illeném én a menyecske rendbe?

Tele van mindennel tuli piros ládám,
Tömve van helylyel fehér vászon dunyhám
Mester gerendáig ér menyasszony ágyam,
Meg is tudom vetni gyönyörűen, lágyan.

Oszték még az idén bor is termett elég,
Minden van a mi a lakzihoz illenék
Csak kettő hibázik, mi lelkelem faggatja
A főköttő s édes szülém akaratja.

Csak engem ugat...

Csak engem ugat a kutya messziről,
 Én vagyok a falu rossza egyedül
 Rajtam arat le a falu s nevemen
 Így gázolnak az én becsületemen.

Már ezután megfogadom jó leszek,
 A pörsölybe egy forintot leteszek,
 Békét hagyok a bornak és leánynak,
 Ezt mondom meg ott az égnek magának.

Amott megyen...

Amott megyen egy kis lány
 Korsó van a karján,
 Utánna a kapitány
 Daru színü paripán.

Megállj kis lány, megállj csak,
 Adj csak egy kis vizet
 Pengő forintot adok,
 Tudom, megcsókollak.

Engem biz meg nem csókol,
 Nem vagyok én dáma,

Én vagyok az anyámnak
Legkedvesebb lánya.

Amott megy a czimborám
Tudom ha meglátja,
Tudom bizony anyámnak
Mindjárt megpletykálja.

Az én rózsám...

Az én rózsám szemöldöke
Többet ér, mint a hat ökre,
A hat ökre szántó vető,
De ő maga hű szerető.

Zöld halomnál zúg a malom,
Ott sétál az én galambom
Selyem kalap a fejébe
Nem süt a nap a szemébe.

Csikós vagyok...

Csikós vagyok, édes apám se volt más
Vállamon fityeg az ostor karikás
Sarkantyum lovam vékonyába vágom,
Repül velem, mint nyul a rónaságon.

Repülj lovam violámhoz izibe
Hadd nézzek szerelmes szőke szemibe,
Hadd tudjam meg tulipiros ajkáról
Szeret-e még amugy igaz voltából.

Nincsen apám . . .

Nincsen apám, nincsen anyám,
Az Isten is haragszik ránr;
Árva vagyok mint a gólya,
Melynek nincsen pártfogója.

Jaj, beh szépen harangoznak
Az én kedves galambomnak;
Most viszik a temetőbe
El sem búcsuzhattam tőle.

Anyám, anyám, édes anyám,
Kedves fölnevelő dajkám,
Bárcsak engem kis koromba
Zártál volna koporsóba!

Piros arczod...

Piros arczod ha meglátom galambom
 Hevül szívem örül lelkem galambom
 Hisz a földnek golyóján,
 Nincsen, mint te olyan lány galambom.

Szabadon...

— Töredék „Himfy“ból. —

Szabadon és kedvemtelve
 Éltem egykor napjaim !
 Vigan lejtve, énekelve
 Úzém kicsiny bajaim.
 Nem ismervén a szerelmet,
 Senkinek sem hódoltam,
 Nem éreztem szivgyötrelmet :
 Egek! be boldog voltam !

De most oda boldogságom,
 Oda örömnapjaim!
 Oda van szép szabadságom,
 Hajh meggyültek bajaim,
 A bú marokkal szaggatja
 Ifjuságom virágít ;
 A mirigy tűz szárogatja
 Szép reményim zöld ágít.

Kerülöm a mulatságot,
 Esedezek, búsongok ;
 Kerülöm a társaságot,
 Magányosan bolyongok,
 A barátság deríteni
 Édes szóval igyekszik ;
 De nem képes enyhíteni :
 Szivemen nagy terh fekszik.

A pataknak siralmimmal
 Bővitem most vizeit ;
 A Bakonynak panaszzimmal
 Töltöm vadon völgyeit.
 A szép tavasz kellemei
 Lelkem fel nem vidítják ;
 A madarak szerelmei
 Szivem inkább búsitják.

Nyugalomra telepedvén
 Alva is csak szenvedek ;
 Álmomban is gyötrődöm én,
 S uj kinokra ébredek.
 A napkelet, napenyészet
 Búmban tűnődve talál ;
 Kihalt nekem a természet :
 Eltem egy hosszú halál.

KISFALUDY S.

Ne nézz úgy . . .

Ne nézz úgy szemembe kérlek!
Tekinteted szörnyen éget,
Mig szivemben újra, újra
Régi gerjedelmet érzek.

Hej pedig elég volt egyszer,
Hogy szerelmem lánghevében
Szép szemednek sugarától
Csaknem egészen elégtem.

Ne nézz úgy szemembe kérlek
A multakat látod onnan,
Melyeket már a feledés
Fátyolával rég bevontam.

S a seb, melyet fölszakasztasz
Be sem gyógyult még egészen.
Mig az idő behegeszti
Ne zaklasd, hagyd békében!

Ne nézz úgy szemembe kérlek!
Szivemig hat tekinteted
S kiolvasnád onnan örök
Fájdalmamat, szerelmemet.

Ha megtudnád szenvedésem
Szép szemedbe bú s könny szállna,
S ha tudnám, hogy szenvedsz értem,
Szivem kétszer jobban fájna.

Tisza mellett...

Tisza mellett van egy város Berekszász
 Volt szeretőm néha ötven, néha száz,
 Volt szeretőm néha száz is,
 Jó volna most csak egy pár is ihaja.

Erdélyország fővárosa Kolozsvár,
 Volt szeretőm, de elhagyott az is már,
 Volt szeretőm, de elhagyott
 Irgalmatlan megtagadott, ihaja.

Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs,
 Ritka legény, ritka leány takaros,
 Ritka leány ki megállja,
 Hogy a legényt meg ne csalja, ihaja.

Hajnalodik ...

Hajnalodik, harmatozik,
 S a lányka még álmodozik,
 Piros ajka csak úgy nevet,
 Hej beh hamis álma lehet.

Hamis álom leány dolog
 Szive olyan furcsán dobog,

Hogyha már az álma ilyen,
Hát a valósága milyen?

Piros ajku kis galambom
Soh se búsulj e bajodon,
Hiszen mi is legényfajták
Igy vagyunk az istenadták.

ÖZUCZOR.

Sötét az ég . . .

Sötét az ég, sötét felhő borítja,
Bús szívemet terhes bánat szorítja,
Oszoljatok barna főlhők az égről
Nyujts angyalom vigasztalást messziről.

A természet örök télben alszik itt
Itt sem rózsza, sem a tavasz nem virít,
Örök télben vonaglik bús életem,
Életemet elevenen temetem.

Két hét mulva bizonyos lesz halálom,
Csak tégedet s nem életemet sajnálom,
Sziberia jég pusztáján haldoklom,
Sziberia jég szikláján lesz sírom.

Letették már...

Letették már szeretőmet a sirba,
Szemem minden drága könyét elsirta,
Könyüimtől nedves ez a sirhalom
Virágait ezekkel táplálgatom.

Ráborulok sirhalmodra s azt hiszem,
Hogy az enyém vagy még most is kedvesem,
S megölellek — s reggel láfom csalódtam,
Helyetted csak sirhalmodat karoltam.

A virág csak, a virág csak fölébred,
Mit ér, ha nem éleszthetlek föl téged,
Mért is van a lánynak csak egy tavasza,
Hisz a tél így örökre elhervasztja.

Én Istenem, én Istenem Teremtőm!
Beh nehéz bú fekszik ezen temetőn;
Sok sír van itt, ha a jó Isten elvett,
Mért nem jutott nekem egy sír melletted.

Bus az erdő...

Bus az erdő a természet szomorú
A zöld fáról lehullott a koszoru,
Messze száltak az éneklő madarak,
Pusztaságon csak a hollók kárognak.

Derül-e rám vig tavasznak sugara
 Vissza száll-e az örömnök madara,
 Nyerek-e én még virágot, oly szépet,
 Milyent a sors kebelemről letépett.

LOSONCZY L.

Hova hova? ...

Hova, hova barna legény? az erdőre
 Száraz ágért, sütni, főzni mennyegzőre,
 Száraz ág ellobban
 Lány szerelme jobban,
 Szegény barna legény, szeme szája koppan.

Ha vén anyád morog reád gyere hozzám,
 Mondjad neki kedvesemnél az én hazám,
 Én csókkal etetlek,
 Szivemből szeretlek
 Gonosz körme közül, anyádnak megmentlek.

Távol hazámtól...

Távol hazámtól, túl tenger árján
 Balsorsom messze elüldözött,
 De velem jött az angyalszelid lány
 Balszerencse s annyi vész között.

És hő szerelme fel-felderíté
 Sorsom fölött a bus éjszakát,
 Szelid szerelme elszenderíté
 Üldözött szívem bubánatát.

Quodlibet.

Ez a kis lány selyem ágyát,
 Magasra vetette,
 Barna legény a kalapját,
 Rajta felejtette.
 Lám megmondtam tegnap este,
 Hogyha nem jössz a fonóba,
 Csalfa lány vagy, rám nem ismersz,
 Itthon hagylak eladóba.

Nem kell nékem többé
 Senki szép leánya,
 Legyen bár a mese
 Tündér Ilonája,
 Nem vagyok én senkinek se adósa
 El még az én feleségem, édes apám,
 Edes anyám, meg ennek az apósa, anyósa,
 Eb fél kutya fél, még az ipam napam él.
 Eb fél kutya fél, míg az ipam napam él.

*

Becsaliba járnak híres lányok
 Réz itczéből isznak a betyárok.

Én ugyan nem bánom,
 Becsali bandába magam is beállok,
 Én ugyan nem bánom,
 Becsali bandába magam is beállok.

Lilla.

Mig repdes enyelgve az alkonyi szél,
 S csókjára megrezzen a rózsalevél,
 Sir Lilla s az érre leszegzi szemét,
 Mely zugva gyorsítja előre vizét.

„Ah így fut előlem az édes öröm,
 Azóta, hogy búmat elhagyva nyögöm.
 Megszegte az álnok! megszegte hitét;
 Phyllisnek eladta örökre kezét.“

Ezt mondja zokogva, s egy dombra ledül,
 Hol szíve a szóttan keservre hevül,
 Oh lányka! mit bánod e csalfa kezét,
 Nem férfi az, a ki megszegte hitét.

VERSEGHY F.

A visszatért.

Eltemette honját
 A mohácsi vész,
 Vissza vércsatákból
 Tér a bús vitéz.

Föltekint s hol a nap
Nyugodóba száll,
Kék hegyeknek ormán
Sziklavára áll.

Sziklavára csendes,
Mint a temető,
Benne egy harang kong,
Mély gyászt hirdető.

Fenn a várteremben
Fáklyák fénylenek,
Bánatos karének
Hangi zengenek.

A terem közepén
Magas gyászpádon,
Kiterítve fekszik
A szép hajadon.

Arcza, keble halvány,
Mint a bércz hava,
Hunyva szép szemének
Egi csillaga.

És belép a bajnok,
És reá borul
A kedves halottra,
Keblén mély kin dül :

„Mindent elvesztettem,
Mindent — jaj nekem

Harczon a hazámat,
Itthon kedvesem.

Ah, fekünném inkább
Én e gyászpadon,
Mint te szép virágszál,
Ekes hajadon !

BAJZA.

Fáj fáj . . .

Fáj, fáj, fáj, fáj,
Fáj a szívem fáj,
Fáj a szívem teéretted,
Mióta megismertelek ;
Fáj, fáj
Fáj a szívem fáj.

Nincs, nincs, nincs, nincs,
Bizony sehol nincs
Drága személyednek párja ;
Bárki e földet bejárja ;
Nincs, nincs,
Bizony sehol nincs.

Szép, szép, szép, szép,
Oh, mely igen szép
Szemeidnek ragyogása,
Piros szádnak mosolygása ;
Szép, szép
Oh, mely igen szép.

Oh, oh, oh, oh,
Oh angyalkám oh,
Ki ne szeretne tégedet,
Ismervén szép személyedet?
Oh, oh
Csókolni való!

Hát, hát, hát, hát,
Micsoda az hát,
Hogy ékes tüzzel ragyogott
Szemed engem rabul fogott?
Hát, hát
Micsoda az hát?

Várj, várj, várj, várj,
Csak egy kicsit várj!
Mebánod még tettetésed
Csintalan szineszkedésed;
Várj, várj,
Csak egy kicsit várj!

Oh, oh, oh, oh,
Oh kedvesem oh,
Hogy szerernélek tégedet,
Ismervén hamis szivedet!
Oh, oh,
Kedves ámitó!

Jaj, jaj, jaj, jaj.
Jaj, mely édes baj,
Rabja vagyok már szivednek

Imádója személyednek
Jaj, jaj,
Jaj, mely édes baj!

Kár, kár, kár, kár,
Igen nagyon kár,
Hogy a szived állhatatlan,
Egynél hogy maradhatatlan,
Kár, kár,
Igen nagyon kár!

Már, már, már, már,
Csak maradj el már,
Hogy ha tőlem elpártoltál
Hozzám oly hűtelen voltál
Már, már,
Csak maradj el már.

Nem, nem, nem, nem,
Már nem hiszek nem!
Ki is hinne olyan szívnek,
Ki magát igéri tiznek?
Nem, nem,
Már nem hiszek, nem!

El, el, el, el,
El kell menni el,
El kell menni nincs mit tenni,
Téged kedves felejteni! —
El, el
El kell menni, el!

Nem, nem, nem, nem
Soha többé nem,
Soha többé nem szeretlek,
Szivemen már erőt veszek;
Nem, nem,
Soha többé nem!

Légy, légy, légy, légy,
Légy szerencsés légy!
Áldjon meg az én Istenem,
Oh kedves hűségtelenem!
Légy, légy,
Légy szerencsés légy!

Meg, meg, meg, meg,
Meglátlak még meg?
Meglátlak még vig szemekkel,
Megölellek hiv kezekkel!
Meg, meg,
Meglátlak még meg!

Biró Sári...

Biró Sári udvara
Kavicscsal van —
Kirakva, rakva,
Kirakva, rakva,
Kirakva.

Azért van az kirakva,
A nótáros
Jár oda, oda,
Jár oda, oda,
Jár oda.

Tudnám én azt, ha járna,
Mert a szívem
Dobogna, dobna,
Dobogna, dobna,
Dobogna.

Sári lelkem gyere ki,
Vár a jegyző —
Ide ki, de ki,
Ide ki, de ki,
Ide ki.

Tudnám én azt, ha várna,
Mert a szívem —
Dobogna, dobna,
Dobogna, dobna,
Dobogna.

Juhász legény ...

Juhász legény bundája hm!
Szőrével kiforditva hm!
Azért van kiforditva,
Hogy az eső ne vágja, hm!

Juhász legény süvegje, hm!
Legyűrve a szemébe, hm!
Azért van az legyűrve,
Hogy a nap meg ne süsse, hm!

Juhász legény kendője, hm!
Selyemmel van beszegve, hm!
Azért van az beszegve,
Mert a babája szegte, hm!

Juhász legény táskája, hm!
Pirossal van kivarva, hm!
Azért van az kivarva,
Mert a babája varta, hm!

Juhász legény rózsafa, hm!
Rózsa a két orczája, hm!
Virit a két orczája,
En vagyok a babája, hm!

Egyszer egy...

Egyszer egy királyfi
Mit gondol magába,
Ihaja, csuhaja,
Mit gondol magába.

Felveszi magára
Kocsisa subáját,
Ihaja, stb.

„Jó estét, jó estvét,
Gazdag biró lánya!“
Ihaja, stb.

— Isten hozta nálunk,
Szegény kocsislegény!
Ihaja, stb.

Üljön le nálunk
A koczik-patkára,
Ihaja, stb.

„Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Ihaja, stb.

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám vagy sem?“
Ihaja, stb.

— Nem megyek, nem megyek,
Szegény kocsislegény!
Ihaja, stb.

Vagyon a szomszédban
Kosárkötő lánya,
Ihaja, stb.

„Jó estvét, jó estvét
Kosárkötő lánya!“
Ihaja, stb.

— Isten hozta nálunk,
Szegény kocsislegény!
Ihaja, stb.

Üljön le mi nálunk
Hársfa kanapéra,
Ihaja, stb.

„Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Ihaja, stb.

Hanem azért jöttem,
Jöss-e hozzám vagy sem?“
Ihaja, stb.

— Elmegyek, elmegyek,
Szegény kocsis legény.
Ihaja, stb.

Fölveszi magára
Királyi ruháját,
Ihaja, stb.

„Jó estvét, jó estvét,
Gazdag biró lánya“
Ihaja stb.

— Isten hozta nálunk,
Felséges királyunk!
Ihaja, stb.

Üljön le minálunk,
Bársony kanapéra.
Ihaja, stb.

„Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Ihaja, stb.

Hanem azért jöttem
Jössz-e hozzám vagy sem?“
Ihaja, stb.

— Elmegyek, elmegyek,
Felséges királyunk,
Ihaja, stb.

„Nem kellesz már nekem,
Ilyen olyan lánya.
Ihaja, stb.

Vagyon már énnekem,
Kosárkötő lánya
Ihaja csuhaja
Kosárkötő lánya!“

Én magyar ...

Én magya leány vagyok,
 A nevem Babet ;
 Ám Piroska minden lány
 S Rózsa nem lehet,
 Borcsa is nevem, de ki
 Kedvel, ezt így ejti ki:
 Szép Babet, kis Babet.

Lengyel árva volt anyám,
 Dajkám franczia,
 De apám volt hű magyar
 Nagy hon hű fia.
 Mily öröm, mint meghatott,
 Nyájasan ha faggatott :
 Szép Babet, kis Babet!

Én magyar lány vagyok —
 Nem kell német szó.
 Egy csak egy a nemzeti —
 Többet tudni ? jó !
 Én meg is halnék talán,
 Ha soká nem hallanám ; —
 Szép Babet, kis Babet !

Lívi jó föl a minap,
 S kérd : „Was machen Sie?“
 Varrok és te mit csinálsz ?

„Rien, je m'ennuie!“
 Hidd el, édes gyermekem,
 Kedvesebb ez énnekem :
 Szép Babet, kis Babet!

Egy legénykét ismerék,
 Gyöngy tavasz-korut,
 Szöghajut, módost, jelest,
 Jó szelid fiut.
 Ámde untam hallani,
 Mert nem tudta mondani :
 Szép Babet, kis Babet!

Most egy ifjut ismerek,
 Ez derék fiu!
 Barna, bátor és nemes,
 Büszke, nem liu.
 Nem merem már hallani,
 Oly jól tudja mondani :
 Szép Babet, kis Babet!

Volt nekem...

Volt nekem szeretőm
 Falu végén kettő
 Nem volt buza, kenyér
 Meghalt mind a kettő.

Egyiket temettem
Virágos kertembe,
Másikat temettem
Kertem közepébe.

Egyiket öntözöm
Tiszta Duna vízzel,
Másikat öntözöm
Sűrű könnyüimmal.

Meg azt mondja...

Meg azt mondja, az anyám, az anyám,
Ne vegyek nőt ily korán, ily korán,
Majd az eszem ha megnőtt, ha megnőtt,
Jobb lesz akkor venni nőt, venni nőt.

De nem várok nem biz én, nem biz én,
Házasodom az idén, az idén,
Mert ha megjött az eszem, az eszem,
Nem veszek nőt sohasem, sohasem.

Jegenye fa...

Jegenye fa tetejében
Két holló ül feketében,
Gyászruhájuk engem illet;

Mert engemet már nem szeret,
Az én kedves rózsá bimbóm
Galambom.

Erdő, erdő, de magas vagy!
Tőlem kedves, de messze vagy!
Ha az erdőt levághatnám
Az én rózsám megláthatnám,
Az én kedves stb.

Erdő sincsen zöld ág nélkül,
Mező sincsen virág nélkül:
Az én szívem sincs baj nélkül,
Mert távol van kedvesétől.
Az én kedves stb.

Nézz rózsám . . .

Nézz rózsám a szemembe,
Mit olvasol belőle,
Ugy-e azt mondja
Ugy-e azt mondja,
Te vagy az angyalom
Ragyogó csillagom.

En is néztem szemedbe
Lelked tiszta tükrébe,
Irva van rája

Irva van rája
Te vagy ég angyala
Ragyogó csillaga.

Olvastam is tudtam is,
Hogy a legény mint hamis.
Ugy-e jól tudtam
Ugy-e jól tudtam
Csalogatsz régóta,
Harmadfél év óta.

Alku.

Juhászlegény, szegény juhászlegény!
Tele pénzzel ez a kövér erszény:
Megveszem a szegénységet tőled,
De rádásul add a szeretődöt.

„Ha a pénz volna csak foglaló,
S még száz annyi lenne borralaló,
S id' adnák a világot rádásnak,
Szeretőmet mégsem adnám másnak!”

PETŐFI.

Dárom madárom.

Kalóczyi vak paripa
 Lót, fut, mint a karika ;
 Dárom, madárom !
 Utczu dárom, madárom !
 Kapuba vár a párom
 Kettő vagy három,

Két garasos fatányér
 Meg ne bomolj a lányér !
 Dárom, madárom !
 Utczu dárom, madárom !
 Kapuba vár a párom,
 Kettő vagy három !

Három törött vakablak,
 Gyere ki, megcsókollak,
 Dárom, madárom !
 Utczu dárom, madárom !
 Kapuba vár a párom,
 Kettő vagy három.

Dunáninnen, dunántul,
 Csókot kapok a lánytul,
 Dárom, madárom !
 Ihaj, dárom, madárom !
 Kapuba vár a párom,
 Kettő vagy három !

Száraz ágon . . .

Száraz ágon bús gerlicze turbékol —
Keresnék én szeretőt, csak tudnék hol?
Levetném én e gyászruhát, ezt a bűt
Vigan fonnék homlokára koszorut.

Ha benéznél ablakomon egy estve,
Meglátnád a búbánatot lefestve
Megláthatnád két halovány orczámat,
Meghallanád, mint sóhajtók utánnad.

Volt nekem egy, van nekem egy virágom,
Lesem törtem, el sem hoztam, de bánom;
Messze vagyunk, elszakadtunk egymástól,
Én a Sajó partján ő a Tiszán tul.

Virág és pillangó.

Szállj le, szállj le, szép arany pillangó,
Kebelemre szállj le, kis csapongó!
A mezőnek én vagyok virága,
Kikeletnek zsenge ifju ága.

S égek érted első fájdalommal,
Mely szivemből könnyet és fohászt csal.
És fohászom illat a szelekben,
Gyenge harmat a könnyű szememben.

Szállj le, szállj le, szép arany pillangó,
Kebelemre szállj le, kis csapongó!
Egy kis ég van a könyű csepjében,
Lelkem száll az illat özönében.

Jer, fürödjél e könyű ég árjában,
Vagy szunyadj el illat mámorában.
Szállj le, szállj le, szép arany pillangó,
Kebelemre szállj le, kis csapongó.

Egy rövid nap tüneménye létünk,
Elmulik, míg örömet cseréltünk.
Eljük át e kort egy pillanatban,
Mely gyönyörtől s üdvtől halhatatlan.

Jer, boríts el fényes szárnyaiddal,
Szídd ki lelkem mézes ajkaiddal;
És ha édes életed kifárad,
Szemfedőd lesz hervadó virágod.

VÖRÖSMARTY.

Káka tövén...

Káka tövén költ a rucza
Jó földben terem a buza;
De a hol a hű lány tereu
Azt a helyet nem ismerem,
Sehol sem.

Kivan az én szemem sirva,
Mert a rózsámat más birja ;
Pedig fogadta az egyet,
Rajtam kívül mást nem szeret
Soha sem.

Kidőlt a fa mandolástól
Elszakadtam a rózsámtól,
Ugy elszakadtam szegénytől
Mint ősszel fa levelétől
Elválnak.

Ha tudtad, hogy nem szerettéél,
Hálódba mért kerítettél ?
Hagytál volna békét nekem,
Más is elvett volna engem,
Valaha.

Azért, hogy én szegény lettem,
S mást választottál helyettem,
Lesz nekem is vig napom még ;
Boru után derül az ég,
Nekem is.

Népdal.

Re-rector uram ká-káposztája,
Vé-végig édes a torzsája ;
Csak azért vagyok a nagy vitába,
Mért nem kaphatok a magvába ?

Pi-piros szöllő nem ba-bakator,
A ka-katlanba bujt a rector
Bu-bujjék elő re-rector uram !
Ni-nincsen itthon az én uram.

*

Azt fogta rám a retek,
Hogy én barnát szeretek ;
Pedig abban hazudik a retek.
Mert én szőkét szeretek.

Azt fogta rám a torna,
Hogy a lány egyforma ;
Abban bizony hazudik a torna,
Mert ki szőlke, ki barna.

Télen nyáron . . .

Télen nyáron pusztán az én lakásom,
A rózsám is csak vasárnap ha látom ;
Lakásom van hortobágyi pusztába,
Nem járhatok én az Isten házába !

Sik a puszta, se halma, se erdeje,
Sugár magas a toronynak teteje ;
Sugár torony kilátszik a pusztára,
Harangoznak p ü n k ö s d első napjára.

Imádkoznám, de nem tudok, hiába !
Nem jártam én soha az iskolába ;
Édes szülém tanított volna rája,
Jaj de régen temetőn a fejfája.

Imádkozz te, rózsám a jó Istennek !
Aztán jere, templom után csókolj meg,
Eszem azt az imádságos kis szádat,
Három hétig nem hallok egy a d t á m a t

TOMPA.

Nincs szebb...

Nincs szebb virág a rózsánál
 Legények közt a barnánál,
 Mert a barna magyarfajta
 Azért kapnak sokan rajta.

Nincs szebb madár a fecskénél
 Barna piros menyecskénél,
 Mert ha ölelni akarom,
 Könnyen átéri a karom.

Nincs szebb virág a szegfűnél,
 Lányok között a szőkénél;
 Mert a szőke uri fajta,
 Azért kapnak sokan rajta.

Te vagy, te vagy...

Te vagy, te vagy barna kis lány,
 Szemem s lelkem fénye!
 Te vagy mind a két életem
 Egyetlen reménye!

Ha ez az egy reményem is
 Elmulandó álom,
 Nem leszek boldog sem ezen
 Sem a más világon!

Áldogálok a tó partján
 Szomoru fűz mellett,
 Nekem való hely; engem ily
 Bús szomszédság illet.

Nézem lecsüggő ágait,
 Szomoru fűzfának
 Mintha azok csüggedt lelkem
 Szárnyai volnának.

Elszállott már a madár
 Hervadt őszi tájról,
 Hejh! ha én is kiszállhatnék
 Búmnak országából!

Nem szállhatok, mert búm oly nagy
 Oly nagy, mint szerelmem,
 És szerelmem — és szerelmem —
 Oh ez véghetetlen!

PETŐFI

Ez az én...

Ez az én szeretőm
 Ez a piczi barna;
 A Bakonyba termett
 Piczi piros alma.

Piczi piros alma,
Terem minden sorban,
De barna kis leány
Nem minden bokorban.

Ez az én szeretőm
Ez a piczi szőke ;
A Bakonyba termett
Piczi piros körte.

Piczi piros körte
Terem minden kertben,
De szőke kis leány
Nem minden berekben.

Már nekem...

Már nekem letűnt az élet ;
Más öleli kedvesem,
Bosszu adhat még csak enyhét,
Mert ő vala mindenem.

Ő volt vágyaim mindene,
Mégis más bírja kezét,
Esküdött az egy Istenre,
S mégis megszegte hitét,

Rózsakorunk szép napjait
 Együtt éltük örömben;
 Félelemszünt nyugalmaid
 Az angyali szivekben.

Most e magány gyász szobában,
 Csak magamban bánkódom,
 Könnyel ázott nyoszolyámban,
 Csak rólad gondolkodom.

Most látom kegyetlen szived,
 Hűséged megváltozott,
 Hitszegő s csalárd voltodért,
 Oh légy tőlem átkozott.

Deres a fű...

Deres a fű, fakó lovam ne egyél,
 Inkább engem a rózsámhoz elvigyél,
 Vigy el engem édes lovam odáig,
 Hogy ne fájjon az én szívem sokáig.

Ott lesz széna, ott lesz abrak, elégség,
 Nekem édes fakó lovam vendégség.
 Itthon vetek egy abrakot, elég lesz,
 A rózsámnál majd egy helyett kettő lesz.

Szeretőhöz menetel.

— Ugyanazon dallamra —

Száraz fűre deres harmat hulladoz,
Édes lovam ne egyél, mert bajt okoz.
Ne te! selyem kantárt vetek fejedre,
S bársony nyerged lesz, csak hordozz kedvemre.

Kemény göröngy hantok fődik az utat,
Édes lovam, őrizd tőlök lábodat,
Repülj velem kedves rózsám házáig,
Hogy ne fájjon szegény szivem sokáig.

Fényes csillag kezd ragyogni az égen,
Olyan tisztán nem tündöklött már régen,
Fényes csillag, ragyogj nekem odáig,
Hogy sötétben ne bolyongjak sokáig,

Csillámlik a szőke Duna messziről.
Talán ki is öntött teli medréből;
Szőke Duna hej ne öntsd el utamat,
Mert gödörbe terelhetném lovam.

Ablak előtt pislogó mécs hamvadoz,
Mellette szép barna leány szunnyadoz,
Barna babám, ne szunnyadozz, gyere ki,
Kedvesed vár régen reád ide ki.

CZUCZOR.

Megcsalt bizalom.

Suhog a szél, remeg a fa,
 Juhász legény ül alatta,
 Rojtos, himes gyolcs ruhája;
 Bús panaszt nyög furulyája.

Néz föl alá s mindenfelé,
 De Erzsi csak nem jön elé,
 Nem hoz rózsát kalapjára,
 Forró csókot ajakára.

Három napig vár hiába,
 Szegény majd elvesz bujába,
 „Erzsi, hozzám hűséged nagy,
 Tudom jönnél, de beteg vagy.“

Jó juhász, be csalatkozol,
 Ha lány hűségében bízol,
 Erzsi tegnap korán reggel,
 A huszárok után ment el.

CZUCZOR.

Esik eső...

Esik eső szép csöndesen ejehaj,
 Sir a rózsám keservesen ejehaj,
 Ne sirj rózsám keservesen ejehaj,
 Megáld minket a jó Isten ijehaj.

Három csillag van az égen ejehaj,
Három szeretóm van nékem ejehaj,
Egyik szőke másik barna ejehaj,
A harmadik magam fajta ejehaj.

Kis-Komárom.

Kis-Komárom, Nagy-Komárom
De szép leány ez a három ;
Beh szeretném az egyiket,
Három közül a szebbiket
Kis-Komárom, Nagy-Komárom.

Hol jár kend...

Hol jár kend itt Pista bácsi,
Mikor itthon nincsen senki ?
Az apám, az anyám a szőlőbe,
Onnan meg elmennek a pinczébe.

Csak magamat hagytak itthon,
Hogy a ház úgy ne maradjon ;
S a mint így magamban üldögélek,
Nem tudtam, hogy kend jön, jaj be félek.

Hej galambom, be sajnálom,
 Hogy tőlem félsz, holtig bánom ;
 Jer ide közelebb, egyet mondok,
 S eltűnnek szivedből majd a gondok.

Ejnye, csak ne figurázzon,
 Se ne játszék, se tréfáljon.
 Rá ér kend máskor is a tréfára ?
 Majd haza jön anyám nem sokára.“

Hát osztán, ha haza jön is?...
 Itt maradok én akkor is.
 Nem döntöm tán ki a ház oldalát,
 Csak adja nekem anyád a lányát.

Ejnye, gzhordta zshiványa,
 Ki a lányomat kívánja!...
 Te vagy az, jó Pista? — mond az anya, —
 Neked adom lányom, légy hű párja.

Micsoda erdő ez?

Micsoda erdő ez?
 De nagy zaj van benne,
 Talán az én rózsám
 Lovat hajt belőle.

Hadd hajtson, hadd hajtson,
 Majd megfizet érte;

Mert a piros hajnal
Tilalomban érte.

Tilalom, tilalom,
A szegedi halom,
Nekem is tilalom,
A kedves galambom.

Söprik . . .

Söprik a pápai utcát,
Maséroznak a katonák.
Tizenhatesztendőös barna kis lány
Megyen a regement után.

Kérdi tőle a kapitány.
Hová, hová, barna kis lány?
Ne kérjje azt, hej, huj, főkapitány!
Megyek a szeretőm után.

Nem is leány, ki nem barna ;
Nem is legény, ki nem nyalka,
Nem menyecske, hej, huj, ki nem csalfa,
Ki az nrát meg nem csalja.

Képeddel...

Képeddel alszom el,
Képeddel ébredek ;
Kimondhatatlan az,
Mit érted szenvedek.

Körülem éj vagyok
Keblem sötéten áll ;
Mióta engemet
Bucsútlan elhagyál.

Ha tudnám merre vagy ;
Ha tudnám, hogy szeretsz :
És szegénységemért,
Oh lányka meg nem vetsz :

Repülve mennék el
Hozzád zarándokul,
Elvinném szívemet
Örökre zálogul.

Ébredj föl...

Ébredj föl édes álmaidból,
Közelg hí kedvesed,
Szívének húrjai hangzanak,
S minden vágya feléd repked.
Ébredj föl édes álmaidból.

Hej dinom...

Hej dinom dánom
 Te vagy az én párom ;
 Végre is azt mondóm,
 Te vagy én galambom,
 Hej dinom dánom
 Te vagy az én párom.

Hej beh...

Hej beh fényes csillag ragyog az égen,
 De fényesebb az én rózsám szemében ;
 Leszórnam én az ég minden csillagát,
 Csak [ez a kis lány] adná nekem magát.

Fényes csillag a szerelem csillaga,
 Szemed gyöngye az én szívem világa.
 De ha lelked e világból kitagad :
 Az ég minden [csillagával] rám szakad.

Ezt a kerek...

Ezt a kerek pusztát járom én,
Ezt a barna kis lányt várom én;
Ez a barna kis lány viola,
Én vagyok a vigasztalója.

A kert rózsáiban jártam én,
Ezt a barna legényt vártam én.
Ez a barna legény czedrusfa,
Én vagyok a viruló ága.

Téged látlak mindig álmomban,
Álmom után minden dolgomban
Ha sóhajtok, érted a panasz,
Ha örülök, érted vagyon az.

Vilma dala.

Jaj be sötét felleges az éjszaka,
Tündér szép a szerelemnek csillaga;
Tornyosuló szürke fellegek mögül,
Csak ez az egy ragyog elé egyedül.

Rég ismerem már e fényes csillagot,
Valahányszor látom reád gondolok;
De mi haszna, ha nem gondolsz te reám,
Duna partján kiviritott tulipán.

A kis madár kis társához szálldogál,
 Fa derekát öleli a folyondár,
 Harmat pihen a rózsafa levelén,
 Hej csak én nem pihenhetek kebelén.

Ha elszáll is ősszel innen a madár,
 Visszatér, ha melegül a napsugár ;
 Visszatér az éj is minden estvélen,
 Hej csak elszállt nyugodalmam sohasem.

CSUKÁSY.

Össze jártam...

Össze jártam Ungot, Berket,
 S nem találtam sehol szebbet,
 Sehol szebbet, sehol jobbat,
 Galambomnál takarosbat.

Mint csillagtalan éjszaka,
 Oly sötét a szembogara ;
 S mint a tűz, úgy lobog, lángol
 Elolvadok a lángjától.

Iczi-piczi száját látva,
 Nem gondolok semmi másra,
 Nem gondolok semmi másra,
 Dalolásra, csókolásra. CSUKÁSY.

Csobáncz.

„Isten hozzád, Rózsa lelkem!
 Megyek, ugymond Budára;
 S kikeletre Bátorival
 Onnan torok nyakára.
 Teli hallom, vitézekkel
 Immár Mátyás udvara,
 S én ne mennék? A ki nem megy
 Nem nemes, nem magyar a.

Ha az Isten szerencsét ád,
 Visszahozom szívemet,
 S borostyánnal koszoruzva
 Viszlek haza hölgyemet.
 Szigligetben fogunk élni
 Szerelmünkben boldogok,
 Hol fészünkéből kirepülni
 Egy könnyen majd nem fogok.“

* * *

„Rózsa! Rózsa! közel vagyok!
 Hahogy hivem maradtál,
 S megtartottad a mit nékem
 Badacsonyon fogadtál?
 Szigligetben fogunk élni,
 Szerelmünkben boldogok;
 Hol fészünkéből kirepülni
 Egy könnyen már nem fogok.“

Ezt gondolá s több effélét
 László urfi magába,
 S nyargalt, nyargalt, hogy szikrát hányt
 A száguldó ló lába.

Szomoruan hallott kongni
 A várban egy harangot,
 „Mit jelent ez? Az erős szél
 El-elkapta a hangot.

„Urfi lassan! (monda Farkas)
 Én itt nem jót érezek.
 Torba megyünk; a faluban
 Valakit megkérdezek.“
 S egy paraszt jött épen szemközt,
 S László imily kérdést tőn:
 „Földi minek szól e harang?“
 Válasz erre, jaj! ez lőn:

„Dicsértessék az Ur Isten;
 Kisasszonyunk vivódik
 Tegnap óta a halállal —
 Mondják, szörnyen kinlódik!
 Bár az Isten megtartaná!
 Mert igen szép s igen jó;
 Régen beteg: lelkéért ez
 A harmadik harangszó.“

S mintha ezer kardot döftek
 Volna László szívébe,
 Elbődüle, minden vére

Visszaszaladt keblébe.
 S mint a nyíl a várban termett,
 Lová eldült alatta :
 De hajh! Rózsát László elől
 A halál elragadta.

KISFALUDY S.

Busongó dala.

— „Himfy“ből —

Napok jönnek, napok mennek,
 De bűm csak nem távozik ;
 És az órák elreppennek,
 De sorsom nem változik :
 A vulkánok kifáradnak,
 De nem az én tüzeim ;
 Folyók, tavak kiapadnak.
 De nem az én könnyeim ;
 Erdők, mezők fölvidulnak,
 Csillagzatok megfordulnak,
 A szerencse forgandó :
 Csak inségem állandó.

KISFALUDY S.

Messze . . .

Messze fénylik a Balaton,
És engemet magához von;
Immár tudom miért fénylett,
Mert szép rózsám belenézett.

Hej szép Rózsám! tekints rám is!
Hadd derüljön bús szívem is:
Olyan az mint a Balaton,
Ha felette szélvész vagyon.

KISFALUDY K.

Virágos . . .

Virágos kenderben
Pitypalatty, pitypalatty!
Megöl a búbánat,
Galambom el ne hagyj!

Virágos kenderem
Elázott a tóba,
Ha megcsaltál, hozzánk
Ne járj a fonóba.

Vékony a len szála,
El is szakad könnyen,

Hittem a szavadnak,
De megbántam szörnyen.

Ne lesd el az orsóm,
Mert ki nem válthatom!
Ugy fáj az én szívem,
Hogy ki nem mondhatom.

Majd a mikor nem fáj
Az én szívem tája :
Megmondja, megmondja
Temetóm fejfája.

TOMPA.

A kis leány baja.

Isten a megmondhatója,
Mennyit szenvedek !
Testi lelki nyugodalmim
Mind eltűntenek ;
Nappal álom forr fejemben,
Éjjel gond viraszt ;
El sem végzem már is újra
Kezdem a panaszt.

A sóhajtás tartja bennem
Még az életet,
Keblem a sok sóhajtástól

Szinte megreped.
 Csak sóvárgok, csak tünődöm :
 Nem tudom miért?
 Mintha égnék, s vágyakoznám
 Birhatatlanért.

Ah, ha e sovár tünődés
 Tán a szerelem!
 Akkor jaj szegény leánynak,
 Akkor jaj nekem!
 A ki engem úgy szeressen —
 Élve, halva hív,
 A mint én szeretni tudnék :
 Nincs oly férfi szív.

VÖRÖSMARTY.

Az én dalom.

Viradóra szól a falu harangja . . .
 Búsan dalol az erdőnek galambja.
 Tudok annál én egy búsabb énekét :
 „A virágnak megtiltani nem lehet. . .“

Van egy kis lány a nagy Duna mentében,
 Az dalolta e dalt mindig énnekem,
 S dalával egy boldogságot temetett . .
 „A virágnak megtiltani nem lehet.“

Eldalolta a szívemet magának,
 Elfogta azt dalolgotó madárnak.
 Dalolgatja . . dobogtatja szívemet . . .
 „A virágnak megtiltani nem lehet.“

Keserves a rab madárnak élete,
 Keserves az én szívemnek éneke.
 Az a kis lány nem szeretett engemet . . .
 „A virágnak megtiltani nem lehet . . .“

Dalolj, dalolj jó kedvű kis leányka,
 Dobogj, dobogj szegény szívem hiába!
 Dobogás közt a szív könnyen megreped! . . .
 „A virágnak megtiltani nem lehet . . .“

TÓTH K.

A virágnak . . .

A virágnak megtiltani nem lehet,
 Hogy ne nyiljék, ha jön a szép kikelet,
 Kikelet a lány, virág a szerelem,
 Kikeletre virítani kénytelen.

Kedves babám, megláttalak s szeretlek!
 Szeretője lettem én szép lelkednek —
 Szép lelkednek, mely mosolyog szeliden
 Szemeidnek bűvös bájos tükrében.

Titkos kérdés keletkezik szivemben :
 Mást szeretsz-e, gyöngyvirágom vagy engem?
 Egymást üzi bennem e két gondolat,
 Mint őszzel a felhő a napsugarat.

Jaj ha tudnám, hogy másnak vár csókjára
 Tündér orczád tejben uszó rózsája :
 Bujdosója lennék a nagy világnak,
 Vagy od'adnám magamat a halálnak.

Ragyogj reám, boldogságom csillaga!
 Hogy ne legyen életem bús éjszaka ;
 Szeress engem szivem gyöngye, ha lehet,
 Hogy az Isten áldja meg a lelkedet.

PETŐFY.

Csárdás élet...

Csárdás élet, a gyöngy élet,
 Nem kell ahoz tudomány,
 Csak jó bor és szép leány ;
 S ha pörkölt hus jön melléje,
 Zeng a cigány hegedűje,
 Nincsen hatalom olyan,
 A mely elvigyen onnan.

Csárdás legény sarkantyuját,
 Nincsen az a barna lány,

Ki meg ne tisztitaná ;
 A legény ha azt pörgeti,
 S a csárdást huzzák meg neki,
 Fölfordulhat a föld, ég,
 Más napig is járja még.

Nincs olyan táncz, mint a csárdás ;
 Az a sebes keringő,
 Csak a németnek illő.
 Lám a magyar megaprózza,
 Néha, néha lassan járja ;
 Bámul rajta a világ,
 Ha megforgatja a lányt.

Juhász bojtár buja.

Hej juhász bojtár, hol a juh ?
 Mért vagy te olyan szomorú ?
 Balaton mellett ott a juh,
 Engemet üldöz egy nagy bú.

Nem ettem s ittam én még ma,
 Itt fekszem dölve, mint a fa,
 Lenyugszik a nap az égen,
 Engemet itt hagy inségem.

Megesett rajtam, s fáj nekem,
 Nem szeret engem a szépem

Hasztalan fuvom furulyám,
Nem hallja, nem néz ő reám.

Fris tejet adtam, bárányt is
Én neki teljes boglárt is.
Tőle nem szántam semmimet,
Od'adtam volna lelkemet.

Csókokat nyomtam képére,
Sóhajtást küldék mellére,
Oldala mellé borultam,
Szájából szép szót koldultam.

Hej! de ő ezt mind felejtí,
Eletemet gyászba ejtí,
Kinomat szánni nem indul,
Mást szeret és már másért gyul.

Büntesse őtet az Isten,
Mért leve hozzám hitetlen,
Mért verte agyon kedvemet,
Mért verte által szívemet.

Majd ha a nyájam elszéled,
S bennem a lélek eltéved,
Mondani fogják : érted kár,
Szerelmes bohó, kis bojtár

VITKOVICS.

Hortobágyi pusztán...

Hortobágyi pusztán fú a szél
 Juhászlegény búsan utra kél,
 Hová lett a nyája? eladta,
 Hová lett a kedve? elhagyta.

S hej nyájadat miért adtad el?
 Nekem már e földön mi sem kell,
 Juhászlegény kedved hová lett?
 Rózsám hűségével elveszett.

Isten hozzád puszta s pajtások,
 Furulyámat már nem halljátok,
 Hortobágyi pusztán fú a szél,
 Juhászlegény búsan utra kél.

GÁÁL.

Búra hajlik...

Búra hajlik a szomoru fűz ága...
 Búra hajlik az én éltém világa.
 Édes szülém váltig biztat, de tudom,
 Hogy a nyarat általélalni nem fogom.

Rózsák között a szomoru fűz ága...
 Nem illem én ebbe a víg világba,

Mit ér látni a jó kedvet én nekem,
Ha nem vidul búbánatos életem.

Sír kell nekem, oly setét, oly fekete,
A milyenre szívem a bú fektette...
És bokrétás süveg helyett fejemhez
Jőjjön inkább egy kiszáradt fakereszt.

Virágot még siromra ne hintsenek...
Nehogy csudát lássanak az emberek —
Bús szívemnek poraitól siromon —
Fekete lesz a hófehér lilium.

TÓTH K.

Este van már...

Este van már, késő este
Pásztor tüzek égnek messze...
Messze tájon más határon
Az alföldi rónaságon.

A faluban minden csendes
Még az éjmadár se repdes...
Nyugodalom lakik benne,
Mintha temetőhely lenne. —

Csak amott egy kis kunyhóba,
Lobog még, föl hébe-hóba

A pislogó méces lángja...
Mintha az is halni vágyna. —

Oh de ott sincs dinom-dánom;
Pajkos öröm lepke szárnyon!...
Nincs ott lakzi, nem mulatnak,
Halott mellett virasztanak.

BORUTH.

Szegény bojtár.

Kéri pusztán az endrődi határban,
Levelezik a nagy hársfa javában;
Hej endrődi határ öreg hársfája,
Búsulni jár a kis bojtár alája.

Édes fiam, édes kedves szülöttem!
Mi bajod van, minek búsulsz köröttem?
Hej ne titkold, mondd el édes anyádnak
Mi baja van az ő kedves fiának.

Édes anyám! édes szülő jó anyám!
Minek mondjam, ugyis hjába mondanám;
Neki megyek búmmal a nagy világnak
Elt is abban bánata a fiának. —

Édes fiam! édes vérem! ne menj el,
Öreg vagyok, mi lesz még én fejemmel?
Ha elmégy, hát' ássasd meg a siromat,
Mert a szívem akkor ugy is meghasad.
MAGYARI.

Fáj a szívem...

Fáj a szívem, fáj a szívem magára,
Arra a szép gesztenyeszin hajára;
Arra bizony! arra bizony hadd fájjon,
Tied leszek kincsem! rózsám a nyáron.

Nincs édesebb a hevesi dinnyénél,
Nincs szebb leány az én kis szeretőmnél;
Szép a szeme, szemöldöke fekete.
Édes anyja be kedvemre nevelte.

Nincsen kedvem, mert elvitte a fecske,
Egy száraz jegenyefára föltette;
Nem is leszek, addig rózsám a tied;
Míg ez a fa, jegenyefa föléled.

Pusztá csárda.

Ez a csárda nevezetes,
Gólya száll rá, nagy kelepes,
Ha én gólya madár volnék,
Ilyen házra nem is szállnék

Kidőlt, bedőlt az oldala,
Belejár az Isten nyila,
A forgó szél dudol rajta,
Boszorkánytáncz van alatta,

Hej kívül is, hej belül is,
Ki van otthon, ha beteg is?
Ki hoz nekem bort eleget,
Piros lánytól jó kenyeret?

Puha kenyér eledelem,
Szomjam ellen borral telem,
S ha fölindít a szerelem,
A szép leányt megölelem.

Hej de itt senki nem felel,
Csak az egy gólya kelepel:
Utra készül az is szegény,
Nem ülhet a ház tetején.

Gyerünk innen fakó lovam!
Tisza ide nem messze van,

A Tiszában megitatlak,
A Dunáig meg nem állok.

Isten hozzád, puszta szállás,
Güzztanya, denevérház!
Hordjon el az őszi zápor,
Mért nincs benned egy ital bor.

VÖRÖSMARTY.

Törött ágról ..

Törött ágról messze repült a madár...
Barna kis lány, jaj be nagyon elhagytál!
Ugy elhagytál, mint a madár az ágot,
Mit a villám darabokra szétvágott.

Nem bánám én, hogy elhagytál, nem biz én,
Találnék én szeretőt még az idén...
Csak tudnálak, el tudnálak feledni
Hej csak tudnék kívüled mást szeretni!

Megvert engem a Teremtő te veled!
Hogy oly nagyon, igen nagyon szeretlek.
Erdőben nőtt vadrózsa a szerelem...
Elhagyva is virágozik szüntelen.

TÓTH K.

Veszek neki...

Veszek neki csizmát pirosat,
Üttetek rá patkót magasat.
Fényes a te szemed ragyog is,
Ragyogó csillag vagy magad is.

Veszek neki piros pántlikát,
Hogy fonja be gyönyörű haját;
Piros a pántlikád, mint magad,
Hamis vagy te rózsám, ne tagadd.

Hóka lovam...

Hóka lovam kicsapott a tilosba:
Bementem a kaparási csárdába.
S míg egy itcze bort jóízűn megittam,
A babámra Mariskámra gondoltam.

Sötétszemű szép menyecske kedvesem!
Gondolsz-e rám a betyárra szívesen?
Fáj a lelkem, hogy hozzád nem járhatok,
Mert megfoghatnának ott a zsandárok.

Rád élve most imádkozva gondolok,
Ha meghalok még rád sem gondolhatok.
Hallod-e, mint dobog szívem éretted?
Azt gondolom, hogy a keblem megreped.

NYIZSNYAI G.

Mariskám . . .

Mariskám, Mariskám! eszem a szemedet,
Ne nézz rám, ne nézz rám, mert megölsz engemet.

Már a szívem nyugalma

Oda vagyon,

Mert én téged szeretlek

Igen nagyon.

Éjfél tájban, éjjel, a szép holdvilágnál,
Egyéb gondolatom nincsen tenáladnál;

Sem éjjelem, sem nappalom

Te miattad,

Mert hallom, hogy hamis szived

Másnak adtad.

Reggel, délben és a késő estve,
Szívemben egyedül csak te vagy lefestve,

Áldjon meg a mindeneknek

Alkotója,

Ámbár te vagy nyugalمام

Elrablója.

Búsan, búsan...

Búsan, búsan szól a harang temetnek...
Gyászos lányok kék koporsót emelnek,
Föl van írva a koporsó oldalán,
Itt nyugszik egy boldogtalan kis leány.

Azt irták rá : boldogtalan kis leány.
Pedig eztán lesz csak boldog igazán.
Nehéz hantok alá fogják temetni,
Ezután csak lelkével fog szeretni.

Én is ilyen boldogtalan lány vagyok,
Én is érzem nem sokára meghalok,
Azt szerettem, kit szeretnem nem szabad ;
Jobb is nekem ott a sötét sir alatt.

Kedvesem ! ha kinn nyugszom a pusztában,
Jöjj el hozzám fekete gyász ruhában,
Öntözgesd meg könnyeiddel fejfámat :
Mégfizeti lelkem, ha majd föltámad.

Kinek van...

Kinek van, kinek van
Tarka keszkenője,
Annak van, annak van
Barna szeretője.

Van nekem keszkenőm,
Fehér is, tarka is,
Van nekem szeretőm,
Szőke is, barna is.

Könnyű apró...

Könnyű apró halat fogni,
De nehéz megkopasztani;
Könnyű szeretőt találni,
De nehéz tőle megválni.

Elment a nap borulatba,
Felöltözött szívem gyászba;
Én vagyok az igaz árva,
Ki párjától el van zárva.

Ne vess ki engem szivedből,
Kedves babám szerelmedből;
Ha szívem szivedbe zárod,
Én leszek leghivebb párod.

Ki vagyok én.

Ki vagyok én, mi a nevem?
 Ne kérdezd, csak jöszte velem.
 Én szerelem fia vagyok,
 Szép leányért élek halok.

Midőn ölbe viselt anyám,
 Gyakran mondta: édes babám!
 Most magam is dajka vagyok,
 Mert van babám kisebb, nagyobb.

Szeretem én a kis babát,
 Mint a galamb a liljomszált,
 De még jobban, ha nagyra nőtt,
 Mint méh a virágos mezőt.

CZUCZOR.

Itten ülök elhagyatva...

Itten ülök elhagyatva
 Boldogságom csendhelyén;
 Itt imádom a nagy Istent
 Névünneped reggelén.

Ah mivé lett a kies völgy!
A mi óta nem vagy itt.
Velem gyászolnak a hegyek
Bú takarja bérceit!

Minden levél leestével
Egy reményem mulik el!
Minden remény elmultával
Egy életet vesztek el!

Egy kis folyót megkérdeztem :
Láthatom kedvesem s hol?
De a folyó azt habozza:
Majd ha vize vissza foly.

Majd ha hallom, hogy szerencsés
Lész ölében egy hölgynek:
Sirok folyton, de én mégis,
Örülök szerencsédnek.

Ne ítélje meg a világ
Az én elszánt tettemet;
Hogy egy álnok leányzóért
Áldoztam fel életemet!

A bimbóból...

A bimbóból virág lesz...
Mondta rózsám, hogy elvesz;
Majd eljő szüret után,
Aranyszőrű paripán.

Mondtam én ezt sokaknak,
Sok szép leány társimnak;
Volt egy nyalka szeretőm,
De még nincsen főköötőm.

Nézd meg lányom, nézd meg jól,
Ki kopogtat az ajtón;
Édes anyám! a deák,
Olyan, mint a gyöngyvirág.

Kecskeméti emlék.

Édes hazám! be messze a határod,
Hol babámat kebelemtől elzárod,
Lelkem vágyik, sóhajtok, de hiába,
Mint madár nem repülhetek karjába.

Még a föld is sir alattam,
A babámtól elszakadtam;

Oly messze van a galambom,
Hogy a hírért sem hallhatom.

Kék szemednek ragyogása,
A szelid ég mosolygása...
Pillants hát rózsám a szemembe,
Hadd áldjalak meg örömömbé.

*

A bükösi határ szélén...
Három csillag van az égen;
Én is oda való vagyok,
A hol az a csillag ragyog.

Ne menj rózsám...

Ne menj rózsám a tarlóra,
Gyöngye vagy még a sarlóra,
Ha elvágod kis kezedet,
Ki süt nekem lágy kenycret.

Őszi harmat hideg eső,
Őszszel érik meg a szőlő;
Ha megérik bornak szürik,
A szép leányt férjhez kérik.

Én ültettem a diófát,
Más köti hozzá a lovát.

Én szerettem meg a szép lányt,
Más éli vele világát.

Szeretnék szántani.

Szeretnék szántani,
Hat ökröt hajtani;
Ha babám eljönne,
Az ekét tartani.

Arass rózsám, arass,
Megadom a garast;
Ha én meg vem adom,
Megadja galambom.

Csak azért szeretem
A magyar menyecskét,
Mert megtudja főzni
A borsos leveskét.

Nem az ám az asszony,
Kinek sok ludja van,
Hanem az az asszony
Kinek szép lánya van.

Be szomorú...

Beh szomorú a tilinkóm hangja,
Csak úgy sir, ha elmélázok rajta,
Pedig nem is temetőről vágtam,
Sűrű erdő közepén találtam.

Erdő, erdő, bánat erdősége,
Minek léptem csak egyet is érte,
Minek vetettem szememet rája,
Mikor tövis annak minden fája.

Száraz ágon mintha nem is élne
A szerelem bűgő gerliczéje.
Bokor alatt, mintha halni vágyna,
Ifjuságom ékes gyöngyvirága.

És ez a rém... oh nem megyek beljebb
Hogy a haza képére ne leljek!
Oda néznék, föllázadna vérem!
Megölelném! — meghasadna szívem. —

LÉVAY J.

Megérett a sárga repcze...

Megérett a sárga repcze...

Jőjj el hozzám minden este;
Ha eljössz is, csendesen járj a fagyon,
Hogy a csizmád ne kopogjon nagyon.

Két kerekü kordén járok,
Ha eltörik gyalog járok.
Akármerre forduljon a kereke,
Csak a rózsám ott legyen mellette.

Két malomra tartok számot,
Harmadiktól veszek vámot.
Ha elkopik a kő megvágattatom,
Félre ütöm a csárdás kalapom.

Bús az idő...

Bús az idő, bús vagyok én magam is,
Valamennyi szép leány van, mind hamis,
Szeretete nem állandó,
Mint az idő változandó, ihaja!

Felettem is mért borul be ily korán?
Mert elhagyott, kit szerettem igazán.
Másnak hódolt a hitetlen,
Azért vagyok ily kedvetlen, ihaja!

Árva vagyok, hej nincs is oly árva,
 Mert szivedből rózsám ki vagyok zárva.
 Nem leszek én árva mindég
 Boru után derül az ég. ihaja!

Három fehér...

Három fehér kendőt veszek,
 Ha felteszem, fehér leszek;
 Fehér leszek, mint a hattyú — mint a hattyú
 Nem csókol meg minden fattyú.

Három piros kendőt veszek,
 Ha fölteszem, piros leszek;
 Piros leszek, mint a rózsza — mint a rózsza
 Rám illik a babám csókja.

Három sárga kendőt veszek
 Ha fölteszem, sárga leszek,
 Sárga leszek, mint a viasz — mint a viasz
 Nem csókol meg minden pimasz.

Három barna kendőt veszek,
 Ha fölteszem, barna leszek,
 Barna leszek, mint a csóka — mint a csóka,
 Rám illik a babám csókja.

Jaj de búsan harangoznak...

Jaj de búsan harangoznak Tarjánba, —
 Elhervadt a legszebb legény babája...
 Három galamb húzza azt a harangot:
 Ugy temetik a negyedik galambot!

Liliommal festették a koporsót:
 Olyan fehér, olyan fényes azért vót: —
 Oda ment a szeretője szegénynek;
 S bánatától a koporsó sötét lett.

Rozmaringot ültettek a sirjára,
 Ugy zokogott felette a babája...
 Végig, végig siratta a temetőt:
 Adja vissza a hűséges szeretőt!

Szép gyolcs ingét nincsen, a ki kimossa,
 Csak a síró két szemének zápora...
 Kondor haját déli szellő, kuszálja, —
 Nincs már, a ki lesimitsa vállára.

Ujra búsan harangoznak Tarjánba,
 Most teszik a legszebb legényt sirjába.
 Addig, addig siratta a babáját:
 Hogy mostan már ötet magát siratják. —

Lányok, lányok, nagy-tarjáni leányok —
 Rózsátokat soha el ne hagyjátok!

A legénysziv galambjáért megreped :
 De a lányshiv megkönnyebbszik, elfeled. —

THALI K.

Megérett már...

[Megérett már a hegyalján a vadalma]
 Érik a vadalma, mind hamis a barna,
 Érik a vad körte, szelidit a szőke.

[Isten éltesse az uj házaspárokat]
 Szép az a kis leány, a ki pártában jár,
 De még sokkal szebb az, a ki menyecske már.

Irma Gyulához.

Tiltsa bár az ész szava, tiltsa végzetem,
 Érted lángol, érted él minden érzetem.
 Lassanként megölnék a hosszas bánatok,
 Mint a hév ütött virág földre hervadok.

Állj meg, majd ha nem leszek, csendes alkonyon;
 Melybe gyötrelmem temet, néma siromon;
 S halld, midőn a domb alól fölsohajt neved,
 Mint az ősznek bús szele tárt mező felett.

És ha kétled, hogy talán túl siron is él,
Lángol, s olthatatlan e földi szenvedély;
Szólj és hívj tanu jelül lelkem megjelen,
Hold-tünő csillámaként puszta éjjelen.

BAJZA

Jer az ablakomra...

Jer az ablakomra kedves,
Minden nyugszik már,
Csak egy pár boldog szerelmes
Ide s tova jár.
Alusznak minden emberek,
Nyugszik föld és ég;
Csak a boldog szerelmesek
Vannak ébren még.

Jer hadd öntsem kebeledbe
Sorsát éltemnek,
Te is aztán súgd fülembé
Titkát szivednek.
Ha értem fáj, dobog szived,
Ne titkolja szád,
Ugy örökre tied leszek,
Ki téged imád.

Ne fuss hát lányka előlem,
Fogd át karomat,
Bús lélek sir ki belőlem,
Enyhítsd kinomat.
Hidd el, soha hiv szerelmem
Hozzád meg nem hül,
Mig valaha hideg testem
Sirjába nem dül.

Nagy pénteken...

Nagy pénteken mossa holló a fiát,
Ez a világ kigyót békát rám kiált;
Mondja meg hát ez a világ szemembe,
Kinek mi kárt tettem én életembe.

Elmennék én hozzátok minden este,
Ha az anyád a kapuban nem lesne;
Nem tennék én tinálatok egyebet,
Hó válladra hajtanám bús fejemet.

Volt nekem egy, van nekem egy szeretőm
De ha tőlem elvette a teremtőm; —
Sirtam, mint a záporosó érette,
Bús is maradt az én szivem örökre.

Volt nekem egy, van nekem egy virágom,
 Le sem törtem, el sem hoztam, nem bánom,
 Távol estiünk, messze vagyunk egymástól,
 Én a Sajó partján, ő a Tiszán tul.

✽

Kis szekeres nagy szekeres,
 Mind megissza a mit keres,
 Mig a szekere oda jár,
 Száz forintnak végére jár.

Uezu édes komám asszony,
 Kend mért olyan sovány asszony,
 Hogy élhet ily rossz borbén?
 Lám én milyen kövér vagyok,
 Mint a háj majd elolvadok,
 Ebben a nagy melegben.

Beszegődtem Tarnóczára...

Beszegődtem Tarnóczára juhásznak
 Jó legelője van ott a birkának,
 Fizetésem husz forint tiz karajczár,
 Megél abból egy bojtár.

Husz pár birka tartást is ajánlottak,
 Foglalóba ötven karajczárt adtak,
 Beittam a pipagyujtó esárdában,
 Görgetegi határban.

A gazdámmal leszek majd egy kenyéren,
Sz.-György napkor jönnek értem szekéren,
Fölteszem a tulipányos ládámat,
Furuglyámat, dudámat.

Igy masérzok én el majd a pusztára,
Széchenyi gorófnak a jószágára,
Ha a nyáját átolvassa kezemre,
Kihajtom a mezőre.

Vezér ürüim kolompot viselnek,
Hogy én tudjam mindig, merre legelnek,
Ugy sétálok utánok, mintegy császár,
Teheti ezt egy bojtár.

Majd csak addig furuglyálok, dudálok,
Mig egy szép szeretőre nem találok;
Van a pusztán elég szőke s barna lány,
Belém szeret egy talán.

Ha megszeret jól teszi, majd elveszem,
Édes kis feleségemnek nevezem.
Hetedhét országon nem lesz több ily pár,
Mint tarnóczai bojtár,

Veszek neki honi szoknyát keszkenőt,
Az ujjára igazi arany gyűrűt,
Akkor tudom, hogy megölel, megcsókol
Pázsitra mellém borul.

NAGY JANI. ?

Elmentem én...

Elmentem én a szőlőbe,
Ráhágtam a venyegére ;
Venyegéről venyegére, —
Fáj a szívem a szőkére.

Elmentem én a tanyára,
Ráhágtam a tök-indára ;
Tök-indáról tök-indára —
Fáj a szívem a barnára.

Onnan mentem a csárdába
Barna babám látására ;
S míg a barnát ölelgettem,
A szőkét elfelejttem.

De csak hamar józanodtam,
Fájdalmam megért legottan,
Fáj a szívem a barnára,
Belehalok bizonyára.

Pusztán születtem...

Pusztán születtem, a pusztán lakom,
Nincs födeles, kéményes hajlékom ;
De van cserényem, van jó paripám :
Csikós vagyok az alföldi rónán.

Szőrén szoktam megülni a lovat,
 Ha ide vagy oda utam akad;
 Nem szükséges a nyereg a hátán —
 Csikós vagyok az alföldi rónán.

PETŐFI.

Nefelejts.

Ne tekints oly mosolyogva,
 Oh kegyesség én reám.
 Mert én nem mosolygok vissza,
 Nyugodalmam oda van.

Nékem csak egy virág nyíllott,
 Ez életnek kertjében,
 Melyet a sors leszakasztott
 Vad kegyetlenségében.

Füleimbe bús panasza
 Jajjal hangzik e völgyben,
 Szomoruan nyögi vissza
 Azt a viszhang egy kertben.

Elfelejthetlen kedves!
 Hidd el érted ver szívem;
 Lásd két szemem könnyét,
 Ki van sirva éretted.

Legyen tárgya szerelmünknek :
 „Oh kedves! el ne felejts!“
 Legyen jele, hűségünknek :
 Ez a kékes „nefelejts.“

Hidd el: nem véték szeretni;
 Tisztán szeretni szabad.
 Akkor is szeressük egymást,
 Mikor testünk föltámad.

Mért nincs minden...

Mért nincs minden lánynak
 Kut az udvarában?
 Aranyos diófa
 Pitvarajtójában?
 Kerek levele,
 Édes gyökere...
 Mért nincs minden lánynak
 Igaz szeretete?

Zöld fűbe legel . . .

Zöld fűbe legel a bárány,
Engem szeret szőke leány,
Gyűrfűzött haj, fekete szem,
Érted halok kedvesem.

Nézd amoda cserfa zöldül ;
Tetejében vad galamb ül,
Mért ne sirnék a rózsámért,
Mikor ő sir a párjáért.

Szántóvető dala.

Ha kel az ég szép hajnala,
Kezemben az eke szarva.
Ekém előtt négy tulok jár :
Csákó, Szilaj, Gyöngyös, Bogár.
Jézus segélj haj !

Végig szántok az ugaron,
Járok, kelek, gyöngyharmaton,
Csillogó hús gyöngyharmaton,
Mezei szép virágokon.
Haj nó Csákó, haj.

Kis pacsirta, ég madara
 Szánt fölöttem, zeng a dala,
 Párja vigan száll elébe,
 Csalogatja a fészkébe.
 Hajsz te Szilaj, haj!

Szántó pajtás, kis madárkám!
 Nézz le nem látod-e babám?
 Hej ha én fön lebeghetnék,
 Mindig babám felé néznék.
 Csáli, Gyöngyös, haj!

Majd ha a nap délfelé kel,
 Eljön rózsám az ebéddel,
 Tudom, édes lesz étellem;
 Hisz ő együtt eszik velem.
 Haj no Bogár, haj.

Mig csak egy-kettőt fordulok,
 Lihegve jár már a tulok;
 Megetetek, megitatok.
 S estig könnyen tovább szántok,
 Hó ha, hó no, hó!

CZUCZOR.

Kanizsai határon...

Kanizsai határon
Csósz leszek én a nyáron,
Leteritem a subámat,
Oda várom a rózsámat
A rózsámat.

Ki egy pipa dohányt ád
Nem hajtom be a nyáját,
Sem a lovát sem önmagát,
Sem a szarvas marháját.
A marháját.

Kanizsára siessünk,
Ott van jó gyep etessünk,
Nem messze van egy kis forrás
Ott esik a jó itatás.
Jó itatás.

Gyere be rózsám...

Gyere be rózsám, gyere be,
Csak magam vagyok ide be,
Két cigány legény hegedül,
Csak magam járom egyedül.

Üres a hordó, s az iteze,
Rózsám az ajkad piczike,
Adok rá esőket tized is,
Rádásul még magamat is.

G... szürke paripája...

G.: szürke paripája,
Nagyon sokszor fut Pestről Budára
G.... csak azt vizitálja,
Hogy hol lenne tágasabb csatája.

Esik eső, nagy sár van az utcán,
Ez a kis lány maga mos a Dunán,
Sirva mondja az édes anyjának,
Elvitték a rózsám katonának.

Esik eső az árpa tarlóra,
Gyere babám segíts föl a lóra,
Gyenge vagyok nem bírok felülni,
Szilaj csikóm nem akar megállni.

Néném asszony csak az a kérésem,
Barna lányát eressze ki nekem;
Eressze ki kérésemre,
Hadd mulassak utóljára vele.

Adjon Isten csárdásné jó estét!
Hát ez a szürke csikó kié itt?
Itt ben mulat annak gazdája,
De nem tudom, hol van a lakása.

Ha még egyszer Aradra mehetnék,
Arany gyűrűt, arany lánczot vennék,
Arany gyűrűt, arany lánczot kettőt,
Hol talállok még igaz szeretőt?

Már minálunk kertben terem a nád,
Barna kis lány nekem nevelt anyád;
Áldja Isten azt az anyát;
A ki nekem nevelte a lányát.

Czifra szűröm . . .

Czifra szűröm Veszperémbe vettem,
Érte harmincz forintot fizettem;
Ha én azt a nyakamba keritem,
Minden leány szeret akkor engem.

Zsiros ümög, gatyá vagy rajtam,
Sarkamat veri tarisznyaszíjam,
Félre csapom cseperke kalapom,
S széles e világra semmi gondom.

Igy sétálok végig az utczában
 Csuka orru fityuros csizmában,
 Fényes baltám vállamra legyintem,
 Szíjostoromat neki ereszttem.

Csak úgy harsog akkorát durrantok,
 Reggel korán legelőre hajtok ;
 Két kolompos a gulyám előtt jár,
 Utánok megint — én a kis bojtár.

Ha már a falu végére érek.
 Akkor egyet a kocsmába térek,
 Így kiáltok: hallja-e kocsmáros!
 Van-e még olyan nyolczkarajczáros?

Töltse tele kétitezés kulacsom,
 Az árát becsülettel megadom.
 Kérem szépen, várjon csak egy hétig,
 Kifizetem utolsó fillérig.

Addig írja fel a ház falára:
 Hány forintnak hágtam a nyakára;
 Írja fel azt, hány iteze bort vettem,
 Miért egy karajczárt sem fizettem.

Gazda uram, ne féljen kegyelmed!
 Itt hagyom ám boráért szűrömet;
 S ha ki nem váltom a jövő hétre,
 Akasztasson a czégér helyére.

Pásztor szerelme.

Ha meghalok csillag leszen belőlem,
Magánosan ragyogok majd az égen,
Rámosolygok alkonyatkor orczádra,
Mikor ott ülsz uj rózsádnak karjába.

Eszembe jut halálomnak órája,
Mit fogadtál kebelemre borulva,
Mikor forró csókok között esküdtél,
Hogy te másé soha többé nem lennél.

Megszámolom azt a néhány könnyecseppet,
Melyet fényes szemed én értem ejtett,
Sugaraim egyenkint meghajolnak,
S felesókolom mind mennyei harmatnak.

LISZNYAI K.

Esteledik...

Esteledik szól a gulya kolompja,
A gulyásnak ölében a galambja,
Bandi bojtár leskelődnek utánad;
Tereld vissza a tilosból csordádat.

Nem hallik már a gulyának kolompja ;
 Bandinak még ölében a galambja,
 Nem bánja, ha elvesz is a gulyája,
 Csak ölében lehessen a babája.

Hosszu sorban száll a vad lud az égen,
 Tanyát keres valahol más vidéken ;
 Mennék én is, mennék innét messzire,
 De nem ereszt a rózsám két kék szeme.

Azért hogy én gulyásbojtár vagyok is,
 Azért, hogy tán fürtös gubát hordok is,
 Megelégszem én a magam sorsával,
 Nem cserélnék az Argyélus királylyal.

Ugy is volt már az eszemben olyasmi,
 Hogy én volnék az Argyélus királyfi ;
 Turi süveg fejemen a korona,
 Galambom meg a szép tündér Ilona.

THALI K.

Kutnál.

Forráskutnál juhászbojtár,
 Arcza piros szeme bogár,
 A forrásra nap alkonyán,
 Dalolva jön három leány.

Egyik így zeng: én Istenem!
Csak itt volna a kedvesem,
Ki énnekem vizet merne,
Szédüléstől megmentene.

Másik így zeng: gyöngye vagyok,
Vizcsöbreim pedig nagyok,
Hejha szeretőm itt lenne,
Be örömet segitene.

S a harmadik, mint a hajnal,
Elpirult s mond bús ajakkal:
Egek ura, szent teremtőm,
Mért nincs nekem is szeretőm?

A lányok ily énekléssel
A forráshoz értenek el,
A szép bojtár mindent halla,
S nekik viszont ő így dalla:

Kinek szédeltős a feje,
Szemeit, ha mer hunyja be!
Ki egyszerre nem bír sokat,
Kétszer tegye meg az utat;

S kinek nincsen szeretője,
Adjon neki teremtője;
Im reá nyílt karokkal vár,
Ha tetszik a juhászbojtár.

CZUCZOR.

Adtam is, adok is...

Adtam is, adok is
 Csókot a legénynek,
 Mert tudom magamról,
 Jól esik szegénynek.

Az adós, az adós,
 Kinek az ünge gyoles,
 Lám az enyém nem gyoles,
 Nem is vagyok adós.

Nem hallottam soha ..

Nem hallottam soha ily bús harangszót,
 Temetőbe kísérnek egy koporsót,
 A koporsón piros rózsza koszorú,
 Kísérőin sötét bánat, sötét bú.

Hej koporsó! be szép sorsra jutottál!
 Benned fehér, rajtad piros rózsaszál...
 Sirva halad sok szép ifju utánad,
 Koszorujok ékességét elzártad.

Mért nem visznek engem inkább helyette.
 Ugyis engem senki meg nem könyezne,
 Nem hullna én értem egy lány könye sem;
 Hiszen nincsen szeretőm, nincs kedvesem.

LOSONCZY.

Végig mentem...

Végig mentem egy asszonynak az udvarán,
 Betekinték véletlenül az ablakán;
     Szeretőmet láttam,
     Más karján találtam,
 Verje meg az Isten, jaj be megutáltam.

Azt gondoltam, hogy ő nekem hű szeretőm,
 Hát pedig csak alattomos hitegetőm,
     Maradjon magának,
     Nem hiszek szavának,
 Hamis teste lelke szökének, barnának.

Mert a szőke olyan hamis, mint a barna,
 Szerethetne az is engem, ha akarna,
     Ha én szert tehetnék,
     Szőkét szerethetnék;
 Jaj nekem szegénynek, elhagyott legénynek.

Felszántottam a nagy udvart ugar gyanánt,
Vetek bele tiszta buzát, majoránát,
Várom aratását,
Keresztbe hordását,
Kedves galambom édes mosolygását.

Nem tudom én...

Nem tudom én, mi a bajom:
Fáj a lelkem, csak azt tudom;
A fájdalma hív szerelem,
Szerelemből lett gyötirelem.

Oh ég, mi bántja lelkemet?
Saját szívem ver engemet...
Ne verj nagyon édes szívem,
Ütésedtől fáj a lelkem!

Be van az én szűröm ujja...

Be van az én szűröm ujja kötve,
Édes babám ne kotonázz benne,
Az egyikben aczél, kova, tapló,
A másikban száz forintos bankó.

Ha megunom magam a pusztába,
Kapom magam, megyek a csárdába,
Parancsolom a koreszmárosnénak,
Hogy hozzon bort a borivójának.

Azért mondják nekem az irigyek,
Ihatom bort, mert loptam eleget.
Már az igaz, azt felelem vissza:
Hogy van annak, a ki meg nem issza.

Ez a kis lány, hamis...

Ez a kis lány, hamis kis lány,
Maga jár a legény után;
Maga mondja a legénynek:
Adjon Isten, engem kendnek.

Naptól virit...

Naptól virit, naptól hervad a rózsa,
Hogy szeretlek, mit tehetek én róla?
Nem tehetek, nem is teszek, nem bánom,
Te vagy nekem egyetlenegy világom.

Haragszom én a lányokra miattad,
Hogy lelkeket olyan nagyon megcsaltad;
Te reád is haragudnám szertelen,
Csak ne volna oly nágy ur a szerelem!

Mikor még ott együtt voltunk, jó régen,
S elmerültem szép kék szemed tükrében;
Azt gondoltam: mennyországot láttam ott,
Pedig az a pokol kékes lángja volt.

Hanem hiszen mindegy nekem, ha az is,
Szeretlek én, ha a lelked esalfa is,
Elhazudtam: hogy szerelmem kiégett,
Pedig most is majd meghalok értted!

TÓTH K.

Ej! haj! ne szomorkodj!

Ej! haj! ne szomorkodj!
 Szívbeli jó barátom.
 Ej! haj! minden ember
 Holtig él e világon.
 Tegnap is volt, már ma is van;
 Holnap is lesz, úgy a hogy:
 Ej! haj! feleségem!
 Majd eléülünk valahogy.

Azért hogy elapad
 Már a víz előlünk;
 Azért a búbanat
 Messze járjon mi tőlünk;
 Nyomoruság, szomoruság,
 Elég ebből egyik is;
 Ej! haj! feleségem!
 Szenvedünk már eddig is.

Ej! haj! soh se busulj!
 Szívbeli jó barátom,
 Ej! haj! minden ember
 Szenved most a világon,
 Lám a hold is változandó,
 Néha telik, néha fogy:
 Ej! haj! feleségem!
 Majd megélünk valahogy.

ARANY.

Az isteni...

Az isteni parancsolat:
Szeresd felebarátodat;
Hej lánykám! szeress tehát,
Én vagyok a felebarát.

Barna hajad simítsd hátra,
Hadd tekintsek szép orczádra;
Hadd nézzek rád utóljára,
Búm eltemet nem sokára.

*

Szép szeretőm, édes kincsem!
Búbánat epezti lelkem!
Nekem a legtisztább este,
Fekete színre van festve.

Virágos, dalos mezőben...

Virágos, dalos mezőben,
Esküvél szerelmet nékem;
Az égen csillag ragyogott,
Esküdre „amen“-t mondott.

És most az egész természet,
 Bizonyságom lesz ellened;
 S minden hangban így szól neked:
 „Én is hallottam esküdet.“

A csillag is azt ragyogja,
 A patak is azt susogja;
 És azt rezgi a falevél:
 „Hallottam, mikor esküvél.“

A virág azt illatozza,
 Azt zeng a madár panaszba;
 És azt lengi az esti szél:
 „Hallottam, midőn esküvél.“

És mind így szólnak szüntelen:
 „Te hitszegő, te hűtelen!“
 Csak én... én egy szót sem szólok,
 És így hallgatva meghalok.

ATALA.

Jaj de fáj!

Jaj de fáj, jaj de fáj!
 Jaj de fáj a szívem érted,
 Hiába fáj a szived,
 Ugy sem leszek a tied,
 Inkább leszek a másé,
 Azé a kis barnáé.

Három bokor saláta,
Három kis lány kapálta.
Nem kell nekem saláta,
Csak az, a ki kapálta.

Kis kertet keritettem,
Belé rózsát ültettem,
Szomszéd asszony leánya,
Rászokott a rózsára.

Vele bíróhoz mentem,
Ott vasra is verettem ;
De a bíró azt mondta,
Leányt illet a rózsza.

Piros alma csutája
Halvány a rózsám szája ;
Meg kell annak pirulni,
Ha meg akar csókolni.

Furulyás kanász dal

Repülj fecském ablakára ;
Kérjed nyissa meg szavadra,
Mondd: ezüstös lapot vevék,
Rá arannyal írom nevét.

Képét gyémánt lapra festem,
 Rubinkő ládába rejtem;
 S azon leszek, hogy nevének,
 Nagy ünnepet szenteljenek.

Ütött az óra . . .

Ütött az óra, mely örök válásom
 Rettentő hangon sugja meg nekem,
 Zokogva reszket ajkamról áldásom,
 Élj boldogul, nem a mint én éltem.

Légy boldog, másnak karjain ha nyugszol,
 Addig majd engem kínos bú emészt.
 Boldogsággal már az ég se gondol,
 Mely tőled kedves eltávozni kész.

Rövid gyönyörben birtam én a menyet,
 Hol te valál hű lelkem anygala,
 Fogadd érte e sziv vérző könnyeit;
 Reményem itt is, lásd, mint megcsala.

Enyim vagy hittem, s most pályám ütött el,
 Az égre sirok felhívásodért;
 Oh lányka, lányka, sirj az üldözöttel,
 Ki rád az égből boldogságot kért.

Emlékezz rám, vagy jobb feledd barátod
Uldözni sorsom jobb, ha engem fog.
Legyen szerencse, boldogság sajátod.
Légy boldog lányka, kedves légy boldog!

Nem szerettem...

Nem szerettem csak egyet e világon,
Elhagyott a hűtelen a mult nyáron.
De fogadom a csillagos egekre,
Mást szeretek én is a kikeletre.

Kikeletre, ha virágzik a virág,
A legényhez hajlik a lány, mint az ág,
Keresek én más szeretőt, de szebbet
Barna szeműt, piros ajkút. hivebbet.

Könyeimnek záporából...

Könyeimnek záporából tenger lett,
Mert a rózsám, már elhagyott engemet.
Eiment a hazáját védni,
Talán vissza sem fog térni sohasem.

De hisszük a jó Istent, hogy egykoron
 Visszatérend győzelemmel, s szabadon
 Ölelhetem a szivemre,
 Sirok akkor örömben eleget.

Tehát lányok maradjatok pártában,
 Mig a honvéd nem szoríthat karjába,
 Ki hon maradt: nem érdemel
 A ki elment: annak nem kell feleség.

Hej de szomoruan . . .

Hej de szomoruan szól a furulyám,
 Egy világ sziv repedne meg a dalán.
 Csak a tied kedves rózsám oly kemény.
 Nem indul meg kis furulyám keservén.

Meglásd, ha sokáig játszol szivemmel,
 Utoljára én fizetek élttemmel,
 S ha meghalok, mint a tavasz virága,
 Mit tüzesz majd kebeledre? leányka.

NYIZSNYAY G.

Az én rózsám . . .

Az én rózsám takaros, takaros egy kis menyecske,
 És a táncza magyaros, magyaros a szive lelke ;
 Áldja meg az Isten őtet,
 Az én kedves szeretőmet.

Ne tekintsrám ragyogó,ragyogó kökényszemeddel
 Mert nem bírok lángoló, lángoló, égő tüzemmél ;
 Majd feladnak a birónak,
 Hogy te szívgyujtogató vagy.

Fáj a szívem . . .

Fáj a szívem, majd meghasad,
 Szeretnék, de nem szabad,
 Nem szabad, mert semmim sincsen,
 Husz forint bér, minden kincsem.

Ne vesd hogy én rongyos vagyok,
 Vasárnap is szennyes vagyok :
 Én egy szegény szolgáló vagyok,
 De lelkemben nincsen mocsok,

Csillag ragyog, holdvilág van
 Ne várj rózsám a kapuban :
 Mennék haj, de a ki szolgál,
 Éjjel nappal sok a dolga.

Zúg a harang vasárnapra,
 Ne várj kedves, a templomba,
 Am azért ne tarts pogánynak.
 Nincs vasárnap a szolgának.

Ebéd után hiába vársz,
 Nálam nélkül fogy el a táncz.
 Tánczolj mással, ne várj engem,
 Lovak után kell sietnem.

Mint az égő gyertya fogyok,
 Azt gondolod, beteg vagyok,
 Beteg ám a szívem tája,
 Te vagy annak patikája.

SZENTIVÁNYI.

Sárga csikó...

Sárga csikó, sárga lovam sárga,
 Az én rózsám árva, szegény árva;
 Az én rózsám nem lesz mindig árva,
 Szüret után én leszek a párja.

Megállj lovam, hadd tegyem rád nyergem,
Szeretőmnél kell még ma teremnem,
A kengyelbe most teszem a lábam,
Gondolatom már a babámnál van.

Száll a madár, tán párjához siet,
Sebesen száll, el is hagyott minket;
Repülj velem szaporán jó lovam,
Párját ő sem szeretheti jobban.

Hol jártál...

Hol jártál violám ilyen korán?
Látom a czipődet, harmatos már.
Rózsás kertben jártam,
    Violát gyomláltam,
    Kedves rózsám!

Hoztál-e violát a számomra?
Mit felteszek holnap kalapomra?
A melyről megtudják,
    Hogy szeretjük egymást,
    Kedves rózsám!

A bajnok nője.

Hős fiad ha élne, hol van, merre tért,
 Anyja kedvesemnek! tőlem ah ne kérd.
 Mondanom ha kell, hogy halva gyermeked,
 Anyja kedvesemnek, e sziv megreped.

Nézz körül a rónán, feltalálhatod,
 Domb alá temetve nyugszik magzatod.
 Váró hű nejéhez száguldó lován,
 Nem jött a sereggel vissza harcz után.

Összejártam érte völgyet, tért, mezőt,
 S holtak közt a téren halva leltem őt,
 Bajtársak könyeztek, a hű társ felett,
 Kit korán a harczvész sirba fektetett.

Lakja most rideg domb, rajta hős jelek:
 Dárda, kópja, zászló búsan intenek.
 A bajnok jutalma vérsebek, halál,
 Es hideg dicsőség, sir márványinál.

Oh mért szülted anyja, mért a mostohát?
 A ki feltalálta a fegyvert és csatát,
 Most nem volna halva ifju kedvesem,
 Nem borongna gyászban sirig életem.

BAJZA.

Hull a levél a virágról...

Hull a levél a virágról
 Elválok én a babámtól.
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Sárgul a hold az ég alján,
 Mind a kettőnk oly halovány.
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves,
 Galambocskám!

Harmat hull a száraz ágra,
 Könyek hullnak az orcánkra.
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves,
 Galambocskám!

Lesz még virág a rózsafán,
 Egymást még mi is látjuk tán.
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

PETŐFI.

Ha te elmégy...

Ha te elmégy én is el, Sári diri dangó.
Nem maradok tőled el, Sári diri dangó.
Ugy babám ugy, ugy, ugy, Sári diri dangó.
Ha te szeretsz, én is ugy. Sári diri dangó.

Ha te kimégy én is ki, Sári diri dangó.
Megöllelek oda ki. Sári diri dangó.
Ugy babám ugy, ugy, ugy, Sári diri dangó.
Ha te szeretsz én, is ugy. Sári diri dangó.

Ha te bemégy én is be, Sári diri dangó.
Megcsókollak oda be. Sári diri dangó.
Ugy babám ugy, ugy, ugy, Sári diri dangó.
Ha te szeretsz, én is ugy. Sári diri dangó.

Ha te meghalsz én is meg, Sári diri dangó
Hogy az Isten áldjon meg, Sári diri dangó.
Ugy babám ugy, ugy, ugy, Sári diri dangó.
Ha te szeretsz, én is ugy. Sári diri dangó.

Végigmentem az . . .

Végigmentem az ormódi temetőn;
 Elvesztettem piros bársony keszkenőm,
 Piros bársony keszkenőmet nem bánom,
 Csak a régi galambomat sajnálom.

*

Be szépen szól a hajnali pacsirta,
 Levelem van, azt a galambom irta;
 Könyes szemmel azt olvastam belőle,
 Hogy a halál választhat el csak tőle.

Huzd rá czigány . . .

Huzd rá czigány azt a siralmasat,
 Amitől a szívem ketté hasad,
 Búbánattal tele van a lelkem,
 Megcsalt az a barna kis lány engem.

Megállj czigány, most gondoltam egyet,
 Hogyha az a csalfa kis lány megvet:
 Mért búsuljak, mikor ő meg vigad?
 A másikat huzd rá, azt a vigat.

Vörös bársony süvegem...

Vörös bársony süvegem,
Most élem gyöngyéletem.
Bokréta van mellette,
Barna babám kötötte.

Ha kötötte jól tette,
Csókot kapott érette.
Kössél babám máskor is,
Megcsókollak százszor is.

Nyisd ki babám az ajtót,
Magyar kopogtat nem tót,
Hej be soká nyitod ki,
Mintha nem tudnád, hogy ki.

Bajusz kell a magyarnak,
Kitől mindent tartanak,
Fére bajusztalan száj,
Orrom alatt ne piszkálj.

Jaj be messze elviszik,
Hogy a magyar bort iszik,
Pedig a teringettét,
Nem issza meg az eszét.

Azt mondják...

Azt mondják : nem adnak engem galambomnak
Hanem inkább másnak, annak a hat ökrös
Fekete subásnak.

Pedig az én rózsám, ha szeliden néz rám,
Vagy ha csókot hint rám, tizenhat ökörért,
Biz oda nem adnám.

Megkinál csókjával, piros szamóczával,
Melyet az ujjával csepegtetett, midőn
Kinn volt a nyájával.

Igérte, hogy mához két hétre gyűrűt hoz,
Azután oltárhoz térdepelend velem,
S elviszen magához.

Édes anyám, kérem, ne rontsa meg éltem.
Hisz én azt igérem, hogy én a rózsámmal
Holtomig beérem.

Széna, széna...

Széna, széna, széna terem a réten,
 Megcsókollak kincsem, rózsám a héten
 Piros alma gömbö-gömbö-gömbölyű,
 Az én rózsám, hej be igen gyönyörű.

Azt gondolom...

Azt gondolom eső esik ;
 Pedig a szemem könnyezik,
 A szeretőm halva fekszik,
 Holnap délre eltemetik.

Bárcsak addig ki ne vinnék,
 Mig én innen oda érnék ;
 Koporsójára borulnék,
 Jaj, be keservesen sirnék !

*

Sir az egyik szemem,
 A másik könnyezik ;
 Sirjon mind a kettő.
 Mint a záporosó !

Az ég alatt...

Az ég alatt a föld színén,
Nincsen olyan árva mint én.
Sirat engem a madár is,
Lehajlik értem az ág is.

Amott a hegyek lábában,
A kősziklák oldalában,
Ott sirok én mind szüntelen,
A hol senki sincsen velem.

Átkozódní nem szokásom ;
De sok sűrű sóhajtásom.
Felhat a magas egekre,
Mit felelsz te mindezekre ?

Mi van innen távol...

Mi van innen távol ? a Tisza.
Mi van a Tiszán tul ? Hortobágy...
Hortobágyon tul ? egy szép leány,
Kihez szívem visszavágy !

Szép leány, szép barna kis leány
Tőled oh be messze estem el!
Csak azt tudhatnám, hogy legalább
Néha rám emlékezel!

Engemet sokszor meglátogat
A jó angyal, az emlékezet,
És karon fog, s öntudatlanul,
Kedvesem hozzád vezet.

Az ős vár, melynek tündére vagy,
Mely a dombról a rónára lát,
Hol a kék Szamosban tölti a
Holdvilág az éjszakát.

És a kert a vári domb alatt,
És a kertben a tó partinál
A gyászfűzek néma lombjai
Mind ez, mind előttem áll.

Oh e kertben kert volt életünk,
Minden óránk, benne egy virág;
Mult s jövőnket a gazdag jelen
Koszorui takarák.

Lányka, hogyha visszagondolod
E dicső kort: dobog-e szived?
Költ-e benned, mint én bennem, oly
Édes érzeményeket?

Várod-e ugy, mint én a napot,
 Mely kettőnket összehoz megint?
 Én hiszem, hogy e szép kor felé
 Szép szemed gyakran tekint.

PETŐFI.

Kaszás csillag . . .

Kaszás csillag van az égen ;
 Kaszál a rózsám a réten.
 Ha ő kaszál én meg gyűjtök,
 Ugyvis rajta könyörülök.

Ezen a hosszú éjszakán,
 Ragyog egy csillag igazán,
 A hol az a csillag ragyog,
 Én is oda való vagyok.

Álmos vagyok, mint a czieza,
 Nem aludtam az éjszaka ;
 Még az éjjel sem aluszom,
 A rózsámról gondolkodom.

Ugat a kutyám a Rajna...

Ugat a kutyám a Rajna...
 Szeret engem ez a barna;
     Ha barna is de, de, de,
     Nem czicziczigány.
 Szeret ő engem igazán.

Csipkés a szőlő levele,
 Szeret engem ez a szőke;
     Ha szőke is, de, de, de,
     Nem tót, nem német;
 Szeret ő engem mig élek.

Édes rózsám...

Édes rózsám, be forrón szeretlek,
 Gyere ide, hadd öleljelek meg,
 Hó kebledet ha által ölelem:
 Magamat mennyországban képzelem.

Én rab vagyok, de te édes rózsám,
 Szabad madár, jer repülj hát hozzám.
 Két karomat feléd kiterjesztem,
 Piros arcod csókokban fűröszttem.

Sötét az éj . .

Sötét az éj, messze van még a reggel,
 Ne tekints rám öldöklő szép szemeddél,
 Az a szép szem, mint a csillag tündöklök,
 De a szívem, szegény szívem haldoklik.

Csendes szellő lebeg a virágokon
 Ha nem szeretsz Isten veled galambom!
 Nem kérem én soha többé szivedet,
 Hogy ne is láss, messze, messze elmegyek.

Ősszel száll a fecskemadár keletre,
 Jutok én még tudom a te eszedbe,
 Sirva, riva jössz még engem keresni,
 De a sirban késő lesz már szeretni.

ZALÁR.

Kinek nincsen . . .

Kinek nincsen szeretője babája,
 Menjen el a zöld erdőbe bujába;
 Irja fel a legszebb virágra,
 Hogy nincsen szeretője, babája

Kinek nincsen krinolinos szoknyája,
Menjen el az Jeik zsidó boltjába ;
Irja fel az asztal sarkára,
Hogy nincsen krinolinos szoknyája.

Kinek nincsen szeretője, keressen ;
Iparkodjék, minél szebbre szert tegyen ;
Szert tettem én egyre, de jóra,
Nem is ülök búbánatos hajóra.

Este jár a hajdu...

Este jár a hajdu a faluban,
Mefogja a legényt a fonóban.
Ne fogja meg a karom,
Mert ölelni akarom
A galambom.

Palotai utcza ki van festve,
Arra jár a hajdu szombat este.
De én azt mégsem bánom,
Csak a galambom szánom.
Eszemadta.

Kimegyek a rózsám pitvarába ;
Várom a rózsámat, de hiába.
Félválra vetem subám.
Bodorhaju violám !
Eszemadta.

A bimbóból...

A bimbóból lesz a piros rózsá,
 Piros rózsából lesz a bokréta,
 Rózsá a bimbóból,
 Szerelem a csókból.
 Eszemadta.

Ugorj egyet rózsám, átkarollak,
 Jer ölembe kincsem, megölellek;
 Megölellek kétszer,
 Megesókollak hétszer.
 Eszemadta.

Tisza partján...

Tisza partján van egy hajó kikötve,
 Abban fekszik az én Bandim megöelve,
 Gyertek lányok öltöztessük biborba,
 Temessük el a nefelejts bokorba.

Tisza árját bús könnyeim nevelik;
 Mert szemeim kedves Bandim nem lelik.
 Széles ország Magyarország, de benne
 Nincs ki oly szép, nincs ki oly karsu lenac.

Debreczenben magyar hiten születtem,
 Bánatomban apácza nem lehettem,
 De elmegyek a pusztákra egyedül,
 Velem hordom rézgyűrűjét kincsemül.

Jó a deák kérve tőlem szerelmet,
 De nem talál bús szememben kegyelmet:
 Jó a kalmár debreczeni vásárra,
 De nem vonja könnyes szemem magára.

Csalfa deák csalfa kalmár menyjetek
 Mint a lepke csapongó szerelmetek,
 Minden vásár, minden város ujat ad,
 Régi hűség, régi szép szó elmarad.

TÓTH L.

A nyáron . . .

A nyáron, a nyáron
 Jőjj el hozzám galambom!
 Te lész az én kis párom, nem bánom.
 Anyádat kérd fogadjon el vőül,
 És tégedet adjon nőül.

Légy jó hozzám, kívánom,
 Másképp én ki nem állom;
 Megesókollak rózsám már előre,
 Hogy vigabban menj el az erdőre

Ha madárt az ágról virágra
 Szállni látod,
 Ne irigyeld szegénynek,
 Parányi szárnyacskáját
 Jobban fogunk élni a madárnál,
 Még a turbékoló kis galambnál.

Az élet oly szép s gyönyörű,
 Rózsám itt van a jeggyűrű.
 A jó ég áldjon meg hű szivedért.
 Cserébe nem adnám e világet.

Uczu bizony...

Uczu bizony megérett a káka,
 Szeretőm van, ha nem szőke, barna,
 Csipke bokor, galagonya vad bokor,
 Nem is leány, ha a haja nem bodor.

Gyászba borult...

Gyászba borult az egész halaton,
 Jön az anglus a híres vasuton,
 Százezer ágyu van a sik mezején,
 Azzal kinozzák a magyart, a szegényt.

Nem hitted, hogy katona leszek én,
 Majd elhiszed, ha masérozok én,
 Kék attifla szoritja mellemet.
 Rezes esákó nyomja a fejemet.

Ha meghalok el ne temessenek,
 A rózsámnak levelet küldjenek,
 Sárga agyag földje a testemet,
 Barna kis lány, sirasson engemet.

Szabad péntek...

Szabad péntek, szabad szombat,
 Szabad szappanozni;
 Szabad nekem a faluban
 Szeretőt tartani.
 Ej haj nem bánom,
 Nekem is van virágom;
 Ej haj, leszakasztom a nyáron!

Az alföldi leányoknak
 Piros pántlikájuk;
 Mikor mennek a templomba
 Csókra áll a szájuk.
 Ej haj, stb.

Az alföldi legényeknek
 Sarkantyús csizmájuk,
 Mikor mennek a koresmába,
 Tánczra áll a lábuk.
 Ej haj, stb.

Megy a koesi, megy a szekér,
 Agyagért, agyagért,
 Majd meghalok édes rózsám
 Egyedül magadért.
 Ej huj, stb.

Ne szemerkodj, kökény szemű
 Barna kis leányka,
 Majd elveszlek szüret után,
 Ha lesz új borocska.
 Ej huj, stb.

Nincsen nálunk...

Nincsen nálunk olyan asszony,
 Mint az öreg Dömötörné
 Komám asszony.

Megsüti a turós lepényt,
 Oda várja, oda várja
 A sok legényt.

Lepényemet megettétek,
A lányomat, a lányomat
Elvegyétek.

Nem kell nekünk a kendő lánya,
Szőlőzsirral pirosított
Az orozája.

Azt sem Isten adta rája,
Maga keze, kutya körme
Kente rája.

Kerek az én...

Kerek az én kalapom,
Kerekebbre szabatom.
Kicsiny az én galambom,
Könnyen megcsókolhatom.

Nincs édesebb, mint a méz,
Ki mit szeret arra néz.
Lám én barnát szeretek,
Ha rá nézek, nevetek.

Körül a csillagos ég,
Majd eszedbe jutok még;
De már akkor későn lesz,
Mert nekem más rózsám lesz.

Hej iharfa, juharfa...

Hej iharfa, juharfa,
 Patyolat ing, kivarrva ;
 Tudod pajtás ki varrta ?
 Az a kis lány a barna.

Patyolat ing, jegykendő,
 Mulik az ó esztendő,
 Karácsonkor hirdetnek,
 Unnep után esketnek.

Verje meg a búbánat,
 Ki leszólja babámat,
 Jár a világ rossz szája,
 Ne hajts rózsám reája.

Bármily szép...

(Ida csárdás dallamára.)

Bármily szép vagy te nagy világ,
 Benned nincsen semmi vigság ;
 Akár merre járok kelek,
 Mindenütt csak búra lelek.

Jaj, hát ez csak így megy mindenütt
 Minden ember megőrül;
     A kebelben a háboru,
     Naponként egyaránt a bú,
 Semmi öröm, semmi vigaszt,
 Minek akkor ez a világ!

Alig innen tíz lépésre,
 Egy kis leány néz az égre,
     Kérdem tőle, hogy mi lelte?
     Fohász az ő felelete.

Jaj, hát stb.

Azt gondolod, hogy én bánom,
 Hogy tetőled el kell válnom;
     Azt gondolod mindig így lesz,
     Hogy szeretőm soha sem lesz.
 Jaj, hát stb.

Baranyai népdal.

A bükösdi híd alatt,
 Nyárson sütték a halat,
 Keszkenőbe takarik,
 A legénynek odadik.

Kék virágos a szoknyám,
 Ugy-e rózsám illik rám?
 Most is azért vettem rám,
 Hogy a rózsám nézzen rám.

Virágzik a beruczka
Peros beruczka van rajta.
Peros legény, peros lány,
Peros kendő a nyakán.

A csavargó.

Önkénytelen az ember
Mindenre születik,
Mint a magasb hatalmak,
Ott fenn elvégezik,
Fölöttem is határozott,
Az égi végzemény!
Csavargónak születtem;
Csavargó vagyok én.

Betérek Debreczenbe,
Bolond Istók gyanánt,
S tovább megyek, ha ittam,
Bort és öleltem lányt.
Ma itten, holnap ottan,
Csak ez az élmény.
Csavargónak születtem,
Csavargó vagyok én.

Igaz, most a czudar sors
 Rutul bánik velem :
 Lekötve hivatalhoz
 Tengődöm egy helyen.
 De nem tart ez sokáig,
 Így biztat a remény ;
 Mint voltam eddig újra
 Csavargó leszek én.

PETŐFI.

A sümegi...

A sümegi város végén,
 Legényvásár lesz a héten ;
 Magam is elfogok menni juhaha
 Szőkét barnát választani, ejaha.

Szőkét ne végy, most beteges
 Vöröset se, mert részeges,
 Barnát végy, az lesz ám a jó, juhaha!
 Az viseli jól gondodat, ejaha !

Azt akarom tudakolni,
 Szabad-e megházasodni ?
 Ha nem szabad házasodni, juhaha,
 Szabad szeretőt tartani, ejaha !

V E G Y E S E K.

I. BORDALOK.

Fóti dal.

Fölfelé megy borban a gyöngy;
Jól teszi.

Tőle senki e jogát el
Nem veszi.

Törjön is mind ég felé az
A mi gyöngy;

Hadd maradjon gyáva földön
A göröngy.

Testet éleszt és táplál a
Lakoma,

De az, a mi lelket adja,
Az bora.

Lélek és bor két atyafi
Gyermekek;

Hol van a hal, mely dicső volt,
És remek?

Vig pohár közt élesebb a
 Szerelem.
 A mi benne keserű van
 Elnyelem.
 Hej galambom, szőke bimbóm,
 Mit nevetsz ?
 Áldjon meg a három Isten,
 Ha szeretsz.

Érted csillog e pohár bor,
 Érted viv,
 Tele tűzzel, tele lánggal,
 Mint e szív;
 Volna szívem, felszökелne
 Mint a kut,
 Venni tőled vagy szerelmet,
 Vagy bucsut.

Hej barátom, honfitársam,
 Bort igyál.
 Vig, komor, vagy csüggeteg vagy:
 Csak igyál.
 Borban a gond megbetegszik,
 El a kedv,
 Nincs a földön gyógyerőre
 Több ily nedv.

Borban a bú, mint a gyermek
 Aluszik,
 Magyar ember már búsult sok
 Századig.

Ideje, hogy ébredessen
 Valaha :
 Most kell neki felvirulni
 Vagy soha.

Bort megissza magyar ember,
 Jól teszi ;
 Okkal, móddal meg nem árthat
 A szeszi.
 Nagyot iszik a hazáért
 S felsivit :
 Csakhogy egyszer tenne is már
 Valamit.

No de se baj, máskép leszen
 Ezután ;
 Szóval tettel majd segítsünk
 A hazán.
 Ha az Isten úgy akarja,
 Mint magunk,
 Szennyet rajta, és bitor bűnt
 Nem hagyunk.

Rajta társak hát, igyunk egy
 Huzamot ;
 Bú, szerelmek, házi gondok
 Félre most :
 A legszentebb s. legdicsőbbért
 Most csak bort,
 De ha kellend, vérben adjunk
 Gazdag tort!

A legelső magyar ember
 A király :
 Erte minden honfi karja
 Készen áll ;
 Lelje népe boldogságán
 Örömét,
 S hir szerencse koszoruzza
 Szent fejét !

Minden ember legyen ember
 És magyar.
 Kit e föld hord és egével
 Betakar.
 Egymást értve, boldogítva
 Hű egy nép.
 Bármí vézszszel, bizton bátran
 Szembe lép.

Ellenség vagy áruló, ki
 Hont tipor,
 Meg ne éljen, fogyjon élte
 Mint e bor.
 Áldott földé szép hazánkknak,
 Drága hon,
 Meg ne szenvedd soha őket
 Hátadon.

S most hadd forrjon minden csepp bor,
 Mint a vér,
 Melyet hajdan frigyben ontott
 Hét vezér ;

S mint szikrája a szabadba
 Felsiet,
 Ugy keresse ohajtásunk
 Az eget.

Legyen minden ohajtásunk
 Szent ima,
 S férfi keblünk szent imáink
 Temploma.
 És ürítsük a hazáért
 E pohárt;
 Egy pohár bor a hazáért
 Meg nem árt.

Érje áldás és szerencse
 Mindenütt,
 A hol eddig véremésztő
 Seb feküdt.
 Arcza, mely az ősi bútól
 Halovány,
 Felderüljön, mint a napfény
 Vész után.

Hű egyesség tartsa össze
 Fiait,
 Hogy leküzdje éjszak rémes
 Árnyait:
 Künn hatalmas, benn virágzó
 És szabad,
 Bizton álljon sérthetetlen
 Jog alatt.

S vérveríték vagy halál az,
 Mit kíván,
 Áldozatként rakjuk azt le
 Zsámolyán,
 Hogy mondhassuk, csend s viharban:
 „Szent hazánk!
 Megfizettük mind, mivel csak
 Tartozánk.“

VÖRÖSMARTY.

Nemzeti bordal.

Rajta fiuk poharat, poharat.
 Nem magyar az, ki ma hátra marad;
 Vére fagyott, hideg a kebele,
 Nem mi körünkbe való, ki vele!
 Fel nosza hát poharat, poharat,
 [Nem magyar az, ki ma hátra marad].

Szent haza, érted ezen poharat
 Élj te, derüljön örömsugarad;
 Rajta koczintsatok újra velem,
 Éljen a, éljen a honszerelem.
 Éljen a honfi, ki hűn, igazán,
 [Szent ügyedért buzog ősi hazám].

És e pohárt azokért emelem,
 A kiket úgy szeret a kebelem.
 Úgy szeret ölelni! tehát

Éljen a lányka, s a tiszta barát.
 Éljen a dal, s ki reája hevül,
 [Éljen a nép vele végtelenül],

Fiuk az Isten áldjon...

Fiuk az Isten áldjon meg,
 En is iszom, igyatok,
 Mert nem nézhetek vidámon
 Végig elhagyott hazámon,
 Csak mikor részeg vagyok!

Ekkor úgy látom hazámat,
 A mint kéne lennie;
 Mindenik pohár, a melynek
 Habjai belém ömölnek,
 Egy sebét hegeszti be.

S ha, míg részeg vagyok: boldog
 Volna a hon csakugyan,
 Bár örökké kéne élnem,
 Fiuk nem láthatna engem
 Soha senki józanan.

PETŐFI.

Szomjas ember tünődése.

Ejnye mi az Isten nyila!
 Üres már a ládafia?
 Üres ám!
 Jaj pedig, de ihatnám!

Száraz kut a gégém csapja,
 Süt a szomjuságnak napja;
 Még meggyúl,
 Ha rá boreső nem hull.

Hm, biz az nem tréfa volna.
 A felhőből, hogy ha folyna,
 Boreső.
 Volna itt a bökkenő.

PETŐFI.

Kördal.

Bús az ember, ha nincs kedve;
 Borban van a kedv megvetve.
 Hát azért iszunk mi mindig,
 Meg sem állunk tiz-husz pintig.

Van mi nékünk pinczénk, házunk,
 Mindazáltal itt tanyázunk,
 Itt tanyázunk ma hosszában,
 Itt tanyázunk a koicsmában.

Itt tanyázunk, mert van nékünk
 Mert van nékünk feleségünk,
 Nyelves, szájas mind az asszony,
 Rá az ember hogy hallgasson?

Van minékünk egy kis pénzünk,
 De a pénzre mi nem nézünk;
 Ugy is holtig él az ember,
 Költeni ha mer, ha nem mer

Hát azért csak iddogálunk,
 Mig föl nem kötik az állunk,
 Iddogálunk naphosszában,
 Iddogálunk a kocsmában.

PETŐFI.

Hol az a teli...

Hol az a tele kancsó bor? ide vele ihatnám.
 Hol a szép magyar leány és azután a ezigány?
 Itt a jó bor, itt a szép lány, lelkesítő jó zene
 Bárcsak éltünk minden percze ilyen körbentel-
 [nék le.

Rajta fiuk az irgalmát, a sarkantyú penegjen,
 A hazáért vagy is inkább mindenki énekeljen,
 Borus arcot meg ne lássak, legyünk vigak igazán,
 Mert a ki most szomorkodik, hozzá vágom a
 [pipám.

Te meg cigány, ki a kuczkó trónusát elfoglalád,
 Tedd keresztbe a vonódat, s epe legyen a gyantád;
 Azt a nótát huzd rá nekem: „Megvirad még
 [valaha,
 Nem lesz mindig, nem is lehet a magyarnak
 [éjszaka.

Igyunk! . . .

Igyunk igyunk,
 Igyunk barátim!
 Rövid az élet,
 Örök a sir!

Felejtsd, felejtsd,
 Felejtsd a multat!
 Elvezd a jelent,
 Vigadj, s ne sirj!

Dinom dánom.

Hegedűszó, furulyaszó, czimbalom,
 Van-e még, kit a bubánat terhe nyom?
 A kinél van, igazítsa el a bűt,
 Nehogy neki mutassuk meg, hol az ut?

A bubánat gonosz vendég rossz madár,
 A kebelbe életet, vért lopni jár,
 A búánat szívet rágó ürgefi;
 Borral lehet, borral kell kiönteni.

A bor éleszt, a bor éget, mint a csók,
 Csókot lányka, hosszút, édest, lángolót!
 Csókođ lángja, mint a napfény mennyei,
 Mely az élőfán a lombot neveli.

PETŐFI.

A csikóbőrös kulacshoz.

Drága kincsem, galambocskám,
 Csikóbőrös kulacsockám!
 Érted halok érted élek,
 Száz leányért nem cseréllek.

Megvidító orzácskádat,
Csókra termett kerek szádat,
Ha a számhoz szorithatom.
Zsuzsiét nem csókolgatom.

Oh hogy kótog a kebeled,
Melyben szívemet viseled!
Oh milyen szép az ajakad,
S arany lánczra méltó nyakad!

Karsu derekadon a váll
Halháj nélkül is szépen áll;
Nem úgy ám mint a Manezié,
Vajd a majd megmondám kié.

CSOKONAI M.

Hajtogassuk...

Hajtogassuk a kancsókat,
Föltaláljuk benn a jókat,
Rajta hát vitéz barátim.
Lám a bor jó kedvet.
Ez hevíti föl vérünket,
Elesíti fegyverünket;
[Bátorit fel a csatára.]

Megfogadtam Isten előtt,
Kis galambom háza előtt:
Hogy nem tartok több szeretőt,
Becsület vesztegetőt.

De az Isten ugy akarja,
 Kis galambom nékem adja.
 [Tied leszek mind halálíg.]

Kiért üritsem e pohárt?

[Kiért üritsem e pohárt?
 Ki mondja meg?]
 Nevedre ég föld szent ura
 Ki bút feledni bort a dál
 [Ki e világot alkotád
 Reád köszöntöm e pohárt!]
 Igyál, igyál, igyál, igyál,
 Igyál, igyál, igyál, igyál,

[Kiért üritsem e pohárt?
 Ki mondja meg?]
 Érted kedves hölgy töltöm` ezt
 Ki oly hűn s lángolón szeretsz!
 [Fülül haladsz te minden árt,
 Reád köszöntöm e pohárt!]
 Igyál stb.

Kiért üritsem e pohárt?
 Ki mondja meg?
 Érted kedves magyar hazám,
 Mely ápolsz s figyelsz reám!
 [Hol szív s barátság együtt jár,
 Tied e harmadik pohár!
 Igyál stb.]

Üresen áll...

Üresen áll már a kancsó :
 Bort bele hát, bort bele!
 Ide hamar a javából :
 Le vele, le vele !
 Bonczhidáig folyjon a bor,
 Mint tenger ;
 Ki a lábán még megállhat,
 Nem ember, nem ember !

Gyere ide, kincsem babám,
 Itt a bor, itt a bor !
 Ha megittuk, csókra kerül
 Majd a sor, majd a sor.
 Igyál tehát s tölts nekem, mert
 Szomjazom, szomjazom.
 Bornál édesb hő csókodra,
 Galambom, galambom !

Ez a pohár . . .

Ez a pohár bujdosik;
 Éljen a barátság!
 Kézről kézre adatik;
 Éljen a barátság!
 Éljen, éljen, éljen az
 Éljen köztünk az igaz,
 Éljen a barátság!

Töltsd meg pajtás poharam,
 Éljen a barátság!
 Tele töltsed poharam;
 Éljen a barátság!
 Éljen, éljen, éljen az
 Éljen köztünk az igaz,
 Éljen a barátság!

Mind megittam a borom;
 Éljen a barátság!
 Mind megittam a borom;
 Éljen a barátság!
 Éljen, éljen, éljen az
 Éljen köztünk az igaz,
 Éljen a barátság!

Korcsmárosné bort ide...

Korcsmárosné bort ide a kupába
Hadd igyék a szegény legény ej huj bujába.

Rójja fel a rézfokosom nyelére,
Hány iteze bort ittam én meg ej huj hitelbe.

Korcsmárosné már én többé nem iszom,
Mert én kendnek igen sokkal ej huj tartozom.

Akkor vig a szegény legény, ha bort lát,
Ha gégójén badacsoni, hej, huj! csuszik át.

Bort ide lát, hadd felejtsem bajomat.
Ugy sincs nekem, ki sirassa hej huj sorsomat.

Teli szivünk...

Teli szivünk örömmel, rajta vigadjunk,
A keservnek és búnak, most helyt ne adjunk.
Rajta, rajta, rajta hát, rajta vigadjunk,
A keservnek és búnak most helyt ne adjunk!

Kilencz peták, hat garas és egy poltura,
Éljen köztünk boldogul e háznak ura.
Rajta stb.

Gyöngyvirág, kikirics és galagonya,
Éljen ma is, holnap is, e ház asszonya,
Rajta stb.

Kilencz veréb, hat kakuk, s egy partifecske.
Éljen minden szép leány és szép menyecske,
Rajta stb.

Hej nekem hát . . .

Hej nekem hát vigasztalást misem ad?
Bánatomban le kell innom magamat,
Az irgalmát, ide azzal a borral!
A bu vagy én, de egyikünk belehal.

Ugy sem tetszik ez a világ énnekem;
Sok már, amit életemben szenvedtem,
Nagyon is sok e parányi életre!
Annyi baj közt, kinek volna még kedve?

Nem vagyok én gyökeres fa virágzó,
Hanem vagyok letörött ág, fonyadó,
Nem vagyok én az örömnök rózsája,
De vagyok a szomorúság gyászfája.

Én előttem ilyen élet nem élet,
Hol az ember de semmit sem remélhet,
Volna bár e pohár borbán halálom,
Hogy lehetne kínaimtól megválnom!

PETŐFI.

Kut ágasra...

Kut ágasra szállt a kan veréb,
 Azt a kancsót rózsám add erébb.
 Így szól a ki mindig bort iszik,
 Mig a temetőbe nem viszik.

Egy garasom volt azt elástem,
 Megszomjaztam ismét felástem,
 Így tesz, a ki mindig bort iszik,
 Mig a temetőbe nem viszik.

A vén cigány.

(A költő hattyúdala 1855-ben.)

Húzd rá cigány, megittad az árát!
 Ne lógasd a lábadat hiába;
 Mit ér a gond kenyéren és vizen?
 Tölts hozzá bort a rideg kupába.
 Mindig így volt a világi élet:
 Egyszer fázott, másszor lánggal égett.
 Húzd, ki tudja meddig huzhatod,
 Mikor lesz a nyűtt vonóból bot!
 Szív és pohár tele búval, borral:
 Húzd rá cigány, ne gondoldj a gonddal!

Véred forrjon, mint az örvény árja,
 Rendüljön meg a velő agyadban,
 Szemed égjen, mint az üstökös láng,
 Húrod zengjen vésznél szilajabban,
 És keményen, mint a jég verése ;
 Odalett az emberek vetése !
 Húzd, ki tudja, meddig húzhatod. stb.

Tanulj dalt a zengő zivatartól,
 Mint nyög, ordít, jajgat, sir és bömböl,
 Fákat tép ki és hajókat tördel,
 Életet fojt, vadat és embert öl.
 Háboru van most a nagy világban :
 Isten sirja reszket a szent honban.
 Húzd, ki tudja meddig húzhatod ! stb.

Kié volt ez elfojtott sohajtás,
 Mi üvölt, sir e vad rohanatban,
 Mi dörömböl az ég boltozatján
 Mi zokog, mint malom a pokolban ?
 Hulló angyal, tört sziv, őrrült lélek,
 Vert hadak, vagy vakmerő remények ?
 Huzd, ki tudja, meddig húzhatod ! stb.

Mintha újra hallanók a pusztán
 A lázadt ember vad keserveit,
 Gyilkos testvér botja zuhanását,
 S első árvák sirbeszédeit,
 A keselynek szárnya csattogását,
 Prometheusznak halhatlan kinját.
 Huzd, ki tudja meddig húzhatod !

A vak csillag, ez a nyomorult föld
Hadd forogjon keserü hevében,
S annyi bűn, szeny s ábrándok dühétől
Tisztuljon meg a vihar levében.
És hadd jőjjön el Noé bárkája.
Mely egy új világot zár magába!
Huzd, kí tudja meddig huzhatod! stb.

Huzd — de mégse—hagyj békét e húrnak
Lesz még egyszer ünnep e világon,
Majd ha elfárad a vész haragja,
S a viszály elvérzik a csatákon:
Akkor huzd meg újra, lelkesedve,
Isteneknek teljék rajta kedve;
Akkor vedd fel újra a vonót,
És derüljön zordon homlokod,
Szűd teljék meg az öröm borával,
Huzd s ne gondolj a világ gondjával!

VÖRÖSMARTY.

II. EGYVELEG.

A zarándok.

Csendes völgy ölébe, kit fed
E sötét kápolna itt?
Mért szemed kisirva lányka?
Mért ily búban arczaid?
„Nem fed oh jámbor zarándok,
Senkit e kápolna itt,
Én könnyörgök fedje béke
A kedvesnek hamvait.“

Hol van kedvesed, leányka,
Mely sir halma rejti őt?
„Messze, messze, hol virág nem
Illatozva a mezőt,
Puszta áron zug a szellő
Szemem nem lel vándornyomot,
Ott az utja oh zarándok!
A forró fövény alatt.

Itt sóhajtok, itt könyörgöm :
 Légyen álma nyugalom !
 S majd ha könyeim kisírtam,
 Enyhül tán a fájdalom.“
 Lányka, lányka, e nehéz bú
 Elhervasztja éltedet,
 Csillapítsd el aggodalmid,
 Szüntesd e gyáva könnyeket.

El a szent kereszt vitéze,
 A ki hunytát könnyezed,
 Nézz szemembe — rám nem ismersz ?
 Én vagyok hű kedvesed.
 Élek még, a vad pogánykar
 El nem oltá engemet,
 Visszajöttem, visszahoztam
 Neked hű szerelmemet.

„Ég, nagy ég, te vagy szerelmem ?
 A kit évtől könnyezek,
 Lelkem, lelke! el nem olták
 Élted a pogány kezek ?
 Ah mint dobban a szegény sziv !
 Mint derül fel bús szemem!
 Fájdalom, ne ölj meg engem,
 Itt van, itt van kedvesem !

Hála neked a keresztfán.
 Hála hogy megóttad őt !
 Sziv, merülj örömtengerbe,
 Vissza vissza nyerted őt ?“

BAJZA.

Az útas.

Messze vándorutra rég kiköltözém;
 Napjaim haladtak, nem haladtam én.
 Szivem szép hazája még közel virul.
 Fellegek köszöntnek láthatárirul.

A ki honja földén, mindent elhagyott,
 Terhes annak utja, nem lép az nagyot;
 Lassan megy, megállong, vissza-visszanéz
 Zeng-e még felé szó? int-e bucsukéz?

*

Nem láthatja többé jó barátait,
 Hona földén hagyta kedves rokonit;
 Szívének kedveltje nem karolja őt,
 Meg-megáll s visszanéz, lát sok szenvedőt.

BAJZA.

Mi zengi...

Mi zengi tul a bérczeket,
 Mi éli tul az éveket?
 Minek nem sirja a jövő,
 Mert az idővel egyre nő,
 — A hir, a hir, a hir.

Mi mélyebb, mint a tengerek,
 És benne gyöngyök termenek,
 Melynek van csönde részei,
 Szentségei, szerelmei?

— A sziv, a sziv, a sziv.

Mi szárnyalóbb, mint a madár,
 Mi hőbb, mint a délszaki nyár,
 Mi a szivet megszenteli,
 S édes búval lesz az teli?

— A dal, a dal, a dal...

ERDÉLYI JÁNOS.

Mi füstölög...

Mi füstölög ott a sikon távolban?
 Talán biz az édes apám kunyhója.
 Messze jártam, másutt is volt jó dolgom;
 Hej, de szivem csak azt mondja jobb
 [otthon.]

Késő ősszel száll a föske messzire,
 De tavasszal visszajön a fészkire;
 Bár sokat jár hegyen-völgyön és sikon;
 Hej de mégis azt csevegi: jobb otthon.

Elviszik a nyalka huszárt táborba,
 Sok országot világot lát jártába,
 Nyer szerelmet, dicsőséget mindenhol;
 Hej, de szive csak azt sugja : jobb otthon.

KISFALUDY K.

Kalapom szememre vágom.

Kalapom szememre vágom,
 Mellette hervad virágom,
 Sirva nézem.

Igy mulik el ifjuságom,
 Maholnap oda világom,
 Oh be érzem !

Fogd meg pajtás a vasvesszőt
 Verd meg vele a temetőt ;
 Mert nem kedvez semmi szépnek,
 Semmi épnek.

Addsza pajtás, a vasvesszőt,
 Hadd kérdem meg a temetőt :
 Hol fáj neki.

Oda sujtok hadd érezze,
 A fájdalmat, s ahoz mérje
 A mienket.

Ottan oly csendesen nyugszik,
 És a gondtól megmenekszik,
 Párnáján sok hív szerető,
 Jó temető !

Oh ne bántsđ pajtás azokat,
 A móhosult sirhantokat
 Vasvesszővel ;
 Keress inkább az ut mellett
 Kettőnknek egy nyugvó helyet,
 S majd idővel.
 Tűzz mellé egy száraz ágot,
 Hadd példázza e világot,
 Melyet ketten kinevettünk
 Föl sem vettünk.

Ott hol a Mátra ölen...

Ott hol a Mátra ölen epedőn szól,
 Gyakran a pásztori szép, késő éjjeleken:
 Vig csörgés közt ömledezve
 Folydogál egy kis patak ;
 Kis pataknak partja mellett
 Hársfalombok inganak,
 Ott fehérlik egyszerű lak
 Oda vágyik képzeletem,
 Ott hallám előszer e szót
 Édes kedves gyermekem.
 Ott hol a Mátra ölen epedőn szól.
 Gyakran a pásztori sip késő éjjeleken.

Ne huzd . . .

Ne huzd, ne huzd, ne huzd azt a vigat,
 Hanem azt a legbúsabbat.
 Szomoruan, keservesen,
 Mint a milyen az én kedvem.

Mégis szomorubban huzzad,
 S közbe közbe könnyűd hullaszd,
 Könnyűt facsarjon a zene,
 Könny hulljon a hegedűre.

Valami jutott eszembe,
 Frisset vigat most izibe.
 Elég!.. újra keservesen,
 Hogy a húr is szétrepedjen.

Patkó Pista.

Kivirágzott, kizöldült már a tölgyfának levele,
 Az alatt van, az alatt van Patkó Pista lakhelye,
 Az alatt van Patkó Pista tanyája,
 A vármegye, a vármegye őtet még nem találja.

Patkó Pista, Patkó Pista sétálgat az erdőbe,
 Vágott golyót, vágott golyót, rakott a fegyverébe,
 Barna vállán dupla puska felhuzva,
 Megnem fogja, megnem fogja negyven jáger
 [katona.

Hallod pajtás, hallod pajtás, mi hir vagyon
 [Vityánban,
 Patkó Pista, Patkó Pista ott mulat a csárdában,
 Mulatságnak az lett aztán a vége,
 Szegény pandurt, szegény pandurt hasba lőtték
 [egyszerre.

Haldokló testvér.

Halok testvér ne könnyezz,
 Minnyájunk közsorsa ez ;
 Ne sirj, ha tudtodra lesz,
 Eogy engem sirhant fedez.

Esztendeje lankadok,
 Mint a rózsza hervadok,
 Erzi szívem nincsen ír,
 Számomra más, mint a sir,

Rám fú a halál szele,
Jég már hugod kebele.
Bárcsak neked ajkamat,
Nyujthatnám végsőkomat.

De a lelkeim már hörög.
Lelkemért bús hangon nyög
Harmadszor a harangszó,
Ágyamnál a koporsó.

Jó szüleim siratnak,
Testvéreim jajgatnak ;
Csak te bátyám nem tudod,
Hogy haldoklik jó hugod.

Sirom szélén vagyok már,
Mely sötét ölébe zár.
Elmultam én, mint a dér,
Isten hozzád jó testvér.

Majd ha egyszer erre térsz,
S honunk határiba érsz,
Ne szánd fáradtságodat,
Keresd fel volt hugodat.

Itt a holtak mezején,
Egy uj sirban nyugszom én :
Melyik az én hantom itt,
Sirkereszttem megtanit !

Rózsa virit mellette,
 Azt a hűség ültette.
 Szakaszszerű egyet s emlékezz;
 Hogy éltem jelképe ez.

Mondd meg az ifjuságnak;
 Ne higyen a világnak;
 Csalfa volt és lenni fog,
 Isten hozzád! légy boldog.

Ave Mária.

(„Es war in einem Garten“ dallama szerint.)

Bucsuzni készült már a nap,
 A kék hegyek megégett;
 Tündéri fény szegé körül
 A csendes völgyeket.
 Szellő suhant mellettem el,
 Oly lágyan, édesen,
 Mintha kis angyal reppen el,
 S a mennybe hirt viszen.

Ölelt-e álmodban anyád
 S mondott-e valamit?
 Hogy rád borult s fölcsókolá
 Rád hintett könnyeit,

Igy büvölé meg lelkeket
 Az a szép napsugár.
 Mely Óvár romjai felett,
 Búsan nyugodni száll.

S míg így a bérczetőn felém
 Bús emlék integet,
 Megkondul a kisdud harang,
 Erdők, mezők felett.
 Így küldök én az esteli
 Kedves homályon át,
 Imázva értetek egy-egy
 Szép „Ave Máriát.“

SÁNTA M.

Szegény Zsuzsi...

Estve jött a parancsolat,
 Violaszin pecsét alatt,
 Egy szép tavaszi éjszakán,
 Zörgettek Jancsim ablakán.

Epen akkor vált el tőlem,
 Vigan álmodott felőlem,
 Kedvére pihent ágyában,
 Engem ölelvén álmában.

Mikor bús trombitaszóra,
 Ülni kellett mindjárt lóra,
 Elindulván a törökre,
 Jaj talán elvált örökre!

Sirva mentem kvártélyjáig,
Onnan a kertek aljáig,
Indult nyelvem bús nótára,
Árva gerlicze módjára.

Csákóját könnyel öntöztem,
Gyász pántlikát rá kötöztem,
Tiz rózsát hinték lovára,
Száz annyi csókot magára.

A lelkem is sirt belőlem,
Mikor búcsút veve tőlem:
„Isten hozzád!“ — többet nem szólt,
Nyakamba borult, s megcsókolt.

CSOKONAI M.

III. DALMŰVEK.

Keserü pohár.

(„B á n k - b á n“ daljátékból.)

Ha férfi kebledet
Egy hölgyre föltevéd.
S az üdvösségedet
Könnyelműn tőpi szét ;
Hazug szemében hord mosolyt
És átkozott könyűt.
S míg az szivedbe vágyat olt,
Ez égő sebet üt ;
Gondold meg és igyál :
Örökké a világ sem áll !
Eloszlik, mint a buborék,
S marad mint volt, a pusztá lég.

Ha mint tenlelkeden,
 Függhél barátodon,
 És nála titkaid :
 Becsület és a hon ;
 S ő sima órgyilkos kezét
 Befurja szivedig,
 Mig végre sorsod árulás
 Által megdöntetik ;
 Gondold meg és igyál :
 Örökké a világ sem áll !
 Eloszlik, mint a buborék,
 S marad, mint volt, a puszta lég.

Ha szent gondok között
 Fáradtál honodért,
 Vagy vészterhes csatán
 Ontottál érte vért ;
 S az elcsábultan megveti
 Hű buzgóságodat,
 S lesz aljas, gyáva és buták
 Kezében áldozat ;
 Gondold meg és igyál :
 Örökké a világ sem áll !
 Eloszlik, mint a buborék,
 S marad, mint volt a puszta lég.

Ha fájó kebleden
 A gondok férge rág,
 S elhagytak hűtlenül
 Szerencse és világ,

S az esdett hír, kék s örömed
Mind megmérgezve van,
S remélni biztosabbakat
Késő vagy hasztalan;
Gondold meg és igyál:
Örökké a világ sem áll!
Eloszlik, mint a buborék,
S marad, mint volt, a puszta lég.

S ha bánat és a bor
Agyadban frigyre lép,
S lassanként földerül
Az élet puszta kép:
Gondolj merészet és nagyot.
És tedd rá éltedet!
Nincs veszve bármi sors alatt,
Ki el nem csüggedett!
Gondold meg és igyál:
Örökké a világ sem áll!
De a mig áll, és a mig él,
Ront vagy javít, de nem henyél.

VÖRÖSMARTY.

Te kis szellem . . .

(Luciából.)

Te kis szellem szárnyaiddal,
 Jobb világ felé repülsz már,
 Állj meg, állj meg te bájos angyal
 Hű szerelmesed követni fog.
 Itt a földön a kajánok
 Válfalat vontak közöttünk,
 [Ott a mennynek csarnokában,
 Ott mi boldogok leszünk.]

Meghalt a cselszövő . . .

(„Hunyady László“-ból.)

Meghalt a cselszövő, s eltűnt a rut vizzály,
 Eljen soká a hon, éljen László király.
 Meghalt a cselszövő, s eltűnt a rut vizzály,
 Eljen soká László, a magyar király,

Meghalt a cselszövő, nem árthat már;
 Meghalt a cselszövő, s eltűnt a rut vizzály,
 Meghalt a cselszövő és éljen a király
 Éljen soká László a magyar király.

Édes hazám...

(„Ilká“-ból)

Édes hazám felsóhajtok :
 Látni vágyom földedet !
 Jól tudom, csak ott lelem föl
 Égi s földi üdvömet ;
 Ott, hol egykor apám, anyám
 Egy kunyhóban ölelém ;
 Ott, hol egykor kedves babám
 Tárt karokkal jött felém,
 Ugy ám,
 Már a halál elragadta,
 Drága nőm és gyermekem ;
 Bár kedves lányom csak egyszer
 Láthatnám !

Ott, hol egyetért a nemzet,
 Egy az érdek, egy a cél,
 S ha a királyt és a hazát
 Vész fenyíti : mind fölkel ;
 Hol a honfi barátsága
 El nem csüggedett soha ;
 Jőjjön a veszély bárhonnán,
 Szembe száll a honfia,
 Véres csatát bátran kiáll
 S egytől egyig összetart,
 S megtanítja ellenségét :
 Hogy ne bántsa, hogy ne bántsa
 A magyart !

Szerencse föl!...

(„Bányarém“-ből.)

Szerencse föl! szerencse le!
 Isten hozzád te szép világ,
 Mely annyi bú s keserven át,
     Örömhöz jutottál.
 És kincseim legfőbbikét,
 Mely nélkül oly szegény a lét,
     Egy hű kebelt adál,

Szerencse föl, szerencse le!
 Köszöntlek éji alvilág!
 Hová csak a bányafi hág!
     Megborzasztatlanul!
 A hol a föld sziklakeblében,
 A rabembernek ércz terem
     Sziklabálványul.

Szerencse föl! szerencse le!
 A bányaélet szertelen
 Miként hajó a tengeren,
     Veszély torkában áll.
 Mint bérczetőt a fergeteg,
 Váratlanul rohanja meg
     A hirtelen halál.

Szerencse föl! szerencse le!
 Fogadj öledbe, te rémtanya.
 S ha ég föld összeomlana
 Órizz meg engemet.
 Óh mert fen egy lányka vár,
 Ki nélkülem sem élni már
 Sem halni nem szeret.

Oh égi üdv...

(„Lindá“-ból.)

Oh égi üdv, te vagy csupán
 Eltem reménysugára;
 Enyém vagy Isten angyala!
 Enyém örökre már.

Ki az, ki tőlem elszakaszt,
 Az ég halálra sújtja azt.
 Báj szerelmem szárnyain
 Szivem az égbe száll.

Ki lopta el...

(„Ördög naplójá“-ból.)

Ki lopta el szememnek álmait?
 Ki rabla el magamtól engemet?
 Ki tépte ki keblemben szívemet,
 S fellengző dicső reményimet?

Oh láttam őt, s egy pillanat után
 Elszálla keblemből a nyugalom,
 Helyette be kinezó gyötrelmivel
 Tanyát ütött a gyilkos fájdalom.

Szép bűvös lány, Isten angyala!
 Nem kérem én, oh nem „igen“ szavad,
 Emlényszemedből csak egy pillanat;
 És egy mosoly, mi nékem üdvöt ad.

A főpap imája.

(„Nabukodonozor“-ból.)

Szárnyat ölts föl, szívem gondolatja,
 És repülj az imádott hazába,
 Hol a szellő bűvös illatárja
 Terjed el a dus halmokon.

Üdvözölve légy Jordán folyója!
Üdvözölve légy Sion büszke orma!
Oh mi édes, mi kínos emlékezet,
Elveszített, imádott honom!

Szemeink most a bűnnek forrása,
Melyben látszott örömszillogása,
Sziveinkben a bűnnek lakása,
Ércz igában nyögünk mint barom!

[Oh nagy Isten! tekintsd szívünk imáját,
Verd le rólunk pogánynak igáját,
Oh töröld el bűnünk ronda mocskát;]
Irgalom oh atyánk! irgalom! irgalom!
Sz. atyánk! irgalom! irgalom sz.
  atyánk irgalom!
Sz. atyánk! irgalom!

Ima

(„Éi szállás Granadában“ című dalműből.)

Lágyan cseng az est harangszó,
Mélyen szunyad a vidék;
Tündöklük a csillagtábor,
Minden élő alszik rég.
Csak szűz öntudat dülhet le,
Édes álom lágy ölébe.
[Mig a hajnal fölvirul]
Zeng a kürt hegyormiról.

Nézd ott, a hegytetőn...

(„Fradiavalo“-ból.)

Nézd, ott a hegytetőn,
Egy bátor férfi néz felénk,
Fegyverén tartja kezét,
Orzi hű eszközét.
Nézd ott a kalapján,
Egy vérszin toll lobogva leng,
Sötét palást függ a nyakán.
Vad szeme ránk mereng!
Reszkess! féljed a vakmerőt!
Inkább nevezheted így őt:
Diavolo, Diavalo, Diavolo.

IV. IDEGEN DALOK.

Az ér mellett . . .

Schiller „An der Quelle , költeménye után.

Az ér mellett ült a gyermek,
Koszoruját kötözé,
S nézte, a szél egy két rózsát
Mint csap a habok közé . . .
Ah, miként e hab, sietve
Tűnnek éltem napjai!
Mint e rózsák, ugy hullnak el
Szép korom virágai!

Hagyj, ne kérdezz, mért kesergek?
Mért öl engem ily panasz?
Minden örvend és remélhet
Ha megújul a tavasz . . .

S im az ébredő természet,
Minden serkentésivel,
E kebelben most csak a bút,
A nehéz bút költi fel.

Egy van csak, kiért sohajtok,
Titkos nagy bánatomban,
S e szép lélek nékem közel,
És örökre távol van :
Karjaim felé kinyujtom ;
Oh, de el nem érhetik !
Felsirok hozzá, de szívem
Le nem csendesedhetik.

Jőjj le, hagyd el büszke várad,
Oh te, a kit kedvelek !
Jőjj, s én a légszebb virággal
S csókokkal behintelek.
Hallgasd, a liget miként zeng,
Mely gyorsan zug e kis ér !
Hidd el, két boldog szerelmes
Kis gunyhóban is megfér.

SZEMERE PÁL.

Szent az érzet . . .

Szent az érzet sziveinkben
Vig danára nyílik ajkunk
Áldva légy te szép hazánk
Áldva légy te szép hazánk.

Hőn imádva Istenünket
Üdvödért mi fölzengünk
Áldva légy te szép hazánk
Fényt áraszsz ránk.

Hiv tanuja érzetünknek
Tántorítlan vonzalmunknak.
Legyen édes ének ár
Éltető mint fénysugár.
Szép hazánk te érted küzdni
Kárt és veszélyt eltűrni
Kész vivni, kész e bátor kéz
Élj hát hős kéz.

Az elkésett leány.

(Lengyel románcz.)

Est borul a harcmezőre,
Föl s alá jár a had őre,
Mint az ép meggy, oly piros egy
Lányka jó felé.
„Holla lányka! merre s honnan
Oly sietve?” „Erre s onnan;
Rózsát szedtem a ligetben,
Kislakom felé!”

„Tán az ellen seregéből
 Jössz te hozzánk, lányka kémül?“
 Lelkemadta hon leánya,
 Én tehetném azt?
 „Mit szabadkozol? hiába!
 Jer rabul az őrszobába!“
 „Kór anyácskám régen vár rám,
 Érte gond aggaszt!“

„Lányka, hát egy csókot adsza,
 S békén térj lakodba vissza!“
 „Ha leugrol szép lovadról:
 Isten hírével!“
 „Hadszabály ellen leszállnom
 Annyi mint halálra válnom!“
 „Ugy maradj hát Isten hozzád,
 Érd be semmivel!“

„Bár kerüljön életembe:
 Lányka csókod jó hiszembe!“
 „Sorsod szánom, jó Uhlánom:
 Mert bajodra lesz!“
 „Eltemet ne féltsd megóvóm,
 Vétkemet a csatán leróvóm!“
 „Légy nyugodtan, térj menj onnan
 Csókod el nem vesz!“

„Győztesen térvén honomba,
 Hol talállok e vadonba?“
 „Azt anyámtól a folyón túl
 Tudd meg akkoron!“

„Hátha elvérezem hazámért,
Csókom elvész, s nem kapok bért!“
„Ugy kereszted csókolom meg,
Bajnok sirodon!“

Gondolás dala.

(Olaszból.)

Megjött az esti szellő,
Ringatva csónakom,
Az ő nevét susogja,
Kéért imádkozom,
Nappal gondolámban,
Este nyoszolyámban.

Menj vissza, esti szellő
Suhanj be ablakán,
Mond meg szerelmesemnek :
Hogy ő a legszebb lány ;
Lebbents hamarjába
Egy csókot ajkára
Michelemma kedvesemnek !

A beteg leány.

(Uhland után.)

Mi ver fel sulyos álmamból?
 Oh nézd meg jó anyám!
 Ki zeng oly édes hangokat
 Ily késő éjszakán?

Nincs semmi nesz, nincs semmi hang,
 Nyugodt az éjmagány;
 Ki zengne néked mostan dalt,
 Szegény beteg leány?

Ah ez nem földi zengemény,
 Mi nékem életet ad,
 Egekbe hívnak angyalok
 Anyám, jó éjszakát!

BAJZA.

Fátyol borítja...

Fátyol borítja elhervadt arczomat,
 Szememben égető vérköny fakad;
 Ki szán meg engemet, ha szívem megreped?
 Hol vagy szegény fiam, én jó fiam?

Oh jó anyám, várj és hadd el a panaszt,
Hoz még talán az ég egy szebb tavaszt.
Én szánlak tégedet, a szívem megreped.
De írt nem nyújthatok, én rab vagyok.

Kápolna.

(Kreuzer után.)

Fenn komolyan Isten háza,
Csenddel néz a völgybe le.
Lenn a völgyben forrás mellett
Pásztor gyermek énekel.
Búsan kong a kis harang le,
Borzasztók a gyászdalok,
Elhal a vidám dal ajkán
S hallgatózva felfigyel.
Ott kísérik azt a sírba,
ki a völgyben vígada,
Pásztor gyermek!
Ez az ének
Zeng egyszer feletted is.

Fájdalom borítja.

Fájdalom borítja keblem érzetét,
 Lankasztó magányon gyászos és setét ;
 Hasztalan tekintek a csillagok felé,
 Szivemnek malasztja nem csepeg belé,
     Érted égő kebelem,
     Tépi a bús szerelem,
 Lányka, lányka engemet, hidd ez
                                 [éltemet.

Nyájas rózsza fejlík tiszta berkeken,
 Ott piroslik arcod a leveleken,
 És ha harmat reszket játszi lombokon,
 Szép szemet sugárzik hozzám azokon ;
     Üldözöm vagy untalan
     Hasztalan, mind hasztalan !
 Nem talállak ; s engemet, hidd ez éltemet.

Járom a ligetnek tarka himzetét,
 Nyögve adja vissza lantom zengzetét ;
 Fenn a bércek ormait hasztalan érem,
 Rajtok oly virágszáll, mint te, nem terem.
     Nem virit ott rám tavasz,
     Hol te vagy, csak fejlík az,
 Lányka, lányka engemet, hidd ez éltemet.

Oh de a sirban is ott leszesz velem
 Hant alatt párosan ; a szerelem
 És a mult aranykor bájai között ;
 Várni fog komolyan majd az üldözött.

Isten hozzád szép alak!
 Többé nem sohojtalak
 Nyugtót e szív csak halál karjain talál.

A vén paraszt.

Egy vén paraszt egykor feleségül vett
 Egy városi csinos leánykát;
 De a menyecske egy huszárt szeretett,
 Es kérte ravaszul urát,
 Hogy hozzon egy kocsi szénát,
 Hogy hozzon egy kocsi szénát,
 Szénát, szénát,
 Hogy hozzon egy kocsi szénát.

Gondolá a férj, mi vett most elő?
 Mi furja asszony fejedet?
 No várj csak, elindulok este felé,
 S elbuvok a kapu mellett,
 Mintha mennék hozni szénát, stb.

S im ugrat egy lovag a faluba be,
 Öltözve mint báb csinosan;
 Jelt ad ablakán a csinos menyecske,
 S ajtót nyit előtte lassan,
 Mond: „férjem ment hozni szénát.“ stb.

Ölébe zárja a szép jövevényt,
 S ajkára nyom tüzes csókot.
 Ez leshelyében sérti a vént
 S betöri a záros ajtót:
 „Véltétek, hogy hozok szénát?” stb.

Kiugrik a huszár a nyílt ablakon,
 Mint tolvaj, ha zaj közelit;
 „Jó férjem, engedd meg, így kér az asszony
 Ő becsületből vala itt,
 Véltük, hogy vagy hozni szénát.” stb.

„Lánczhordta huszárja! ha mérföldekre
 Mennék is én hozni szénát:
 Kikérem ám máskor az ily időben
 Az ily veszedelmes tréfát,
 Az ördög hoz nektek szénát
 Az ördög hoz nektek szénát!
 Szénát, szénát,
 Az ördög hoz nektek szénát!”

TARTALOM.

Lapszám:

A bajnok nője	Bajza.	212
A beteg leány	Bajza.	284
A bimbóból	.	225
A bimbóból virág lesz	,	173
A csavargó	Petőfi.	233
A csikóbőrös kulacshoz	Csokonai M.	247
Adtam is adok is	.	197
A fejkötőd pántlikája	.	91
A főpap inája	.	276
A kis leány baja	Vörösmarty	155
A magyar fohásza.	.	30
A menyecske.	Czuczor	100
Amott megyen egy kis	.	105
A nemzeti zászló	.	12
Angyal Bandi	.	70
Anyám édes anyám	Czuczor	65
A nyáron	.	226
Aranyfürtös rozmarinszál	.	89
Arpád apánk ne féltsd	Thaly	30
Árvalányhaj a süvegem	Petőfi	73
A vén cigány.	Vörösmarty.	254
A szerelem a szerelem	"	60

II.

Lap:

A vén paraszt	287
A virágnak megtiltani nem lehet Petőfi,	157
A visszatért. . . . . Bajza	115
A sümegi	234
Az alföldnek sik mezején . Czuczor	70
Az alföldön halászlegény Bernát G.?	55
A zarándok . . . . . Bajza.	257
Az ég alatt	219
Az én rózsám	73
Az elkésett leány	281
Az ér mellett . . . Szemere P.	279
Az én rózsám	209
Az én rózsám szemöldöke	106
Az isteni parancsolat	203
Azt fogta rám a ketek	136
Azt gondolom	218
Azt mondják	217
Az utas.	259
Ave Maria	264
Baranyai népdal	232
Bárha a babámat	90
Bármily szép.	231
Becsaliba járnak híres	115
Befordultam a konyhára . . . Petőfi.	72
Békót tettem kese lovam	93
Béla futása	34
Benyújtottam a kalapom . . . Tóth K.	67
Bérczről visszanez a vándor. . . Bajza.	24

III.

Lap:

Beszegődtem Tarnóczára	Nagy J.?	189
Be szomorú a tilinkóm	Lévay.	166
Be van az én szűröm uja	. . . . .	200
Biró Sári	. . . . .	121
Bucus a hazától	. . . . .	17
Budai induló	. . . . .	46
Búra hajlik a szomoru	Tóth K.	161
Búsan, búsan szól a harang	. . . . .	169
Bús az erdő a	Losonezy.	113
Bús az idő, bús vagyok	. . . . .	177
Busongó dala	Kisfaludy S.	153
Búsul a lengyel	. . . . .	41
Búsulok én, majd megöl	Szelestey	68
Búza közé száll a dalos	Tóth K.	85
Csak engem ugat	. . . . .	105
Csárdás élet, a gyöngy	. . . . .	158
Cserebogár, sárga cserebogár	. . . . .	84
Csikós vagyok édes apám	. . . . .	106
Csillag elég ragyog	. . . . .	91
Csobáncz	Kisfaludy S.	151
Czifra szűröm Veszperémbe	. . . . .	192
Dárom madárom	. . . . .	132
Debreczenben díszlik egy szép	. . . . .	74
Deres a fű, fakó lovam	. . . . .	141
Dinom dánom	. . . . .	247
Ebredj fel	. . . . .	147
Egy ezred éve lesz majdan	. . . . .	10

IV.

Lap:

Édes anyám, adjon Isten	102
Édes hazám	273
Édes rózsám	222
Egyszer egy királyfi	123
Ej! haj! ne szomorkodj	Arany. 202
Elátkoztam ezt e garast	62
Elment a lány az apjával	103
Elmentem én a szőlőbe	185
Eltemette honját	Bajza. 116
Emeld fel lelkünket	Kovács. 18
Én magyar leány vagyok	127
Ereszkezik le a felhő	Petőfi. 58
Esik eső szép csendesen	143
Esküvőre kéne menni	82
Esteledik, szól a gulya	Thaly. 195
Este jár a hajdu	224
Este van már	Boruth. 162
Eszemadta kis barnája	61
Ez a csárda nevezetes	Vörösmarty. 165
Ez a falu, de be vagyon kerítve	57
Ez a kis lány	200
Ez a pohár bujdosik	251
Ez a szemem ez az egyik	85
Ez a világ a milyen nagy	Petőfi. 79
Ez az én szeretóm	139
Ezer esztendeje annak	30
Ezt a kerek pusztát	149

F áj a szívem	164
Fáj a szívem majd megreped	Losonczy. 22
Fáj a szívem	Szentiványi. 209
Fáj, fáj	118
Fájdalom borítja	286
Fakó lovam föl van	78
Falu mentén	100
Falu végén keskeny ház	96
Fátyol borítja	284
Forrás kutnál juhász bojtár	195
Fóti dal	Vörösmarty. 237
Fiuk az Isten áldjon	Petőfi. 243
Fütyül a szél	Tóth K. 59
G . . . szürke paripája	191
Gyászba borult	227
Gyere be rózsám	190
Gondolás dala	283
H ajnalodik, harmatozik	Czuczor. 111
Ha kel az ég szép	188
Haldokló testvér	265
Harsog a trombita	49
Ha te elmegy	214
Hajtogassuk	248
Ha még egyszer	92
Ha meghalok csillag	Lisznyay. 194
Három fehér kendőt	178
Három színű a nemzeti	12

Hazádnak rendületnül .	Vörösmarty.	5
Hazám gyász emlékivel .	. . . . .	45
Hazám, hazám .	. . . . .	28
Hazámhoz .	Szász K.	28
Hegedülnek szépen .	Tóth K.	59
Hej be fényes csillag ragyog .	. . . . .	148
Hej juhász bojtár .	Vitkovics.	159
Hej, iharfa juharfa .	. . . . .	231
Hej nekem hát .	Petőfi.	253
Hertelendy induló .	. . . . .	48
Hóka lovam kicsapott .	Nyizsniai G.	167
Hol az a teli kancsó .	. . . . .	245
Hol jár kend itt .	. . . . .	144
Hol jártál .	. . . . .	211
Hol van a hon .	Kölcsey.	33
Honfidalok .	. . . . .	3
Honfidal (Tied vagyok) .	Petőfi.	11
Honi szoknyám .	. . . . .	92
Honnét jössz te .	. . . . .	49
Honvéddal .	. . . . .	37
Hortobágyi pusztán .	Gáál.	161
Hová, hová barna legény .	. . . . .	114
Hull a levél .	Petőfi.	213
Hunnia nyög letiporva .	. . . . .	34
Huzd rá cigány .	. . . . .	215
Hymnus (Isten áld meg) .	Kölcsey.	7
Ida csárdás .	. . . . .	66
Igyunk .	. . . . .	246

Lap:

INDULÓK		43
Irma Gyulához	Bajza.	180
Irma szép	Tóth Lőrincz.	101
Irma		277
Isten a megmondhatója	Vörösmarty.	155
Isten adj hazánk felett.		47
Isten áldja meg a magyart		39
Isten hozzád	Bajza.	24
Isten hozzád ó falu	"	23
Isten hozzád Rózsa	Kisfaludy S.	151
Isten hozzád szép falum		31
Isten tudja mitől lehet	Tóth K.	86
Isten ülök elhagyatva		171
J aj be sötét felleges	Csukásy.	149
Jaj de busan harangoznak	Thaly K.	179
Jaj de fáj		204
Jár a leány	Czuczor.	95
Járjatok be minden földet	Petőfi.	13
Jegenyefa tetejében		129
Jer az ablakomra		181
Juhász bojtár buja	Vitkovics.	159
Juhász legény bundája		122
Juhász legény, szegény	Petőfi.	131
K áka tövén költ a rucza		134
Kalapom szememre vágom		261
Kalóczyi vak paripa		132
Kanizsai határon		190

VIII.

Lap:

Kápolna		285
Kaszás csillag		221
Kecskeméti emlék		173
Kecskeméti legény	Czuczor.	70
Képeddel alszom el		147
Kerek az én		230
Kéri pusztán	Magyari.	163
Kertem alatt a Berettyó		56
Keserü pohár	Vörösmarty.	269
Ketté hasadt a czimbalom		75
Kicsiny a lány, nagy a	Czuczor.	83
Kiért üritsem e pohárt		249
Kikeletre virul a rózsa		73
Ki lopta el		276
Kinek nincsen		223
Kinek van		170
Kinyílt a rozmarin szál		71
Kiöntött a Duna vize		69
Kiöntött a Sajó		89
Kis furulyám szomorú	Petőfi.	80
Kis Komárom		144
Kis szekeres nagy szekeres		183
Kitárom reszkető karom		17
Kitették a holttestet		77
Ki vagyok én	Czuczor.	172
Könnyeimnek záporából		208
Könnyü apró		171
Kördal	Petőfi.	244
Koreshárosné bort ide		252
Kut ágásra		254

IX.

Lap:

Legyen úgy mint régen	38
Lengyel dal (Busul a lengyel)	41
Letették már szeretőmet	113
Lilla . . . . . Verseghy F.	116

M adár az ágon	64
Magasan repül e daru	94
Magyarország édes fia	56
Mariskám, Mariskám, ...	168
Már nekem letűnt	140
Már siess hazámba	49
Még azt mondja	129
Megcsalt bizalom. . . . . Czuczor.	143
Megérett a sárga repcze	177
Megérett már	180
Meghalt a cselszövő	272
Megizentem az édes	63
Megölték a legényt	98
Mély a Tiszának	82
Mért is gyötör engem . . . . . Tóth K.	86
Mért nincs minden	187
Messze fénylik . . . . . Kisfaludy K.	154
Micsoda erdő ez ?	145
Mi füstölög . . . . . Kisfaludy K.	260
Mig repdes enyelgve . . . . . Verseghy J.	116
Mi haszna, hogy . . . . . Petőfi.	102
Mint a legjobb tapló	104
Mi piroslik ott a	23
Mit érne nekem	66

Mi van innen távol	Petőfi.	219
Mi zengi	Erdélyi J.	259
Multadban nincs öröm	Bajza.	27
Nagy-pénteken mossa		182
Napok jönnek, napok	Kisfaludy S.	153
Naptól virit	Tóth K.	201
Nefelejts		168
Ne huzd		263
Néma hölgy fut	Tompa.	35
Ne menj rózsám		174
Ném hallottam soha	Losonczy	197
Ne menj rózsám		174
Nem szerettem		207
Nem tudom én		199
Nem úgy van most		25
Nemzeti bárdal		242
Nemzeti ima	Kovács.	18
Ne nézz úgy szemembe		110
Népdal (Re-rector uram)		136
Ne tekints oly mosolyogva		186
Nézd ott a hegytetőn		278
Nézz rózsám a szemembe		130
Nincsen apám, nincsen		107
Nincsen nálunk		229
Nincsen széna		99
Nincs szebb virág		138
Nyisd ki rózsám leveles		81

O h ne mondj		61
Oh égi üdv		275
Ott a hol a Mátra ölén		262
Összejártam	Csukásy,	150
Ős Buda gyermeke fel		46
Őseimnek háza		78
P ásztor szerelme	Lisznyai K	194
Patkó Pista		263
Piros arczod		108
Piros kukoriczaszár		94
Piros orczád	Losonczy.	74
Puszta csárda	Vörösmarty.	165
Pusztán születtem	Petőfi.	185
Q uodlibet (Ez a kőcs lány selyem,..)		115
R ajta vitézem a harcra		48
Rákosi szántó	Kisfaludy K.	15
Rég veri már	Petőfi.	20
Réhfalusi		79
Repülj fecském		205
Re-rector uram		136
Rózsa, rózsza közel vagyok		151
S árga csikó		210
Simonyiban van egy malom		58
Sirjon, rijon	Tóth K.	87
Sokszor mondta anyám		94

XII.

	<i>Lap:</i>
Söprik a pápai	146
Sötét az ég	112
Sötét az éj	223
Suhog a szél . . . . . Czuczor.	143
Sz abadon és kedventelve . . . . . Kisfaludy S.	108
Szabadon születtem	77
Szabad péntek	228
Szállj le szállj le . . . . . Vörösmarty.	133
Szántóvető dala . . . . . Czuczor.	188
Száraz ágon bus gerlicze	133
Száraz fűre deres . . . . . Czuczor.	142
Szegény legény bujdosik	97
Szegény Zsuzsi . . . . . Csokonai M.	267
Széna széna	218
Szent az érzet	280
Sz. István hymnusa	10
Szerencse föl	274
Szeretnék szántani	175
Szomjas ember tünődése . . . . . Petőfi.	244
Szomoru fűz ága . . . . . Boruth.	76
Szózat . . . . . Vörösmarty.	5
Szülőföldöm szép határa . . . . . Kisfaludy K.	21
T e kis szellem	272
Teli szivünk	252
TERMÉSZET ÉS SZERELEMDALOK	53
Te vagy, te vagy . . . . . Petőfi.	138
Tied vagyok, tied . . . . . PETŐFI.	11
Tiltsa bár az ég szava . . . . . Bajza.	180

Tisza mellett van egy		111
Tisza partján	Tóth L.	225
Törött ágról messze	Tóth K.	166
Tüzéri temetés		23
U czu bizony		227
Ugat a kutyám a Rajna		221
Üresen áll		250
Ütött az óra		206
V an neki van		78
V E G Y E S E K		235
Végig mentem		215
Végimentem egy		198
Veszek neki		167
Vilma dala	Csukásy.	149
Virradóra szól a falu	Tóth K.	156
Virág és pillangó	Vörösmarty.	133
Virágos dalos mezőben	Attala.	203
Virágos kenderben	Tompa.	154
Vitéz bucsudala	Bajza.	23
Volt nekem egy daruszőrü		64
Volt nekem szeretőm		128
Vörös bársony süvegem		216
Z öld erdő szállásom		88
Zöld fűben legel		188
Zöld vetés közt	Szelestey L.	75
Zrinyi dala	Kölcsey.	33
Zug az erdő		90

Z A R S Z Ó.

A dalkönyv befejeztetvén, kötelességemnek tartom a szép számmal érkezett, s mélyen tisztelt előfizetőknek köszönetemet nyilvánítani s egyszersmind udvariasan felkérni, hogy a jövőben is megjelenendő vállalatimat, — melyek mindenkor népies kiadásokra szoritkoznak, — pártolni sziveskedjenek. Egyuttal nem mulasztatom ehhez azon ígéretet csatolni, hogy ezen dalkönyv, a melynek helyes kiállítására a költség nem kiméltetett, ha második kiadásban is részesülhetend, az eddig föl nem vett nemzeti dalokkal bővitve, lásson napfényt.

Adjon Isten mindnyájunknak vig dalokhoz jó kedvet.

A kiadó.

